Päewaleht

Tänast lehte 12 külge

PÜHAPÄEVAL HINNATA KAASANDED
PILKE- JA NALJALEHT „KRATT" JA KUNSTI ERILISA „KUNST JA KIRJANDUS"

Toimetus ja talitus: Pikk tän. 2. Kontor avatud 9—5. Ärijuhatuse kõnetunnid 9—11. Aadress: „Päevaleht" Tallinn, postkast 433.

Telefonid: Keskjaama väljakutse nr. 428-83 igal tööpäeval kella 8—17. Kella 17-nest alates kuni kella 8-ni teisel hommikul ja pühapäeviti on kasutada järgmised numbrid: nr. 428-84 lehe kontor, uksehoidja ja Pika t. raamatukauplus; nr 428-85 lehe ekspeditsioon; nr. 428-86 trükikoja kontor; nr. 428-87 peatoimetaja Tammer; nr. 428-88 toimetuse kaugekõned ja nr. 428-89 ärijuhatus. Pärnu m. ja Suur Karja tän. nurgal asetseva raamatukaupluse tel. nr. 446-11 ja 479-25.

Peatoimetaja H. TAMMER

Üksik number 7 s
Jimub 7 korda nä
TELLIMISHINNAD

1 kuu postiga 1 kroon 80 senti. | 1 kuu po
2 kuud „ 3 „ 60 „ | 2 kuud
3 kuud „ 5 „ — „ | 3 kuud
Üle 3 kuu korraga tellides iga järgneva kuu eest 1 kr. 50 s. | Üle 3 k järgneva
Välismaale 4 kr. kuus | Aadr

Kuulutuste hinnad: kuulutuste küljel 6 ja teksti sees 17 senti mm veeru laiuses. K kuni Kr. 3.— poole hinna

Kuulutuste koha valikut ei kin
Kuulutusi võetakse vastu lehe jooksvasse numb laupäeval kl. 10-ni.
Tarvitamata jäänud käsikirju alal ei hoita. Nee vastav postmark on lisatu

Nr. 350 **Reedel, 24. detsembril 1937** **X**

Pühade läwel

Pühade-mõtted on wallutanud lugejaskonna; pühade-mõtetes liiguwad täna ka kõik kirjutawad suled. Jõulupühad on selleks küllalt suured, et wallutada inimeste meeli ja mõtteid täielikult.

Käesolewate ridadega ei taheta tungida jõulumüsteeriumi sügawustesse ega taheta uputada end koos lugejaga probleemide sügawustesse, waid ainukeseks sihiks on jagada lugejaga mõningaid tagasihoidlikke pühademõtteid, nagu need pühade läwel seistes meele kerkiwad läbi igapäewaste askelduste.

Täna kuulutatakse jõuluewangeeliumi, kuulutatakse suurt rõõmu. Täna, homme, ülehomme täidame kõik jumalasõna kuulutamise paigad seinast seinani. See on meie hea komme, mille oleme pärinud juba isa-isadelt. See on ka wist üks põhjusi, mis meile on annud u s k l i k u rahwa nime. Wäidetakse koguni: Me olewat s ü g a w a l t usklik rahwas. Kui palju me e n n e ja p ä r a s t suuri pühi jumalasõna kodades käime, seda ei peeta näitawasti mõõduandwaks. Ainult hingekarjaste aruandeist kostab aegajalt kaebawaid helisid selle kohta, kuidas kirikupinkide täitjate enamus tawalisil pühapäewadel koosnewat ainult wanematest inimestest. Usulised talitused hoiame au sees, peame need ametlikelgi toiminguil ikka esmajärjekorras. Aga kui palju me omame tõsiste kristlaste waimu, selle juures sügawamalt ei juurelda. Täna toome suures harduses oma ohwrianni kirikule, homme aga ruttame koosolekule, kus tehakse energiliselt plaane kiriku l a m m u t a m i s e k s. Täna eputame usukülmusega, ükskõiksusega kiriku ja selle waimu kandjate wastu, homme aga esineme päris usumäratsejatena oma koguduse täiskogus. Ja kogusummas laseme endale meeldida hinnangut: sügawalt usklik rahwas!

Noor hingekarjane kirjutas kord toimetusele: Argu räägitagu u s u e l u tõusust nende andmete põhjal, et siin wõi seal kogudustes on kiriklat remonteeritud, kirikule uus torn ehitatud, liikmete arw tõusnud wõi surnuaeda kaunistatud. See on pahatihti tingitud hoopis kõrwalistest asjaoludest, koguni koguduse sisetülidest, „näitamise" tungidest. Tõsist poolehoidu kirikule see weel ei tähenda. Meeleolu wõib kiiresti muutuda, kui koguduse elus kellelegi äkki jälle midagi „ei meeldi".

Inimene otsib kirikust elamusi, sügawamaid hingelisi elamusi. Sellepärast ta sinna läheb hulgani suurtel pühadel, kus hing otsib rahuldust. Need on õiged silmapilgud inimeste köitmiseks. Õige noodi tabamine hingekarjase poolt silmapilgul, kus kuulajaskond on küps — see toob nad tagasi järgmistelegi teenistustele, kus ei olegi enam suured pühad. Suured pühad on kirikuelule kui propagandapäewad, kus tal wõimalus on wõita endale uusi poolehoidjaid.

On wõib-olla küll natuke ebakohatu, kuid meele kerkiwad teatud wõrdlusjooned teatriga. Rahwa tung teatritesse on praegu niisama suur kui suurtel pühadel kirikuisse. Nüüd peaks teatreil aeg olema rahwast enda külge köita lõplikult. Pakkuda talle niisugust, milleta ta enam kunagi läbi ei saa ja mis teda ikka ja jälle teatrisse tõmbab. Ainult tühipaljas närwide kõditamine muutub lõpuks ikkagi tüütawaks ja tekitab wiimaks tühje saale.

Nõnda on ka kirikuga. Kui inimestel on

teatud puhkudel tu
rele, siis saagu nei
iadus. See oleneb n
tud neid tunge ja
poleks meil ehk ed
gada liig „kõwade"
nüüd nii palju pr
sunud ja mille pä
politseilikkust. Siis
ja siis rahwas lähe
wil

Aga tulgem ni
Küllap pühad
askeldusi. Tulewa
märkide järele ju
seisab meil ees täh
mastel päewadel e
neid kõnesid ajaleh
need oskawad läh
hinnata.

Ettewalmistused
leb asjale lähemai
osa oma pühadera
rinne, nagu tema loo
ei saa sündida üle
sinna tõmmataks l
dus. Kui suurel n
da näitab kõige l
wad asja algatajad
wust wõimalikult
head tahet ilmutan
leppe waimust olen
on katset tehtud ra
kes seni isamaaliid
siis peab tunnistan
head tahet. Kas se
— eks sedagi pea
töö eeldab mõlem
lepet teatud tingi

(Lõp

Saagem weelkord lasteks

Laske lapsukesed minu juure tulla ja ärge keelake neid mitte, sest niisuguste päralt on jumalariik.
Mark. 10, 14.

Kellel meist poleks meeles lapsepõlwe kuldsed päewad. Kes meist ei mäletaks, kuidas kord wäikese poisi wõi tüdrukuna isa ja ema käekõrwal sammusime läbi nurmede ning aasade. Siis, kui weel wiibisime nooruse imedemaal. Sageli kuulatasime kewadtuule tasast kohinat. See jutustas meile siis waid õnnest ja rõõmust, ilust ning heldusest. Ja kewadine rukkipõld oma rohelises kuues ning lilled oma õieehtes — kui lootusrikkana ja kaunina need meile paistsid. Samuti nagu meie elugi.

Wiibides looduse lõputus awaruses, waldasid meie lapsehinge imelised tunded. Oleksime seisnud nagu kusagil kõrgel mäeharjal. Keset päikesepaistet ja soojust. K o g u m a a i l m s ä r a s m e i e e e s k u i i l u d e i g a w e n e k o o s k õ l a. Lootusrikkalt waatasime tulewikku ja tundsime rõõmu, et wõime kõigest sellest kaunidusest saada osa. Me ei kuulnud, kui tuul paisus tugewamaks ja nagu midagi ähwardawat lausus. Me ei näinud, et rohelisel rukkipõllul nii mitmed kõrred olid murdunud ja kolletades tagasi mullapõue langesid. Alateadlikult tajusime waid ilu ning kooskõla. Lõõritasime lõokestega wõidu ja hõiskasime nii, et mets ning laas wastu kajasid.

Ja jõuluaeg. Kui isa ja ema wäsimatud käed põhjamaa igawesti haljal kuusel süütasid küünlad ja jagasid kingitusi... Siis oleks nagu paradiis tulnud maa peale. Wõimatu on sõnul kirjeldada seda silmade sära ja rõõmu, mida jõuluwalguse sätendawal helgil tundis süütu lapsemeel. Kuulates wanemate jutustusi imelisest jõululapsest, süttisid meie hinges tunded kõige pühalikumad ja puhtamad ning tundus, nagu oleksid need meid kannud otse taewastesse kõrgustesse. Hellunud südamel oleksime siis oma wäikeste lapsekäekestega tahtnud haarata sülle kogu maailma, et kõik ühes meiega oleksid wõinud tunda õnne ja rõõmu.

Kõik see on nüüd aga paljudel möödunud. Märkamatult on wajunud igawikumerre kaunis noorusaeg. On jäänud kaugele maha kodunurm ning koduaas. Ja elu seal wäljaspool lapsepõlwe paradiisiaeda on toonud nii mõndagi kibedust ja pettumust. On sageli tulnud rännata tühjadel ja tolmustel tänawatel. On tulnud kanda muret ja raskust, leina ning walu. See on häwitanud selle jumaliku tule, mis kord süütus lapsehinges põles, ja on muutnud külmemaks meie südame.

Ma arwan, paljud meist p o l e l e i d n u d m a a i l m a s t s e d a i l u d e k o o s k õ l a, m i d a s e a l k o r d n ä g i m e s ü ü t u t e l a p s e s i l m a d e g a. Kõik see, mis eemalt waadatuna näis nii kaunis ja puhas, oli hoopis teisiti siis, kui see oli saawutatud. Elu argipäew sisaldas eneses palju pealiskaudsust, palju wiha ja waenu, delust ning ülekohut. Ja kus iganes hiljem ka rändasime ning rõõmsat kewadpäikest terwitasime, ei leidnud me seda enam iialgi nii heledana ja puhtana kui kodus — nooruse muinasmaal kõndides.

Raskes eluwõitluses, kibedustes ja pettumustes on purunenud ka enamus meie lapsehinge lootusi, igatsusi ja unistusi. Üksteise järele nad warisesid ja langesid nagu kolletanud lehed puudelt. Ühes sellega ununesid ka Jumala seadused ja käsud ning paljud meist leidsid: kui on läinud noorus, kewad, õnn, sõprus, au ja wara, siis mingu ka wiimane, mis mul on — minu usk, minu lootus ja minu armastus.

Kõikidele neile kaotajatele lähenewad aga nüüd jälle pühad. Helisewad jõulukellad üle merede ja maade, üle metsade ja nurmede. Nad helisewad küll kõigile, kuid sinna, kus on mure ja teadmatus, tuleb pühalik öö erilise lahkuse ja südamlikkusega, tuues enesega kaasa jumaliku kutse: l a s k e l a p s u k e s e d m i n u j u u r e t u l l a, ja ärge keelake neid mitte. Neil ei ole muidu kuhugi minna. Ja mures, puuduses, pettumustes ning risti all on ju kõik ühesugused lapsed. Ei ole wahet wanaisa ja pojapoja wahel. Ei suure teadusemehe ega wäikese tütarlapse wahel. Kumbki ei tea, mida toob homne päew oma saladustega. Kas awaneb uks õnnemaale, wõi paisuwad wihased wood weelgi suuremaks ning uputawad tulewiku ja elu.

Jõuluõhtu suur ja pühalik mõte ongi see, et meie kõik oma hingelt, südamelt ja meelelt w e e l k o r d s a a k s i m e l a s t e k s. Maailma ja inimeste õnnistegia ning lunastaja, kes pühal ööl aastatuhandeid tagasi sündis Petlemma laudas, tahab meile kauni õhtu saladustes anda tagasi selle puhta ja pühaliku tule, mis põles meie hinges siis, kui rändasime lapsepõlwe paradiisiaias. Ja jõuluööl ongi see jumalik wõim.

Seisatades küünaldest helkiwa kuuse juures, ei saa ükski süda jääda külmaks. Jõuluwalguse säras ununewad mured ja walud, wäikib wiha ja waen ning karedaim mehemeelgi muutub härdaks. Kuuldes helisemas pühalikke jõuluwiise, wõtaks meid keegi salapärasel wäel nagu käekõrwale ja talutaks mälestuste walda — nooruse imedemaale, kus me end kõik tunneme ühise jumalalaste perena.

Niisugust uuestisündi ja suurt meelemuutust ongi meile aga waja, sest e i s a a w i h a, w a e n u j a ü l e k o h t u g a k e e g i p ü h i t s e d a o m a e l u t e e d. Ja seepärast ei ole ka selle wana, inetu ja hädalise mõttelennuga, mis meid seni on juhatanud, midagi peale hakata. Kõik täis and — õnn, rõõm ja rahu, on waid jumalalaste päralt ja neile kuulub ka Jumala riik. Mitte aga ainult üksikutele äravalitutele ta ei kuulu, waid arwuta jumalalaste hulkade päralt ta on.

Kõik, kes kannawad enesega kaasas osakese süütust lapsehingest — armastusest ja sõprusest — tulgu nad siis kas suurest hädast wõi wiletsusest, tolmu wõi walu käest, inimeste wiha wõi pilke alt — nende kõikide päralt on jumalariik. Usklike ja lootjate inimeste päralt ja meie wäsinud wanemate päralt, kes läksid puhkama julge, ilusa lootuse ja usu peale, et ärkawad kord paremal eluhommikul.

Seda jumalalaste usku, lootust ja armastust on meil kõigil tarwis ka halli argipäewa askeldustes ja eriti tänapäewal, kus süngeд, mustad pilwed on katnud kinni rõõmsa päikesesära. Kus jälle on pandud weerema sõjawankreid, mille raudsete rataste all paljud emad kaotawad oma pojad ja paljud lapsed jääwad isata. Kus häwitatakse inimeste warandust, sõprust ja wabadust.

See ei oleks nõnda, kui meie südames põleks osake lapsehinge tulest — headusest, heldusest ning armastusest. Ja seepärast kutsub jõululaps Jeesus Kristus kogu kristlikku maailma jälle oma hälli juure, et sealt tõsises palwes wõiksime wõtta k a a s a i l u s a m a t l a p s e m e e l t. See tooks soojust meie kodudesse ja ühendaks sõpruses perekonda, rahwast ning rahwaid. Ja wiimselt on ju ka lapsemeel ainukeseks sidemeks wana südame ja sügawa jõulurõõmu wahel, mille järele tõusewad kõikide inimlaste salajasimad igatsused.

Endel Rennit.

Jõuluvana läkitus

1. *Ei napsimeestel Karskusliit nüüd luba võtta viina. Neil jõuluvana saadab vaid ülekuumendatud haput piima.* 2. *Kes tahab saada vitamiine, peab sööma ohtralt apelsiine. Need hapud mugulad on aga soolased meil linnas — käib kartulgi soolveega nii maal kui suures linnas.* 3. *Noorpaarel pole mingit muret, sest kaugele meilt lend'vad kured. Võib täita tühjad hällid, sõimed, nii kuidas kellelgi on maitse, raha, võimed.* 4. *Ka hingekarjaseid, kes „kutsutud ja seatud", ei ole pühadrõõmust ilma jäetud. Paar pala prisket vaimutoitu neil' hingekosutuseks lastud käiku.* 5. *Nii vana-vaimu tegelane ei sobi uude aega. Ta peab end uuelt ehtima, et pääseda võiks taeva.* 6. *Kunstil tema aasta on ette kindel ju. Ei tüli, vaeva, saasta too siin ka jõulukuu.* 7. *Teatrikooli lugu saab pühiks lavastud. Üks piparkoogist kuju saab Sepal' saadetud.* 8. *Taat haige ei ole sugugi, ta üsna terve poiss. Mõnuga vaid kuulab ta, kuis kostab „His masters voice".*

Sünnipäewalapsi

A. Oinas 50-aastane

28. dets. pühitseb oma 50-aasta juubeli mitmekordne endine minister, poliitika-, kultuur- ja seltskonnategelane Aleksander Oinas. Möödunud poole sajandi kestes on juubilar rahwainimesena wõitnud seltskonnas wäärika tunnustuse. 1900. a. alates on ta nimi tihedalt seotud Eesti tööliskumise ajaloo ga. Juubilar sündis 28. dets. 1887. a. käsitöölise pojana. Õppis Tartu realkoolis, mille lõpetas 1907. aastal. Wõttis juba õpilasena juhtiwa tegelasena osa sotsiaaldemokraatlikust noorsoo organisatsioonist. 1907.—1915. a. õppis Peterburi polütehnikumi majandusteaduse osakonnas. Osawõtu pärast sotsiaaldemokraatlikust parteitegewusest oli ta wangistatud Peterburis 1909. a. 1915.—1919. a. oli ametis kodumaa toitlusasutustes, olles ühtlasi 1917. a. siigisest Eesti sotsiaaldemokraatliku partei esindajana Maapäewa liige ja samal ajal ka Tallinna tööliste ja sõdurite nõukogu liige. 1919 a. jaanuaris ta waliti Maapäewa poolt esimeseks Eesti riigi kontrolöriks, millises ametis rajas riigikontrolli korralduse alused. Oli Asutawa Kogu liige, 1919. a. mais siseministri Strandmanni kabinetis. 1919. a. toimetas partei häälekandjat „Sotsiaaldemokraat". Wõttis osa Eesti-Wene rahuläbirääkimistest Tartus 1919—1920 tulundusekspertina. 1921. a. alul oli lühikest aega riigi statistika keskbüroo juhatajaks millisest kohalt waliti uuesti riigikontrolöriks. Sellel alal töötas kuni 1927. aastani. Oli 1., 2., 3., 4. ja 5. Riigikogu liikmeks. 1928.—1929. oli raha- ja kaubandus-tööstusministriks, 1931. a. teedeministriks. On kogu aeg agaralt osa wõtnud seltskondlikust tööst, wäga paljudes organisatsioonides ja ettewõtetes.

S. ja J. Songi hõbepulm

27. dets., s. a. mõtleb oma hõbepulmale abielupaar Samuel ja Ida Songi Võrus. S. Songi on sündinud Räpinas 2. juunil 1872. a. kooliõpetaja pojana, lõpetas 1894. a. Tartus vene õpetajate seminari, astus Saaremaal Kaarma seminari teiseks õpetajaks, pidas õpetaja-ametit edasi Rõuges kihelkonnakooli õpetajana ja Võrus mitmes koolis. 1905. a. sündmuste tagajärjel pidi S. S. loobuma õpetajaametist ja omandas 1906. a. ostuteel F. Karlsonilt Võru esimese Eesti raamatukaupluse, mis oli asutatud 1900. aastal. 1912. a. asutas ta trükikoja. Õpetaja-ameti ja äritegevuse kõrval on S. Songi seltskonnatööst laialt osa võtnud. Ta on muuseas kaub.-tööstuskoja liige olnud koja asutamisest kuni 1937. a. — S. Songi on Üleriikliku Tuletõrje Liidu juhatuse liige 1924. a. peale kuni seni. Tal on rõõm 1936. a. peale selle suure pere auliige olla. Võrus on S. Songi praegu muudes organisatsioonides töötamise kõrval Võru kaub.-tööstk. esinduse liige ja Võru Eesti Kaupmeeste Seltsi esimees; kirikunõukogu liige. Proua Ida Songi on sündinud Võru linakaupmehe G. Dobrovi tütrena 31. mail 1890. a. ja on Võrus tuntud kui lugupeetud perenaine. Proua Ida Songi on abikaasale kaasa aidanud kõigis töis ja on üle elanud enamlaste vintsutused.

K. Hangelaid 50-aastane

Teisel jõulupühal pühitseb oma 50-dat sünnipäewa riigi turbatööstuse direktor K. Hangelaid. Juubilar sündis 26. dets. 1887. a. Tallinnas, kus tema isa oli õpetajaks. Lõpetanud 1908. a. Tallinna Nikolai gümnaasiumi, astus ta Wismari polütehnikumi, mille lõpetas 1913. a. insenerina.

Pärast polütehnikumi lõpetamist teenis juubilar Böckeri laewatehases Tallinnas kuni 1917. a. Pärast seda oli ta lühemat aega Port-Kunda wabriku elektrijaama juhataja, siis põllutööministeeriumi tehnikapeawalitsuse wanem insener, sama ametkonna ülema abi ja ülema k.-t. 1921.—1922. a. oli ta Tallinna tehnikumi elektrotehnika osakonna juhataja ja kuni 1929. a. sama õppeasutuse õppejõud, kuna ta 1922. a. määrati riigi turbatööstuse elektrotehnika eriteadlaseks ja 1927. a. direktoriks, millisel kohal töötab ka praegu.

Elawalt on juubilar osa wõtnud awalikust elust kuuludes paljudesse majanduslikesse ja seltskondlikesse organisatsioonidesse.

Gustav Ollik, haridus- ja koolitegelane, sündinud 25. dets. 1869. a. Võnnu v. Läänemaal.

Iide Suvero, näitlejanna „Vanemuises", sündinud 25. dets. 1900. a. Pärnumaal.

Johannes Käis, koolitegelane, sündinud 26. dets. 1885. a. Timo v. Võrumaal.

Mihkel Maripuu, õpetaja, sündinud 26. dets. 1874. a. Kogula v. Saaremaal.

Elmar Muuk, keeleteadlane, sündinud 26. dets. 1901. a. Järvamaal.

August Mägi, omavalitsustegelane, sündinud 26. dets. 1878. a. Salla v. Virumaal.

Peet Akkermann, õpetaja, sündinud 27. dets. 1886. a. Tahkuranna v. Pärnumaal.

Peeter Albrecht, õpetaja, sündinud 28. dets. 1878. a. Uue-Antsla v. Võrumaal.

Eduard Aule, o.-ü. „Mootori" direktor, sündinud 28. dets. 1878. a. Kabala mõisas Viljandimaal.

Eduard Kubbo, kaitseväelane ja jurist, sündinud 28. dets. 1887. a. Kärstna v. Viljandimaal. Saab 50-aastaseks.

Paul Saretok, ärimees, sündinud 28. dets. 1878. a. Sooru v. Valgamaal.

Johannes Sütiste, kirjanik, sündinud 28. dets. 1899. a. Tähtvere v. Tartumaal.

Reinhold Tofer, ärimees, sündinud 28. dets. 1872. a. Sindis Pärnumaal.

jõulunumber

uue ilusa kaanepildiga

Selles numbris algab „Koerpoiss Ennu" autori Madis Pariisoo uus huvitav jutt „Unevana".

Tädi Annalt on kena „Jõulujutt". Herma Foelschilt tore muinasjutt „Mustlase ennustus".

Eduard Nukk'ilt on ilus luuletus „Endu ja jõulumees", ka J. Palmilt samasugune luuletus.

Pealeselle veel kuus võistlusjuttu lasterõõmlasilt, uus helind, lasterõõmlaste luuletusi ja nende pilte. Teiste piltide hulgas on jälle üks Juku-seeria ja neli huvitavat „prillmadu". Ka õpetatakse teid, kuidas võite mängida mõtelugejat.

Mõistatusi, lahendusi, kirjakast, vahetalituskontor, kabe jne. nagu harilikult.

„Laste Rõõm" ilmub kord kuus.

„Laste Rõõm" ilmub endise hinnaga: aastas 3 krooni, poolaastas 1 kr. 50 s., veerandaastas 75 s., üksiknumber 25 s.

Teater • Muusika

„Estonia" teater

Pühade mängukava

Teisel pühal, 26. dets., kell 1/2 3 p. l. Kalmani operett **„Sügismanööver"**; kell 1/2 8 õhtul Pagnoli näidend **„Tseesar".**

Kolmandal pühal, 27. dets., kell 1/2 3 p. l. Raudsepa komöödia **„Mees, kelle käes on trumbid"**; kell 1/2 8 õhtul operett **„Tatra tüdruk".**

Teisip., 28. dets., kell 4 p. l. lasteetendus **„Lõunatuule eksirännak"**; kell 1/2 8 õhtul alandatud hindadega Smetana ooper **„Müüdud mõrsja".**

Keskn., 29. dets., **„Tseesar".** Harilikud hinnad.

Teatri kassad avatud: 24. dets. kella 12—3; 25. dets. on kassad suletud. Teisel pühal avatud harilikul ajal — kella 12—4 p. l. ja õhtul kella 6—1/2 9. Soodustused maksvusetud 26., 27. ja 31. dets. etendustele.

Teisel pühal sümfooniakontsert

Teisel jõulupühal „Estonia" kontsertsaalis selle hooaja 3. sümfooniakontsert. „Estonia" ja riigi ringhäälingu ühendatud sümfooniaorkestrit juhatab teeneline dirigent prof. Raimund K u l l. Solistina esineb viiulikunstnik prof. Karl B r ü c k n e r. Kavas: Beethoven — avam. „Coriolan", Mendelssohn — sümfoonia nr. 4., Sinding — viiulikontsert a-duur, A. Kapp — süit eesti runoviisidest. Kontserdi algus kell 8 õhtul.

Uueaasta vastuvõtt „Estonias"

Reedel, 31. dets., teatris kell 1/2 8 õhtul operett **„Sügismanööver".** Seltsiliikmeile ühes daamiga sissepääs 1937./38. a. liikmekaardi ettenäitamisel tasuta. Balli algus kontsertsaalis kell 10 õhtul. Mängivad 4 tantsuorkestrit. Seltsiliikmeile ühes daamiga sissepääs kontsert-, valgesse-, punasesse-, rohelisse saali 1937./38. a. liikmekaardi ettenäitamisel tasuta. Seltsiliikmete poolt (isiklikult või kirjalikult) soovitatud külalisile pääsmed à kr. 2.50 saadaval teatri büroos.

Eesti Draamateater

Pühade mängukava

Teisel jõulupühal, 26. skp., kell 1/2 3 p. l. Andres Särevi dramatiseering **„Kevad"** 104. korda; õhtul kell 1/2 8 40. korda A. Särevi-O. Lutsu **„Suvi".**

Kolmandal pühal kell 12 päeval Noorsooteatri nukuetendus. Kavas: 1) **„Mänguasjade mäss"** — Helbemäe lugu lastele, 2) **„Lillhaldjad"** — A. Kivika dramatiseering hiina aineil ja 3) **„Reis ümber toa"** — V. Avenariuse lugu lastele; õhtul kell 1/2 8 42. korda A. Dumas' 5-vaat. näidend **„Daam kameeliatega".**

E e l t e a d e: Reedel, 31. dets., s. a. kell 9 õhtul traditsiooniline vana-aasta õhtu.

Teatri kassa avatud teisest pühast alates kella 11—1 e. l. ja 5—8 õhtul.

Töölisteater

Pühade mängukava

Teise püha päeval **„Tootsi pulm"** 3. korda. Algus kell 1/2 3 p. l. Päämed 20—125 s.; õhtul kell 1/2 8 **„Inimesed ajujääl"** 10. korda. Pääsmed 20—125 s.

Kolmanda püha päeval **„Mehe küljeluu"** 25. korda; õhtul **„Kolmekrossi ooper"** 15. korda.

Teisipäeval **„Tootsi pulm"** 4. korda.

Kolmapäeval **„Inimesed ajujääl"** 11. korda.

Kino

Põnew film „Kunglas"

Kino Kungla pühade-eeskavas „Hädaohtlikud veed" esineb meile laialt tuntud ameerika näitleja Jack Holt oma uusimas seiklusfilmis. Jack Holt on esimene ohvitser ulgumerel põlema läinud laeval. Kuna haige kapten sureb laeval, võtab Jack Holt üle laeva juhtimise ja suudab tulest võitu saada ning päästa kümnete reisijate elu. Kuid intriigid laevaseltsis ei hinda seda vägitegu väärikalt ja vahva tüürimees vallandatakse. Olles hulk aega teenistuseta ta satub kaptenina laevale, mida kavatsetakse põhja lasta kindlustussumma kättesaamiseks. Kapten siiski suudab laeva toimetada tervena sihtsadamasse ja saab nüüd oma teenitud autasu, vahepeal paljastatud operatsioonide tõttu. Lisaks huvitavaid lühifilme.

Raadio

Reedel, 24. detsembril.

15.50 pilk pühade-saatekawasse. 15.55 õhtukoguduse jumalateenistus Toomkirikust. Abipraost P. Kuusik. 17.30 jõuluwana ootel. Sõnalis-muusikaline saade lastele. Kawas Irma Trumpõllu kuuldemäng „Kuidas jõuluwana endale leidis ameti" jm. 18.00 piiskopliku Toomkoguduse jumalateenistus Toomkirikust. Piiskop dr. H. Rahamägi. 19.30 jõulupuu all. Jõuluõhtu kawa noorele ja wanale. 20.00 õige aeg. Ilmateade. 20.05 „Petlema lauda ees", Kaarel Korjeni jõulumüsteerium. Tegewad: Joosep, Maria, karjased Jakoobus, Ilusia, Hitro ja Doliob, wanem roomlane, noorem roomlane ning rühm juudalasi, mehi ja naisi. Tegewuskoht: Petlem. Aeg: Kristuse sünniöö Näitejuht — Felix Moor. 20.45 Püha öö, õnnistatud öö .. Suur jõuluõhtu saade. Kaastegewad: Kaarli kiriku koor A. Karindi juhatusel, RR orkester Fr. Nikolai juhatusel, Iia Uudelepp (sopran), Arno Niitof (bariton), RR trio (Rudolf Palm, August Karjus ja Tekla Koch) j. t.

Pühapäewal, 26. detsembril.

9.00 hommikkontsert heliplaatidelt. 9.55 Tallinn: Jumalateenistus Kaarli kirikust. Praost A. Kapp. 10.00 Tartu: Jumalateenistus Pauluse kirikust. Õp. A. Wööbus. 12.00 ooper ja tants. Kontsert heliplaatidelt. 13.40 Katkend Enn Kippeli romaanist „Kui Raudwa tuli" II. Loeb Felix Moor. 14.00—15.00 lõunamuusika. Eesti mandoliinistide klubi orkester. Juh. H. Narwa. 17.00 muusika kella 5-teeks. Mängiwad „Merry Pipers". 18.00 „Tee tagasi", Aug. Mälgu jõululugu. Loeb Juhan Tõnova. 18.20 helisew pühadeõhtu. Heliplaate jooksval lindil: 18.50 Woldemar Metsus: Unustatud jõuludest ja muud jõulujuttu. 19.20 wana tantsumuusika. Mängiwad „Lõbusad wennad". 20.00 õige aeg. Ilmateade. 20.05 sümfooniakontsert „Estonia" kontsertsaalist. Kaastegewad: Riigi Ringhäälingu ja „Estonia" ühendatud sümfooniaorkester ning prof. K. Brückner (wiiul). Juh. prof. R. Kull. Waheajal umbes kell 20.50 muusikaline wesilus — A. Ükip. 22.05 ajawiite- ja tantsumuusika. „Gloria" tantsuorkester (Kurt Strobel) ja 23.30 heliplaadid.

Esmaspäewal, 27. detsembril.

9.00 äratusmäng. 9.05 woimlemist. 9.25 hommikkontsert heliplaatidelt. 10.00 hommikpalwus Jaani kirikust — õp. A. Horn. 10.20 heliplaadi-meloodiaid. 11.00 põllutöökoja lambakaswatuse eriteadlane agr. K. Jaama: Lammaste laudad ja sõimed. 11.30 põllumajanduslikke teateid. 11.35—12.30 ennelõuna-muusika. Tallinna garnisoni puhkpilliorkester. 16.50 heliplaate ja reklaami. 17.00 kohwimuusika. Kohwik „Kultase" kapell. 17.50 „Kas ma ei öelnud..." Anna Haawa lõbus jõululugu. Loeb Hugo Laur. 18.10 Karl Eduard Söödi juubelisaade. Kirjaniku 75. sünnipäewa puhul. Kõne. Deklamatsioon. Laul. 19.00 suur solistidekontsert. Populaarseid ooperiaariaid. Kaastegewad: Ida Loo (sopran), Martin Taras (tenor), Artur Rinne (bariton) ja RR orkester. Juh. F. Nikolai. 20.00 õige aeg. Ilmateade. 20.05 operetimuusika. RR orkester. Juh. F. Nikolai. 20.35 pühade-lõpp Aruwäljal. Laulu, mängu ja muhedat juttu Aruwälja rahwalt ja „Lõbusatelt wennadelt". 22.00 moodne tantsumuusika „Estonia" walgest saalist. J. Pori orkester. 22.55 päewauudiseid.

Teisipäewal, 28. detsembril.

7.00 äratusmäng. 7.05 woimlemist. 7.20 päewauudiseid. 7.25 hommikkontsert heliplaatidelt. 8.10 hommikpalwus Jaani kirikust — õp. R. Koolmeister. 8.30 turuteade

17.50 heliplaate ja reklaami. 18.00 lastetund. Meie sulgised sõbrad talwel. Kuidas hoolitseme talwel lindude eest. 18.30 Karl Jungerman: Kungtse õpetusest. 19.00 mandoliinimuusika. Mängiwad Kirillowi mandoliinistid. 19.35 nimede eestistamise wiisminutit. 19.40 päewauudiseid. 20.00 õige aeg. Ilma- ja jääteated. 20.05 wiis minutit terwisele — dr. med. M Kask. (Tartust.) 20.10 lõbus muusika. RR orkester. Juh. F. Nikolai. 20.50 mag. A. Perandi: „Tawaõigus Eesti talupoja õigusliku seisundi alusena." (Riigi Keskarhiiwi loeng, Tartust.) 21.10 Tschaikowski helindeid. RR orkester. Juh. F. Nikolai. 21.50 aktuaalne weerandtund. 22.05 kirjanduslikke uudiseid. (Tartust.) 22.25 diisööšid laulawad. (Heliplaadid.) 22.55 päewauudiseid. 23.00 esperantokeelne nädalakroonika.

Vastutav toimetaja J. TAKLAJA.
Väljaandja Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisus.

M. BACH'I AKAD. MEESTERIIETE juurelõikuse kursused
Tallinn, Pikk tän 7, krt. 2, telef. 467-61

Pärast pühade-vaheaega õpetus kursustel algab 3. JAANUARIL 1938. A.

Juurelõikuse õppekava on koostatud nii kodu- kui välismaal tunnustatud Joh. Lilienthali süsteemi alusel, mis on kerge õppida. Õppemeetod on rajatud kindlatele teaduslikkudele alustele. kusjuures lõiked saavad õige hoiu ja passivad igasugustele kehavormidele.

Kursused annavad põhjalikke teadmisi moodsas riiete juurelõikuses ja väljatöötamises vastavalt praegusele moele ja peenema elegantsuse nõuetele.

Käesolevad kursused on täiendatud kujul, mis on ettevalmistamiseks kutseeksamile ning pakuvad huvi igale rätsepale, kes soovib oma teadmisi täiendada juurelõikuse tehnikas.

Kursused on vastavates asutustes registreeritud.

Vastuvõtt kursustele iga kuu 1. ja 15. päeval, erikursused igal ajal.

Lähemaid teateid kursuste üle saab iga äripäeva õhtul kella 6—8, Tallinnas, Pikk tän. 7—2.

Kursuste korraldaja ja juhataja M. BACH.

Puhtaid kaltse ostab Tall. Eesti Kirj.-Ühisuse ladu Pikk tän. 2.

Mitmesugust

Hiljuti Tallinnas ja Tartus müügile ilmunud uutes lihtmööbli-mudelides peegeldub täiendawalt see kaua oodatud moodne ja fantaasiarikas rahwuslik stiil, see rikkuseta rikkaliku mööbli wõluw worm, see kadedad mitraks tegew ideaalse kodaniku lemmik. Illustreeritud broschüür koostajalt tasuta. P. Illep (endine joonestaja mööbliwabrikuis) Lille tän. 13—9, Tartu.

Lesed ja wabad prouad üle kodumaa! 40-a. üksik leskmees, tööliskringkonda kuuluw, soowib tutwust 35—40-a. kaswult mitte üle keskmise blond naisolewusega, et meeldiwuse ja sobiwuse puhul ühiselt eluwõitlust jatkata. Flirtimise mõttes ärgu keegi wastaku, ainult tõsised soowid ühes lühikese enesekirjeldusega leiawad tähelepanu. Wäljaspoolt Tallinna wastajailt foto soowitaw, kuid mitte nõutaw, tagastan selle aumehelikult wõi wastan omaga. Kirjad palun slt. „20/3900".

Kui olete **wäsinud** ja magate halwasti, proowige A/S. „Odori" witamiinide preparaati „Puuwilja kuiwikud". Müüakse ainult Haigekasja apteegis, Estonia pst. 23.

Kuulutaja **„8/1168"!** Andke õige aadress. W. P

„Päewalehe" üksiknumbrid on müügil Kose Tarvitajate Ühisuse kaupluses

PUHTUST, MUGAVUST, KOKKUHOIDU tagab **Aiwaz'i KEEDU PLAAT** SAADAVAL IGAS RAUAKAUPLUSES

Jooksva, isiase ja luuvalu vastu tarvitatakse pealemäärim „Manoli" ja sissevõtmiseks Reumatoset. Punane ankur ei tohi puududa

Preilid, hallo! Kas leiduks tütarlaps 18—25 a., kes wõiks päästerõnga ulatada igatsuses uppuwale noormehele? Olen 7 a. Eestist ära olnud, nüüd koju sõitmise mõttes tahaks ennem siinga sõprust luua. Pilt soowitaw! Aadr. „Igatsus", S. S. „Benlos". A. B. G. H. Dalgun Hälsingborg, Sweden.

TRÜKI KODA KÖITEKODA TSINKO- JA LITOGRAAFIA valmistavad kõige kiiremalt ja maitserikkamalt igasuguseid aksidents-, raamatu-, kivi-, offset- ja rotatsioonitrükitöid, klišeid ja raamatuköitetöid **Tallinna Eesti Kirjast.-Ühisus** Tallinn, Pikk tän. 2. telefon 428-83.

Waranduslikult kindlustatud korralik keskealine intell. härra soowib leida meeldiwa **sõbra** 17—23-a. kõigiti nägusate, ausate ja elurõõmsate preilide hulgast, sobiwusel jääwaks kaaslaseks. Warand. seisu, elukutse ja hariduse kohta erilisi nõudeid pole. Kirjad ainult tõsise soowi korral wanuse, enese- ja elulookirjeld. kuni 1. jaan. Pärnu, Kuninga tän. ajalehekioski, „Jäädaw".

Pritstehnilised tööd paberile, puule, klaasile, riidele jne. **Kavandid, dekoratsioon V. Saarniit** rakenduskunstnik, Õle t. 11, telef. 476-85.

Äraköhi. Äraköhi soovit. köha vastu rinna- ja kopsuhaig puhul eht ainult „punase ankruga". Valmistaja Medikon. Tallinn

5000—10.000 krooni soowin mahutada solidse äri alla. Pärida Römme, Wabaduse puiestee 48, koloniaalkauplusest.

Karske keskealine põllumees soowib **kirjavahetust** 30—40-a. Eesti õrnema soo esindajatega kellele maaelu meeldib ja kes oma kulul wõib reisida Kanadasse. Kirjad palun aadressil G. W. R. Eckville Alberta, Canada.

22-aastane minewikuta talutütar soowib **tutvust** korraliku waba härraga. Tänawal ei kohta. Kirjad ühes elulookirjeldusega slt. „29/3909".

36-a. kinniswaraomanik maal **soovib laenu** mõni tuhat krooni talu ostmiseks. Laenajaks wõiks olla ka kuni 36-a. waba naisisik, kes soowiks saada perenaiseks tallu. Kirj. slt. „24/3864".

Saadaolewaid **võlgu** ostan, nagu täitelehti, weksleid jne. Teatada slt. „26/2906".

Wajatakse **20.000—30.000 krooni** laenu uue kinniwara obligatsiooni wastu. Teat. kirjal. slt. „27/3947".

Jõuluvana-riietus Wene tän. 1—20, telefon 470-92.

Sõidan Austraaliasse, soowin **tutvust** isikutega, kes ka sõidawad. Kirj. slt. „39/3959".

Tutvust soowib täiskarske mitte tubaka tarwitaja, lihtne maawanamees niisamasug. maal kaswanud neiuga. Wanadus 35—45 a. Kirj. slt. „10/3930"

Karske mittesuitsetaja tõsise ja kindla iseloomuga kindlas teenistuses keskealine mees **soovib tutvust** proua wõi preiliga, kes juhtub ellu tõsidusega ja oskab teda hinnata. Palun kirjutada. Saladus aumehelikult garanteeritud. Kirjad slt. „8/3968"

Ärasõidu puhul ära anda sisseseatud prugitud asjade **kauplus** rahwarikkal kohal wähese kaubaga Pärnus, Riia mnt. nr. 17.

Mees, üksik, arenenud ja aus, 45—55-a., tutwu wastawa prl. ja leskpr. hea seltsilise leidmiseks. Seiklejaid palutakse mitte tülitada. Nõutav õige nimi ja aadress. Kirj. slt. „14/3854".

Kadunud Ära joosnud punane **hagijas.** Rind walge. Palun teatada Harjumäel tornis nr. 2

Saksa lambakoer on kadunud, nr. 297. Palutakse tagasi tuua Pärnu mnt. 82 — I.

Ostetakse Briljante, kuld-, hõbe-, antiikasju ostab kõrge hinnaga **L. Krasnokutsky ja poeg** Kuninga tän. 6. telef. 431-59.

Tak[illegible]use soowin osta. Pakk. hinnaga slt. „4/3924".

Kloostri piiritusewabrik ostab weel tööstuse **kartuleid.** Wastuwõtmine ka Keilas, Buschi maja keldris.

Soowin osta töökorras **kudumismasinad,** 8. ja 9. klass, 40—50 sm laiad, ja 8-luku mustrimasina. Teat. palun saata ühes hinnaga kudumistööstuse Tiigi t. 78—8, Tartu

Veoauto ostan, 4—6 tonni. Nunne tän. 11—5-a.

Tarwis **elektrimootorit** 2 H. P., 1450 tiiru, keerlewwoolule. Teatada pakk. kirjal. slt. „3/3883".

Ostan krundi Tallinnas wõi wana maja krundiga. Palun kirjad slt. „26/8786".

Wiljandimaal 2 km raudteejaamast **talu rendile anda** suurus 30 wak. põldu, heinamaad ja karjamaa peale selle. Kaubelda Wismari t. 39—4, Tallinnas.

Pika, waewarikka haiguse järele lahkus meilt meie armas mees, isa, wend ja onu

Kristoph Reinson

sünd. 3. IX 1882,
surn. 22. XII 1937.

Kirstupanek on teisel pühal, 26. XII 1937, kell 9 õhtul Keskhaigla kabelis.
Matmine kolmandal pühal, 27. XII 1937, kell 3 p. l. Kaarli wanal kalmistul.

Sügawas leinas **abikaasa, poeg ja omaksed.**

Oma armast meest, isa ja vanaisa

August-Martin Anderson'i

* 15. VII 1877. a., † 27. XII 1936. a.,

tema esimesel surma-aastapäeval,

ja minu kallist meest, isa, poega ja venda

Edmund-Heinrich Anderson'

* 20. VI 1903. a., † 1. I 1935. a.,

tema surma kolmandal aastapäeval

mälestab **perekond Ander**

Varalahkunud ärijuhti

AUGUST LEHT'e

mälestavad sügavas leinas
K-m. A. Gorbatschev ja kaasteenijad.

Anette Emilie Pahl'i

sünd. **Diedrichson,**
surma-aastapäeval

mälestavad **omaksed.**

Südamlik tänu

kõigile, kes minu armsa wenna

Samuel Judeikin'i

surma puhul minule kaastunnet awaldasid.

Meier Judeikin.

Tööpakkumised

Otsitakse saksa wõi wene keelt rääkiwat noort

teenijat,

kõikideks kodutöödeks, ilma iseseiswa köögitööta. Narwa mnt. 80—4, kella 9—11.

Wajatakse kindlustusalale hea esinemisega **mees- ja naistöötaja** linnas ja maal. Eriti sobiw ala organisatsioonide tegelastele. Wõimalus tööle rakenduda ka kesk- ja kutsekoolide wanemate klasside õpilastel. Soowiawald. ühes aadressi, elulookirjelduse ja soowitajate isikute wõi asutuste märkimisega saata slt. „1/2921".

Vajatakse tööstusse vilunud

lukuseppa-mehaanikut,

kes tunneb ka elektriala. Kirj. slt. „35/3755".

Tarwis

kergesurve-ventilaatorit

250—300 mm tiibade läbimõõt. Teatada ühes hinnaga slt. „B 5159".

Wilunud silla- ja

metsa-praaker

leiab koha. Toompuiestee 4—2 Tallinn.

Wajatakse korralikku

teenijat

Jakobi tän. 25—1.

Scouts- üksiku Jalawäepataljoni ohwitseride kasiino wajab kohe

perenaist-kokka

Soowitaw, kes on majapidamiskooli lõpetanud. Palk 30 kr. kuus. priikorter ja ülalpidamine. Aadress: Scoutspataljoni ohwitseridekogu, Haapsalus.

Otsitakse pühade ajal abiks wirka

passijat

kes oskab kõiki majatöid. Hea tasu. Tulla Toompuiestee 5—1, kl. 6—9 p. l. ja kl. 9—10 e. l.

Riide- ja pudukauba alal wilunud ja energiline

müüjanna

soowib kohta ärisse, kontorisse (kirjutab masinal, tunneb raamatupid.) wõi tööstusse. Pal. teat. kuni 28. skp. slt. „82/3832".

Asut. ehitusettev.

waja wastut. laastööl. ja art.-töölisi igale tegewusealale (lihtt. kuni arhit.). Ettew. põhimõte: oma liikmeile muretu alatine töö ja wääril. tasu ning eestuju. Soowiataw. ühes esialg. kulude (üks kr.) tasuga kuni 1. jaan. Asunduse 7—7, „Arowaldus".

Tööotsimised

Kautsjoniwõimeline

müüjanna

wajab kohta ärisse. Wilunud mitmel alal. Koht wõib olla ka maal. Pakkumised saata: Wiljandi, hra Waaggneri kiosk, „Korralik" all.

RMKü motoristide kursuse lõpetanud

motorist-katlakütja

palub wastawat teenistust. Kirj. ühes palga ja ting. Paide, Kirila ptk., „Motorist" all.

Neiu

otsib kohta koloniaalkaupl., wabrikusse, ärisse; wõib ka maale. Soowitajale tasu. Kirjad Wägewa p.-k. 44. Salu.

Pai jõuluvana!

Sa tead ju, kuidas ma tahaksin õppida ja ei olen töökas tüdruk, seepärast palun: kui Sa rännates jõuluööl näed kusagil wabrikus, arsti kabinetis (olen ju jaantar), wõi ükskõik kus, sellast wahe ... õhtul ... aega õppimiseks ... slun kirjuta mulle slt. „39/3879"

„Päewalehe" tellimisi

wõtab wastu iga postiasutus

Korteripakkumised

TALLINNAS

Sõiduautodele kohe ära anda 8

autoruumi,

igaüks eraldi sissesõitmisega Küsida Pikk t. 30, majahoidjalt.

Toiduainete-kauplus

koloniaalk., delikatessid, viinad, õlu, — kõige korralikumad ruumid, hea ostjaskond — ühes kauba ja inventariga kohe ära anda. Telefon 521-95.

Pool äriruumi

suure omaette. waateaknaga daamide kauba, riide- wõi tapeediäriks ära anda Tartu mnt. 7, kübaraäri H. Kuiff.

Korter

ära anda — 4 tuba, kööt, teenijatuba, wann, parkett, keskküttega moodsas majas. Kentmani tän., hind 100 kr. kuus. Teat. tel. 466-95

Puumajas 4-toaline

korter

köögi, esiku ja wannitoaga üürile anda Imanta. tän. 32-a—3.

1. jaanuarist 1938

2 äriruumi

wälja üürida Raua 42, Kreutzwaldi nurk.

Äriruum

wõi töötuba wälja üürida Soo, Sõja ja Girgensoni tän. nurgal, Soo tän. 21. Telef. 449-73.

Wälja üürida uues majas

korter

— kaks tuba, kööt, esik, üldwanniga. Teat. Ülase tän. 14—3, telef. 450-60.

Kaupluse-ruum

wälja üürida 1 jaanuarist 1938. a. Kentmani 28—3

üürile anda moodsad

äriruumid

sobiwad ka tööstusteks Kentmani 21, tel. 430-11.

Ilus hästi

möbl. tuba

1. jaanuarist ära anda. Erasissekäik, teenimine, telefon. Näha iga päew kl. 9—11 ja 3—4 Ahju 8—4

Ilus toiduainete-

kauplus

maapealne wäheie kaubaga ära anda Küsida Graniidi tän. 26—3.

Toiduainete-

ja piimakauplus ühes elukorteriga, terwishoiu nõuetele wastaw, wabaneb esimeseks jaanuariks Wabriku tän. 15—14.

Korterid

wälja anda uues majas, 2-toal. ja 3-toalised omaette wannitoaga. Widewiku tän. 18—7.

Sadulsepa-töötuba

ära anda soodsate tingimustega. Soow. kirj. slt. „25/3905".

Auto-garaaž

wälja üürida Koidu t. 48.

Välja-üürida tööstuse-ruumid

375 r.-mtr. ühes kauplusega ja kõrwalruumidega. Soow. kirj. slt. „7/3067" wõi küsida tel. 304-50.

Suur tuba

wõi 2 tuba, päikesepoolt., erasissekäig. ära anda ühes kütte ja walgustusega. Soowi korral telefoni ja klaweri tarwitamisega, elektripliidiga, mööbliga wõi ilma Tatari 8—1, tel. 411-64.

Kesklinnas uues majas wälja üürida

3-, 4- ja 6-toalised korterid,

ühes kõigi mugawustega. Küsida telef. 426-69.

Ruumid

wälja üürida südalinnas, sobiwad kontoriks, laduks tööstuseks. Küsida Suurtüki tän. 1, kojamehelt wõi tel. 482-23.

Korteripakkumised

NÕMMEL JA MUJAL

Korter

— 4 awarat tuba, kööt, wanni-, teenija- ja eesruba, suur lahtine rõdu, kõrwalruumid, weewärk, elekter, soowi korral ka autogaraaž — wälja üürida uues walmiwd ... moodsas ... awaral metsakrundil Nõmmel, Olewi tän. 32, Wab. pst. juures, 4 min tee autobusist. 8 min. tee Kiwimäe jaamast. Teateid kohapeal wõi Tallinnnas telef. 433-28.

Nõmme

jaama juures 3-toaline korter, päikesepoolne, tarwiliste ruumidega 1. jaan. ära anda. Näha pühade ajal, Silla tän. 6—1.

Ilus korralik soe 3-toal.

talvekorter

uues majas, elekter ja wesi sees, wann, esik, pesuköök ja pööning. Pääsküla, Kirsi tän. 26, 5 min. tee jaamast.

Korteriotsimised

Intelligentne, kindlas teenistuses, noor abielupaar otsib wäikest korralikku

korterit

1. wõi 5. linnaosas. Soowitaw: 1 tuba, kööt, esik, uues majas. Kirj. kuni 1. jaan. slt. „34/3914".

Kolmeliikmeline noor abielupaar soowib

korterit

jaanuarikuu jooksul. Kel wabaneb 2—3-toaline wõi tuba köögi ja esikuga, teat. slt. „5/3025".

Intelligentne abielupaar otsib kiires korras 1—2 mööbliga

tuba

soowitaw kesklinnas. Kirjad slt. „19/3939".

Lasteta abielupaar otsib

korterit

(3 tuba) kesklinna ümbruses 1. jaanuariks wõi edaspidi. Täpne maksja. Teatada Pärnu mnt. 62—9.

Wanem soliidne en-gros firma soowib leida

äri-ruume

kesklinnas, käidawas kohas, 1—2 aknaga, detail-kaupluse jaoks, kas kohe wõi edaspidi. Soowitaw tagaruumidega. Pakkumised palutakse saata slt. „A. 9736"

Üksik korralik karske riigiteenija wajab wäiksemat

mööblita tuba

Kirj. slt. „22/2902".

Kellel on

söögisaal, seltsi einelaud, toiduainetekpl. kaubaga wõi wastawad ruumid ära anda? Samas õllemüügiluba seesjoomiseks 3 aastaks, baari sisseseadega edasi anda. Teat. slt. „8/3928".

Müüakse

Ehituskrunt

parimas rahwarikkas kohas jaama juures Nõmmel müüa Kirj. slt. „24/2904".

Lapse-vankreid

jalgrattaid ja tõukekelke soowitan oma töökojast Kalasingi tän. 18.

Suvila

ärawedamiseks odawasti müüa, kahekordne, põitpalkidest, Narwa-Jõesuu lähedal. Teateid saab Lennuki tän. 14—1.

Diivaneid. kušette

ja madratseid ostate soodsa hinnaga Tehnika tän. 7.

1000-r.-süllaline

pärlskrunt Kadriorus

suurema õunaaia ja elumajaga juhtumisi 25.000 kr. eest ½ osa wäljamaksuga ja palju maju ja talusid kõigis kohtades odawasti müüa Teateid J. Küble kontoriist Mere ... 6, kella 11—1 ja 5—6.

Müüa suurtööstuste lähedusse, suures alewikus hästitöötaw

mootor-jahuveski

Soow. kirj. slt. „16/3736"

Müüa uus korras

puumaja

Pelgulinna rajoonis 8 korteriga, à 2 tuba ja kööt. Soow. kirj. slt. „25/3755"

Kalkunid

müüa, elusalt wõi tapetult S. Lasnamäe t. 25, Narwa mnt. pool otsas. Telef. 803-17.

Moodsaid

lapse- ja nukuvankreid

soowitab „Kotkas", Raua tän. 12.

Müüa

riide-schäärmasin ja tsentrofuug (riidekuiwataja). Kirjad: Tartu, Rüütli tän. „Pressa", „Tsentrofuug".

Maja

Haapsalus peatänawa ääres raudkauplusega wõi ilma müüa. Teat. saab Tallinnas, Kopli 16, raudkauplusest.

Saeraam

26" (Bohrti mud.) ja muud saeweski sisseseadeosad müüa oksjonil 29. detsembril Liiwa jaama juures, saeweski hoowis. Teateid saab tel. 411-64.

Aurumasin 23 H. P.

wähe tarwitatud, heas korras, rihmaschelbe mitmesugustes mõõtudes, automootorid ja muud tööstustele wajalisi materjale müüa Tallinnas, Kaasingi 10, tel. 309-05.

Akordeon

„Francesco" (Modello), 48 bassi, müüa. Küsida uus Kalamaja 14—10. Telefon 440-23.

Müüa uus, headest nahkadest

karakulmantel

suuremale kaswule. Soow. slt. „12/3852" all wõi telefonil 461-65, kl. 8—11 hommikul.

Sae-veski

heas korras, k.-r. raudtee ääres, müüa wõi rendile anda. Kirj. slt. „14/3934".

Müüa kärumehe

kelk

Luise t. 23—16.

Pühendage

oma waba aeg enesearendamisele, lugedes

kirjandust

Soodus ostukoht

„Päewalehe" raamatukp

S. Karja tän. 23 kõnetraat 446-11 ja 479-25. Pikk tän. 2 kõnetr. 429-83.

Tallinna Vabatahtliku Tuletõrjeühingu asjade loterii võ...

Loositud 19. detsembril 1937. a., pritsimajas.

Pilet	Wõit	Pilet	Wõit	Pilet	Wõit	Pilet	Wõit	Pilet	Wõit	Pilet	Wõit
18	165	19	250	26	114	43	927	15945	169	15957	958
107	97	194	450	232	710	238	370	16172	837	16175	935
254	698	264	228	205	961	817	372	16273	774	16368	939
345	684	350	746	354	433	388	251	16465	845	16483	688
396	395	343	175	466	948	468	883	16532	76	16539	608
565	678	595	403	653	214	693	18	16647	682	16666	740
840	604	853	22	858	1000	887	986	16720	446	16740	471
910	246	926	283	1019	16	1096	94	16887	244	16980	962
1125	764	1141	709	1200	485	1230	623	17021	108	17045	794
1254	151	1298	631	1331	878	1338	854	17108	888	17123	469
1335	550	1368	461	1365	168	1399	670	17154	518	17190	189
1424	658	1481	7	1483	765	1485	212	17381	681	17406	868
1520	374	1547	69	1548	91	1578	364	17490	638	17569	742
1598	535	1608	526	1607	481	1716	824	17639	187	17640	417
1746	415	1784	700	1840	855	1869	71	17714	994	17746	468
1892	210	1906	300	1988	156	2005	137	17840	916	17867	688
2056	645	2082	988	2148	96	2154	65	17944	795	17982	766
2190	580	2192	976	2208	161	2264	178	18149	787	18198	880
2294	11	2296	603	2302	194	2314	820	18261	285	18281	4
2346	313	2392	981	2395	858	2465	692	18416	780	18451	988
2470	288	2481	675	2494	716	2508	261	18502	227	18508	606
2600	362	2627	103	2634	159	2648	282	18540	359	18542	543
2694	556	2725	340	2789	441	2837	24	18585	452	18598	694
2838	659	2856	472	3006	672	3029	779	18691	583	18823	201
3063	677	3088	387	3144	735	3129	801	19089	721	19099	728
3142	133	3166	392	3212	183	3236	380	19155	400	19157	342
3241	641	3279	549	3330	538	3408	564	19240	817	19254	117
3445	940	3509	713	3579	553	3642	43	19290	200	19301	122
3645	48	3660	760	3723	84	3726	508	19387	889	19401	798
3764	955	3776	302	3780	316	3784	508	19536	430	19570	434
3861	402	3943	397	3962	847	3976	12	19641	484	19643	589
3988	90	3995	354	4020	334	4034	807	19782	945	19803	812
4049	820	4105	839	4166	664	4198	720	19890	800	19897	87
4277	243	4298	265	4361	447	4418	640	19995	752	20031	876
4423	887	4441	5	4513	272	4567	544	20277	115	20286	33
4583	310	4584	421	4585	616	4587	754	20337	842	20353	338
4600	490	4612	147	4766	982	4989	934	20453	567	20468	264
4948	800	4982	879	4991	667	5049	750	20595	58	20626	973
5069	85	5170	247	5241	592	5255	418	20675	510	20690	63
5283	902	5300	862	5301	571	5312	351	20725	460	20727	595
5324	771	5344	722	5415	466	5518	494	20782	587	20840	203
5526	783	5541	711	5551	149	5543	891	20888	922	20945	660
5566	467	5637	568	5658	49	5694	312	20972	398	21037	841
5721	358	5812	566	5818	522	5845	162	21072	83	21166	80
5894	900	5899	209	5907	195	5916	696	21280	179	21320	768
5939	985	5971	702	5973	361	5978	263	21391	745	21413	291
5980	734	6009	732	6033	687	6073	196	21611	173	21655	332
6094	78	6175	328	6201	54	6245	35	21680	123	21720	725
6260	931	6277	3	6318	336	6322	477	21900	622	21963	50
6327	533	6343	741	6370	455	6390	118	22059	66	22264	75
6417	618	6440	983	6522	19	6541	193	22368	785	22402	396
6562	116	6563	438	6599	443	6616	990	22450	996	22478	34
6621	885	6622	15	6648	948	6676	987	22607	101	22623	668
6680	932	6737	473	6752	273	6834	333	22712	582	22715	705
6854	164	6882	382	6944	327	6946	756	22765	520	22767	648
6956	289	7003	517	7030	739	7056	575	22954	532	22956	451
7138	167	7188	762	7198	632	7202	911	22977	405	23000	229
7233	844	7235	166	7240	661	7275	497	23035	808	23112	377
7283	993	7293	474	7345	64	7373	299	23235	712	23260	792
7446	184	7479	420	7485	724	7487	507	23362	838	23367	252
7518	72	7523	465	7555	255	7558	835	23372	796	23563	819
7569	458	7582	884	7585	581	7596	274	23615	462	23733	32
7684	784	7688	259	7707	389	7741	390	23797	215	23812	136
7770	145	7796	966	7839	857	7893	95	24095	110	24110	620
7923	531	7930	715	7957	813	8012	706	24150	435	24201	237
8047	28	8101	409	8116	492	8139	957	24251	127	24265	612
8153	797	8181	882	8209	20	8300	514	24296	220	24336	279
8389	850	8395	341	8490	429	8506	448	24373	486	24942	908
8524	202	8525	459	8636	464	8709	350	24969	181	24428	905
8726	419	8734	635	8742	506	8898	345	24525	743	24557	482
8938	718	8951	381	8964	213	8978	413	24598	498	24610	656
8984	758	9121	781	9129	440	9152	629	24711	829	24721	936
9166	109	9180	192	9185	98	9223	594	24811	470	24928	825
9253	915	9255	980	9275	864	9292	574	25064	563	25096	810
9409	786	9418	170	9487	303	9536	427	25270	811	25286	493
9540	778	9641	290	9642	519	9683	832	25336	941	25350	609
9719	245	9728	330	9746	840	9772	512	25442	527	25466	770
9855	565	9869	47	9875	536	9881	972	25599	143	25602	626
9897	852	9914	821	9945	727	9965	815	25646	128	25682	676
10004	655	10017	177	10077	977	10164	371	25707	860	25712	292
10178	871	10193	680	10251	226	10350	428	25723	872	25765	929
10387	600	10398	154	10409	383	10414	6	25864	248	25870	890
10417	921	10484	199	10471	669	10473	695	25967	281	25968	228
10494	42	10510	875	10512	539	10516	851	26020	148	26040	256
10531	408	10536	315	10567	482	10636	552	26188	236	26191	40
10735	141	10763	782	10818	758	10855	172	26247	776	26252	306
10863	266	10877	266	10878	456	10886	368	26273	326	26292	895
10900	56	10901	242	10958	86	10972	142	26320	853	26325	886
10996	425	11003	969	11010	21	11014	913	26365	155	26387	457
11021	74	11115	317	11168	385	11186	37	26430	328	26441	358
11207	828	11223	736	11227	652	11275	105	26658	586	26679	738
11277	152	11295	107	11335	965	11363	343	26745	585	26779	523
11383	673	11396	903	11397	674	11409	671	26969	920	26974	818
11415	880	11468	221	11533	584	11547	950	27030	963	27070	788
11554	689	11565	502	11614	524	11654	8	27047	809	27099	558
11677	951	11700	100	11705	234	11710	686	27208	578	27225	791
11724	68	11805	41	11835	926	11851	363	27251	280	27286	991
11919	296	11923	160	11946	979	11968	184	27337	476	27344	610
12002	708	12041	554	12045	945	12070	646	27371	30	27409	218
12082	697	12093	348	12132	73	12178	125	27475	761	27505	912
12223	964	12234	99	12253	877	12268	77	27595	378	27675	393
12283	355	12284	576	12289	346	12298	852	27804	569	27902	757
12318	690	12316	518	12326	562	12378	59	27978	129	28170	846
12391	444	12396	942	12461	625	12557	430	28263	684	28273	525
12561	222	12603	726	12638	186	12670	605	28326	18	28361	819
12692	944	12695	499	12716	436	12761	235	28417	834	28435	861
12798	130	12835	570	12838	454	12856	271	28672	825	28680	561
12918	301	12932	475	12959	534	12976	102	28739	555	28749	665
13006	401	13026	901	13062	431	13074	749	28790	699	28947	644
13098	337	13124	322	13141	2	13145	275	29018	892	29097	92
13158	445	13217	848	13223	335	13271	547	29127	997	29184	971
13304	989	13339	867	13341	588	13374	488	29290	324	29307	598
13449	81	13476	375	13536	828	13561	894	29368	31	29379	856
13566	967	13567	424	13658	36	13716	180	29423	968	29451	642
13722	224	13725	463	13750	487	13756	767	29520	144	29530	541
13760	416	13770	773	13789	321	13821	205	29640	984	29650	906
13916	654	13951	516	13955	174	13972	874	29708	139	29720	286
13974	590	13989	62	13992	560	13999	111	29857	806	29859	45
14007	119	14012	611	14018	910	14109	394	29965	917	29967	881
14130	924	14186	211	14282	126	14403	747				
14530	613	14572	131	14608	999	14621	309				
14634	974	14680	952	14683	399	14732	870				
14800	639	14859	406	14879	707	14994	648				
14900	594	14930	112	14975	970	15015	191				
15071	104	15096	135	15115	933	15131	489				
15142	703	15240	486	15255	163	15308	866				
15329	384	15339	992	15388	230	15432	305				
15445	82	15489	869	15545	579	15552	254				
15584	411	15609	937	15620	257	15634	267				
15665	106	15685	546	15719	297	15748	772				
15770	947	15828	89	15831	928	15929	861				

Wõitude wäljaandmine teo... mes pritsimaja saalis (Wenetu... ja 13., 20. ja 27. jaanuaril 19... Teistel päewadel wõite wälja ... selt riigile kuuluwa protsendi ... ühing.

Kasutades juhust, awaldan... kõigile, kes on aidanud kaasa T... loterii hiilgawale kordaminekul...

Talli...

KÕIK POSTIASUTUSED ÜLE MAA

võtavad „Päevalehe“ ja „Laste Rõõmu“ tellimisi vastu 1938. aasta peale

Pidud

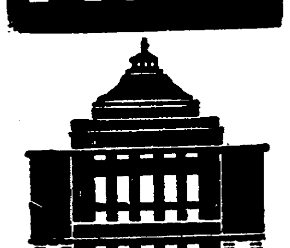

ESTONIA TEATER

Pühade mängukava:

Teisel pühal, 26. detsembril, kell ½3 p. l.
4. korda harilike hindadega
„Sügismanööver“
I. Kalmani operett 3 vaat.
Pääsmed Kr. 2.50—30 s.
Kell ½8 õhtul
3. korda harilike hindadega
„Tseesar“.
„Kaugete randade“ ja „Fanny“ järg. M. Pagnoli näidend 3 vaat. 11 pildis.
Pääsmed Kr. 1.50—20 s.
Kolmandal pühal, 27. detsembril, kell ½3 p. l.
13. korda harilike hindadega
„Mees, kelle käes on trumbid“
Hugo Raudsepa komöödia 3 vaatuses.
Pääsmed Kr. 1.50—20 s.
Kell ½8 õhtul
19. korda
harilike hindadega
„Tatra tüdruk“
Operett 3 vaat., 15 pildis. Tekst: Juuli Rõõmusaare. Ümber töötanud: Agu Lüüdik. Priit Ardna muusika.
Pääsmed Kr. 2.50—30 s.
Teisipäewal, 28. detsembril, kell 4 p. l.
8. korda lasteetendus
„Lõunatuule eksirännak“
Paul Rummo jõulunäidend 3 waatuses (5 pildis).
Pääsmed Kr. 1.— kuni 10 s.
Kell ½8 õhtul
12. korda
alandatud hindadega
„Müüdud mõrsja“
B. Smetana ooper 3 waat.
Pääsmed Kr. 1.75 — 20 s.
Kesknädalal, 29. detsembril, kell pool 8 õhtul
4. korda
harilike hindadega
„Tseesar“
„Kaugete randade“ ja „Fanny“ järg. Marcel Pagnoli näidend 3 waatuses (11 pildis).
Pääsmed Kr. 1.50 — 20 s.
Teatri kassad awatud: 24. dets. kl. 12—3; 25. dets. on kassad suletud. Teisel pühal, 26. dets., harilikul ajal — kella 12—4 p. l. ja õhtul kella 6—½9. Pühade-etendustele — 26. dets., 27. dets. ja 31. detsembril — soodustused maksmuseta.

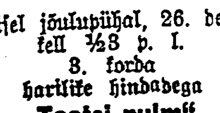

Teisel jõulupühal, 26. dets., kell ½3 p. l.
3. korda
harilike hindadega
„Tootsi pulm“
Pääsmed 20—125 s.
Teisel jõulupühal, 26. dets., kell ½8 õhtul
10. korda
harilike hindadega
„Inimesed ajujääl“
B. Werneri komöödia 3 waatuses.
Pääsmed 20—125 s.
Kolmandal jõulupühal, 27. detsembril, kell pool 3 p. l.
26. korda
harilike hindadega
„Mehe küljeluu“
Pääsmed 20—125 s.
Kolmandal jõulupühal, 27. detsembril, kell ½8 õhtul
15. korda
harilike hindadega
„Kolmekrossi ooper“
J. Gay - B. Brechti lugu lauludega 3 waat. 10 pildis
Pääsmed 25—150 s.
Teisipäewal, 28. detsembril, kell ½8 õhtul
4. korda
harilike hindadega
„Tootsi pulm“
Pääsmed 20—125 sendini. Kassa awatud iga päew kella 12—4 p. ja 6—8.30 õhtul. Jõulu laupäewal, 24. dets., on kassa awatud ainult kella 12—3 päewal, esimesel jõulupühal on kassa suletud

---

EESTI DRAAMA TEATER

Eesti Draamateatri pühade mängukava.

Jõulu teisel pühal, 26. dets. kell ½3 p. l.
104. korda
„Kevade“
A. Särewi - O. Lutsu dramatiseering 6 pildis.
Näitejuht — Leo Kalmet
Lawapildid — P. Raudwee
Jõulu teisel pühal, 26. dets.
40. korda
„Suvi“
A. Särewi - O. Lutsu dramatiseering 6 pildis.
Näitejuht — Leo Kalmet
Lawapildid — P. Raudwee
NOORSOOTEATER.
Jõulu kolmandal pühal, 27. detsembril, kell 12 e. l.
Nukuetendus.
Kawas:
1) „Reis ümber toa“ — A. Awenariuse lugu lastele.
2) „Lillhaldjas“ — A. Kiwika dramatiseering hiina aineil.
3. „Mänguasjade mäss“ G. Helbemäe lugu lastele.
Näitejuht — Wold. Alew.
Lawapildid — U. Martin.
Kostüümid — Karin Luts.
Muusika koost. — W. Jakobson.
Jõulu kolmandal pühal, 27. detsembril, kell ½8 õhtul
42. korda
„Daam kameeliatega“
A. Dumas' näidend 5 w.
Lawastus — A. Sunne,
Lawapildid — P. Raudwee
Riietus — K. Luts.
Reedel, 31. detsembril,
traditsiooniline vana-aasta õhtu.
Kassa awatud: kolmap., 22. skp., ja neljap., 23. skp., kella 11—1 e. l. ja 5—8 õhtul. Reedel, 24. skp., kella 11—1 e. l. 1. pühal kassa suletud. 2. pühast alates — harilikul ajal.

РУССКІЙ ТЕАТРЪ

въ зданіи Нѣмецк. театра
Во вторникъ. 28 декабря
ПРЕМЬЕРА!
Новая пьеса
ПРОПУЩЕННЫ УРОКЪ
Пьеса въ 3 д. 6 к. С. Беккефи
Постан реж. М. Мерянской
Декорат. Н. Звонскій
Нач. ровно въ 7.30 ч. веч.
Билеты отъ 2 кр. до 25 ц. продаются въ кассѣ театра съ 22 декабря отъ 11 до 1 часу и отъ 5 до 7 ч. в., въ воскр отъ 11 до 1 ч.
31. декабря въ помѣщеніи Торгово-Промышл. палаты
ВСТРѢЧА НОВАГО ГОДА
Пригласит. карточки можно получить у г. г. артистовъ. Запись на столики по телефону 447-75.
Русская секція Эст. Союза Арт.

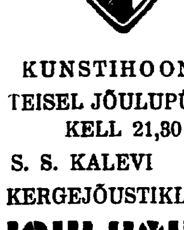

KUNSTIHOONES
TEISEL JÕULUPÜHAL
KELL 21,30
S. S. KALEVI
KERGEJÕUSTIKLASTE
JOULUÕHTU
ESINEVAD:
NAISVÕIMLEJAD
H. KÜTTIM
ABIKAASAGA
KASAK TUMANOW,
TANTSUKS «KULDNE 7»

T. O. T. T. ühingu pidu

3. jõulupühal Lai tän. 5 (Poolgase ruumes) algusega kell 21.00.
Pääsetähed:
daamidele 45 s.,
härradele 55 s.
Juhatus.

„ESTONIA“ KONTSERTSAAL.
Teisel pühal, 26. detsembril 1937. a.,
III SÜMFOONIAKONTSERT
„Estonia“ ja Riigi Ringhäälingu ühendatud sümfooniaorkestrit juhatab teeneline dirigent prof. RAIMUND KULL
Kaastegev:
viiulikunstnik prof. dr. KARL BRÜCKNER
Kavas: 1) Beethoven Avamäng „Coriolan“
2) Mendelssohn. Sümfoonia nr. 4. A-duur
3) Sinding. Viiulikontsert A-duur
4) A. Kapp. Süit Eesti runoviisidest.
Algus kell 8 õhtul.
Pääsmed Kr. 2.60 kuni 60 s., õpilastele à 35 s. eelmüügil „Estonia“ teatri kassas.
„Estonia“ kontsertbüroo.

Jõulu II pühal, 26. detsembril s. a.
Tallinna Börsisaalis, Pikk tän. 17,
kontsert-ball.
Ettekandeid tuntud solistidelt.
Einelaud õlle ja veiniga.
Tantsuks jazz „Hõbe“.
Algus kell 21.30. **V. S. U. T. O. juhatus.**

Pärnu Laewa A.-S. Pärnus

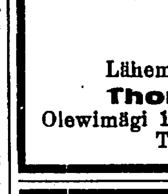

Reisijate- ja kaubaweoaurik
„ESTONIA“
kapten YLLÖ.
ekspedeeritakse
laup., 1. jaan. 1938. a. kell 16
STOKHOLMI
Lähemaid teateid annavad:
Thomas Clayhills & Son,
Olewimägi 14. Tel. 435-26 ja 485-58.
Tel. aadr. „Clayhills“ Tallinn.

Rud. Christ. Gribel, Stettin.

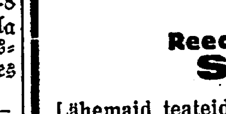

Kaubaaurik
„HEIDELBERG“,
kapten NEUBÜSER.
Teisipäeval, 28. dets., p. l.
KOTKA,
Reedel, 31. dets., p. l.
STETTIINI.
Lähemaid teateid annavad:
THOMAS CLAYHILLS & SON.
Olevimägi 14, telefon 435-26 ja 435-58.
Tel. aadr. „Clayhills“ Tallinn.

II JÕULUPÜHAL
* * *
TÖÖLIS-VÕIMLAS
Pärnu 41
TUJUKÜLLANE JÕULU-PIDU
Tantsu vaheajal teen. näitleja
RUTS BAUMANN ja KABAREE.
TANTS
BI-BA-BO
saatel.
Algus kell 21.00
Lõpp kell 4 homm.
„RÜNNAK“

Tallinna Linna Tänawraudteelaste ühing korraldab 27. dets. 1937. a. Läti seltsi ruumes, Narwa mnt. 13
kinnise perekonna-õhtu
Tantsuks parim orkester. Kutsed saadawal piduõhtul juhatuse liikmeilt.
Algus kell 21.
Juhatus.

N. M. K. Ü.
Lai 1.
2. jõulupühal
jõuluball
tujuküllase eeskavaga
Tantsuks Red-Hot-Ramblers
Algus kell 21.
S. S. „VISADUS“

Arstid

Dr. Pender
Naha-, sugu- ja põiehaigused.
Kella 8—9, 11—1 ja 5—7
Wene t. 1, telef. 435-91.

Dr. Koll-Jänes
Hambaarstimiskabinett.
Suuhaigused. Kunsthambad.
Tartu m. 12—5
Kõnet. 12½—1½ ja 6—8, telef. 317-72.

Dr. O. Wender
Sisehaiguste eriarst
Pärnu mnt. 28-1
(end. W. Roosikrantsi)
Tel. 477-57.
Kella ½10—12 ja 4—6.

Dr. Margot Arak
Naistehaig. ja sünnitusabi.
10—12 4—5
Kentmani 20-a—25 (sissek. põiktänawalt). Tel. 470-31.

Dr. S. Dreyer.
Looma-ambulants
Aia tän. 5-b.
Wäljasõitmine igal ajal.

B. Lamberg
hambatehnik.
Asun nüüd:
Kaarli pst. 5—6
(Vabaduseväljak),
telef. 410-66.

Masseerija
Emilie Leppik
Kaupmehe tän. 15—2, tel. 460-32. Wastuwõtt 10—1 ja 4—6.

„Päevalehe“ üksiknumbrid on müügil
KEILA-JOAL
August Puusepp.

Meeldivaid Jõuluüllatusi nagu: moodsaid kleidiriideid, süd-ja villaseid sukki ning elastset-interlokk trikoopesu valmistab rikkalikus valikus

J. Kilgas aps

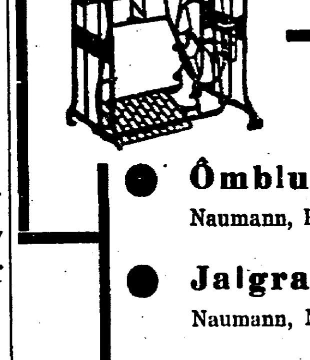

- **Õmblusmasinad**
  Naumann, Pfaff, Husqvarna.
- **Jalgrattad ja osad**
  Naumann, National, Brennabor j. t.
- **Kirjutusmasinad**
  Naumann-„Ideal“ ja „Erika“.
- **Raadioaparaadid**
  Philips, Centrum, Braun j. t.

Vastutulelikud järelmaksutingimused.

Kr. Saar & Ko
TALLINN, VIRU TÄN. 3.
TARTUS, RAEKOJA TÄN. 2

Tallinna Linnavalitsuse Majandusosakond
annab enampakkumise teel üürile Raekoja all asuvad
kaupluseruumid nr. 1
Pakkumised tuleb anda kuni 30. detsembrini 1937. a. kinnistes ümbrikkudes varustatud Kr. 1.— tempelmargiga, osakonna kantseleisse, Mundi 2, III korral, kus ka tingimused näha. Pakkumise juures tuleb tasuda tagatis Kr. 100.—
Linnavalitsuse Majandusosakond.

Klaverivabrik JOH. VIHM
soovitab ilusa kõlaga pianiinosid
Soodsad järelmaksuvõimalused.
Tartus, Gildi tän. 7. Telefon 16-18

Võtan vastu korstnapuhastamise töid
Dipl. korstnapühkijameister A. NAPITS
Koldu 132-10, tel. 482-07

Müüakse

Müüa
ehitusmaterjali,
prusse 3×4 — 4×4 — 5×4 — 5×5 — 3×3, plastiinasid, tellingulatte, katusepilpaid ja kuiwi mustlaudu. Hinnad soodsad Laitse postiag., Töökmani saewesti. O. Paulmann.

Kõrvetatud KOHV
KÕIKIDES ERISEGUDES
TH. KAARMANN
RAEKOJA 8

Müüa kinnine
kaubaveoauto
firma „Studebacker“, kandejõud 4 tonni, 1935. a. mudel. Tartu mnt. 81—7, telef. 520-33.

Tallinna linna piirides
müüa
karjamajapidamis- ja aiandustoht. Hind Kr. 35.000. Wäljamaks umbes pool. Teat. sst. „30/3910“.

Telliskive
Köpsoni telliskiwitehasest Naplas, telef. 69, omanik G. Tuisk.

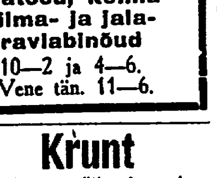

Talatoed, konnasilma- ja jalaravlabinõud
10—2 ja 4—6.
Vene tän. 11—6.

Krunt
1½ hektaari ülemiste jaama lähedusel edasi anda ehituste wõi ladude alla. Sooww. kirj. sst. „15/3735“

Uus maja
juhtumisi odawasti müüa, sissetulek üle 12%, wäljamaks kokkuleppel. Teateid saab Seebi 8—10.

Müüa mõnest aastast
käsikudumis-tööstus
täielise warustusega. Sooww. sst. „6/3926“.

Müüa
elumaja
ühes kõrwaliste hoonete ja ½ ha aia- ja 3 ha heinamaaga, Jäneda raudteejaamast 2 km. Kirjateel küsida: Ambla postk. 3, Oskar M.

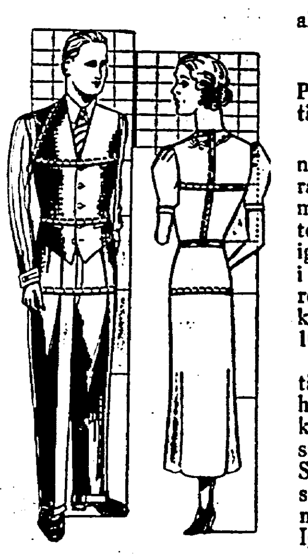

Meeste- ja naisterahvariiete Rahvusvahelised akad. juurelõikuse-
KURSUSED
P. F. Metusala juhatusel, Tallinnas. Niguliste tän. 16, telef. 438-50.
Õpetus kursustel algab uuel 1938. a. 8. jaanuaril. Kursused on harilikud, eri- ja kiires korras, teoreetilised ja praktilised. Põhjalik ettevalmistus riiklikule kutseeksamile, vastavate eriteadlaste-õppejõudude abil. Kursustele vastuvõtt igal 1. ja 15. kuupäeval, eri- ja kiirkursustele igal ajal. Nõudke meie maksuta kursustele registreerimise avaldust, mis garanteerib vaba koha. Kursustele vastuvõtt igal äripäeval kella 10—2 p. ja kella 4—6 õhtul.
P. F. Metusala juurel. süsteem „Perfect“ on täiesti uus, rajatud kindlatele praktilistele põhimõtetele ja täpne oma konstruktsioonis ja kerge õppida, arusaadav igaühele. P. F. Metusala juurelõikuse õpperaamatud on tõlgitud Soome, Leedu, Läti, Vene keele ja on tõlkimisel Bulgaaria, Hórwatia (Jugoslaavias) keele, mille tõttu omab rahvusvahelise tunnustuse. Iga meie kursuse lõpetaja edu on garanteeritud.
Juhatus.

Otsene kaubaveo-ühendus
Igal laupäewal
Tallinn-Hamburg-Tallinn

Ernst Russ	H. M. Gehrckens	A. Kirsten
Agent:	Agent:	Agent:
Thomas Clayhills & Son	A. J. Trankmann & Ko	Carl F. Gahlnbäck
Tel. 435-58	Tel. 442-57	Tel. 450-30
31. detsembril	8. jaanuaril	15. jaanuaril
aur. „ERNA“.	aur. „PITEA“. või asendaja	aur. „CORDELIA“

Kaubaülesandmisi ülalnimetatud agentide juures.

Ins. Mardi autokool
Tallinn, Sakala tän. 41
(end. V. Pärnu mnt.)

Tel. 474-78
Ettevalmistus jõuvankrite juhtimisloa saamiseks.

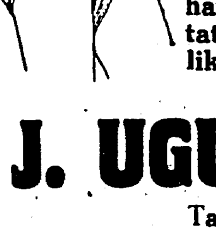

Kubemebandaashid
soolte väljalangemise vastu mitmet süsteemi: vedruga, vööga ja kummiga. Ka raskematelgi haigusjuhtudel hoiab õiges süsteemis valmistatud haigusele vastav bandaash sooled loomulikus asendis ja on seega päästjaks vaevast.

J. UGUR, ORTOPEEDIA-, BANDAASHI- JA JALANÕUDETÖÖSTUS
Tallinn, Suur Karja 2, tel. 483-68.

AUTOKURSUSED
Tartu mnt. 16, telef. 313-85.
Uute kursuste algus 3. ja 11. jaanuaril.
Täieline garantii I ja II liigi ülerii kliku sõiduloa saamiseks. Õpperaamatud tasuta. Autode üürimine õppe- ja eksamisõitudeks. Maalt osavõtjaile korter.
Nõudke tasuta õppekavu ja tingimusi.

Jõuluvanalt pühiks parim kink on
puhkpüss!
Müügil Tallinnas: **M. Seidelbergil** Raekojapl 10 ja **K. Rubinil**, Kullasepa 13, Tartus, **O. Luiga** suurtris, Rüütli 14.

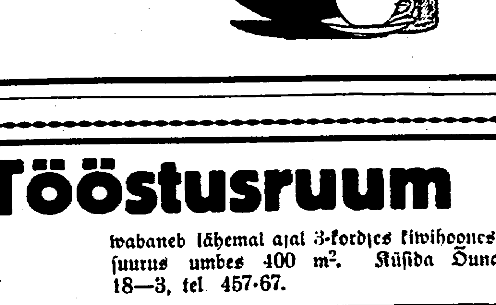

Tööstusruum
wabaneb lähemal ajal 3-kordses kiwihoones. Suurus umbes 400 m². Küsida Suna 18—3, tel. 457-67.

RIIKLIK SUPELASUTUS „KEMERI“ LÄTIS.
Kange väävlivesi ja väävli- ning joodisisaldusega muda. Asutus töötab aasta läbi.
Talvel eriti odav ravi ja elu.
Tähelepandavad tagajärjed reuma, gihti, neuralgia (išiasi) naiste-, liigese-, südame-, ainetevahetuse- ja maksahaiguste, ülemiste õhuteede katarride, üldise väsimuse, närvlikkuse ja lapsetuse puhul. Dieediravi. Inhalatsioonid. Moodsad läbivaatamis- ja raviaparaadid.
Raamatukogu, lugemishall, muusika, talvesport. Suurepärane park. Ideaalne puhkekoht. Kõiki vanne ja teisi ravivahendeid antakse riiklikust luksushotellist, seetõttu on väga mõnus ravimist korraldada talvel. Täieline 4-nädalaline ravi Ekr. 30—45, sealsamas tuba kostiga maksab Ekr. 190.— kuus, erapansionides alates Ekr. 90.— kuus ja kallim. Teateid ja prospekte nõuda aadressil: KEMERI — SERAVOTU IESTADE.

PALVE.
Seda härrat, kes 13. dets. kell 6 õhtul oli Maakri tän. nr. 22 maja juures ja nägi kokkupõrget voorimehe ja soome kelguga poisikese vahel ja kes nõudis protokolli tegemist, palutakse teatada oma aadress Imanta tän. 33—1, poisikese vanematele. Lapse tervislik seisukord on raske.

KUULUTAJAILE TULNUD KIRJAD

23. dets. sisse tulnud kirjad.

1/3761	5	1/1761	1	24/3624	1	26/3626	
1/3794	1	2/3802	5	26/2906	3	27/3387	
5/3765	2	5/3005	1	27/3187	1	27/3347	
5/3245	1	5/3405	1	28/3308	1	29/3469	
5/3125	1	5/2725	2	30/3650	1	31/3631	
6/3726	1	7/3527	1	32/3743	1	32/1032	
8/3728	2	9/3729	3	32/2912	1	33/3673	
9/3649	2	11/1651	1	34/3794	1	35/3755	
13/3373	1	14/3734	4	35/3635	2	35/2835	
15/3655	4	15/2575	1	35/3435	1	37/2877	
16/3656	1	17/3617	1	37/3797	3	37/3637	
17/2817	1	17/3777	2	38/2718	1	38/2878	
18/3818	2	19/3619	1	38/2318	1	38/2798	
20/3740	3	21/2861	1	39/8279	2	40/2880	
21/3821	1	22/3740	1	40/3720	1	B. 5123	
22/3582	1	23/3743	4	E. 12173	1	M. 12485	
23/3703	1	23/3023	1			Kokku 115 k	

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisuse trükk

Häid pühi ja õnnerikast uut aastat!

Ühing „Eesti Lihaeksport"

ÖÖLOKAAL
Dancing „PARIS"
TALLINNAS, MÜÜRIVAHE 2,
avatakse esimesel pühal kell 12 öösel.
Kabaree! Muusika!
Lõbus pühadetuju!

Teisel pühal kella 7—9 õhtul
VEINIÕHTU
täielise eeskava ja tantsuga

Elektri-keedunõusid
Elektri-pliite
Elektri-armatuure
Elektri-triikraudu
Elektri-ahjusid
ostate soodsalmini
V. Engel'i
Juurest, Tallinnas, Pikk 39. Tel. 444-53.

Sihtasutis „Hipodroom".
Tallinna Hipodroomil
Paldiski mnt. 50. Telef. 435-06.
Traavivõistlused
pühap., 27. detsembril, kl. 12 lõunal
EINELAUD MUUSIKA
Pääsmed 2 kr., 1 kr. ja 50 s.

NÕMME.
Palais Royal,
end. „SILVA", telef. 520-82.
IGA PÄEV **BLINID.**
2. ja 3. pühal MUUSIKA kl. 3—5,
õhtul MUUSIKA kl. 8—½2,
mänglvad kuulus banjo-virtuoos Paul Ivanoff, solist Laine, hra A. Koromaiuy juhatusel.
Päev läbi odav baarikaart.
Külastamist palub uus omanik
A. KUUSIK.

Kinoteater SKANDIA
Suurepärane huvitav pühade-eeskava kõigile!
Põnevust! Algusest lõpuni! Naeru!
Publiku lemmik
HANS ALBERS
VÄLJAPAISTVAS MEELIKÖITVAS LÖÖKFILMIS
„Ta oli Sherlock Holmes..."
Närvepiitsutava huviga jälgite seda filmi ja naerate järgneval hetkel kõigest südamest... hoiate hinge kinni ja siirdute salapärasesse seikluskeerisesse ja elate üle ühe sõnaga amüsantse loo.
Peaosades: Hansi Knoteck, Heinz Rühmann, Marieluise Claudius ja teised.
Peale selle huvitavad lisapalad.

Kino AMOR
Huumorikülane ja tujutoov pühade-suureeskava!
Anny Ondra hoopis erinev tema senistest filmitüüpidest kütkestab teid selles filmis **Hans Söhnker** tore poiss ja šarmikas partner
GEZA von BOLWARY harukordselt õnnestunud löökfilmis
CLAUDETTE
Hiilgav helifarss põnevate sündmuste, huumoririkaste seikluste ja toreda muusikaga. Daamideel suureloonelisim ja tähtsilikem seni filmis nähtud moodide revüü. II ja III pühal algus kl. 12

KINO **MARS**
Hospidali tän. 2-a.
Algus pühadel kl. 1.
Menurikkaim pühade-suureeskava Tallinnas!
Ameerika kuulsaim stepitantsijanna **Eleanor Powell**
käesoleva aasta suurimas tantsu-, laulu- ja muusikasuurlavastuses
Sündinud tantsuks
Rida uusi meloodiaid! Kõikjal teravmeelne huumor! Mitte minutitki igavust!
2) „Honolulu – Vaikse ookeani paradiis". Värviline vaatefilm.

KINO **ORION**
Paldiski mnt. 25.
Suurejooneline pühade-eeskava!
1. MARTA EGGERTH ja JOHANNES HEESTERS laulu- ja muusika-suurfilmis
„Öuekontsert"
2. HUVITAV LISAEESKAVA.
NAITELAVAL: 1. SENSATSIOON! Madude-taltsutaja ja idamaine tantsitar „MISS BOA" esineb kahe hiiglasuure kuninga-boamaoga.
2. „ZOGO-POLARIS" — inimene ilma kontideta. 3. Kloun „ARTURO".

Saturn
SAALI 2
Parim pühade-eeskava!
Willy Birgel ja Hansi Knoteck suures muusikarohkes filmis
„Gurma masurka"
II. „Meresügavuste koletis" — Huvitav kultuurfilm.
Laval publiku lemmikud — Klo-Klo ja Magnus — uute üllatustega. Jõuluvana annab H. Anton ja Ko uudispaberosse „Lemmik" ja maiustusi.

KINOTEATER **„SKALA"**
Wabriku tän. 8
Suurepärane pühade-eeskava.
BUCK JONES, kartmatu ratsanik, suurfilmis
„Vaimude linna valvur".
Film, mis sisaldab romantikat, seiklusi ja närvevapustavaid silmapilke. Kaastegevad Madge Bellamy ja William Desmond. II. HUVITAV MITMEKESINE LISAEESKAVA.

Staedtler-pliiats juba 1662. aastast!
MARS wärwil. kopeerpliiats hügieenilise kapsliga, 8 intensiiwselt helkiwas wärwis, allakirjutamiseks, parandamiseks, organisatsioonidele, diagrammideks ine. Tehke proowi!
J.S.STAEDTLER·MARS-Bleistiftfabrik·NÜRNBERG
275 AASTAT STAEDTLERI PLIIATSID 1662-1937

Kino **„Rungla"**
Pärnu mnt. 41.
ESIETENDUS!
Esmakordselt Tallinnas!
Paljude suurfilmide sangar, teie kõikide lemmik
Jack Holt
esineb põnevaimas ja süttivaimas pühade-eeskavas
Hädaohtlikud veed
Inimesed mässaval merel... Hulljulge meremehe kindlus päästab kogu laeva hukkumisest. Kabuhirmus reisijad ulgumerel tuleohus...
Ainult meie kindlustame teile tõesti elamusrikka naudingu pühade ajal!
II Pühadeks valitud lisaeeskava

1938. a. traditsiooniline
„Estonia" Selts
Reedel, 31. dets.
Algus kl. 10 õhtul
uue aasta vastuvõtt
kõikides Estonia saalides.
Mängib 4 tantsuorkestrit.
Laudade ettetellimine avatud Estonia teatri ees lauas iga päev kella 1—3 päeval ja kella 9 õhtul.

GLORIA PALACE

Seansside algused II ja III jõulupühal

2 4 6 8 10

LÕBUS PÜHADE-EESKAVA NAER PISARATENI

HEINZ RÜHMANN ja THEO LINGEN

esitavad hooaja sensatsioonilisema naerupommi

Mees, kellest räägitakse...

HEINZ RÜHMANN — mees, kes „ei" öelda ei saa
THEO LINGEN — naljakaim teener maailmas
HANS MOSER — kogeleja onu maalt
HEINZ SALFNER — mürgeldav tsirkusedirektor
GUSTI HUBER — trapeetsikuninganna.

MIKI JAZZKONTSERT — esimest korda Tallinnas värviline Walt Disney heligrotesk.

GLORIA PALACE 2-el jõul

SUUR LASTEE

MIKI-HIIR teeb ja su parim

KAVAS:
1. Muusika maal
2. Maiustuste karneval
3. Miki — aednik
4. Miki jazzkontsert
5. Eesti helikroonika
6. Välismaa nädalaringvaade
7. Bimbo hambaarstina
8. Huvitav lisapala

Suurim edu!

Hiilgavaim

Saksa 1937.-38. a. filmitoodangu muusikaline hiilgesaavutus!

Lida Baarova
Hans Söhnker
Harald Paulsen j. t.

valsikuninga JOHANN STRAUSS'i surematus operetis

KINO MODERN

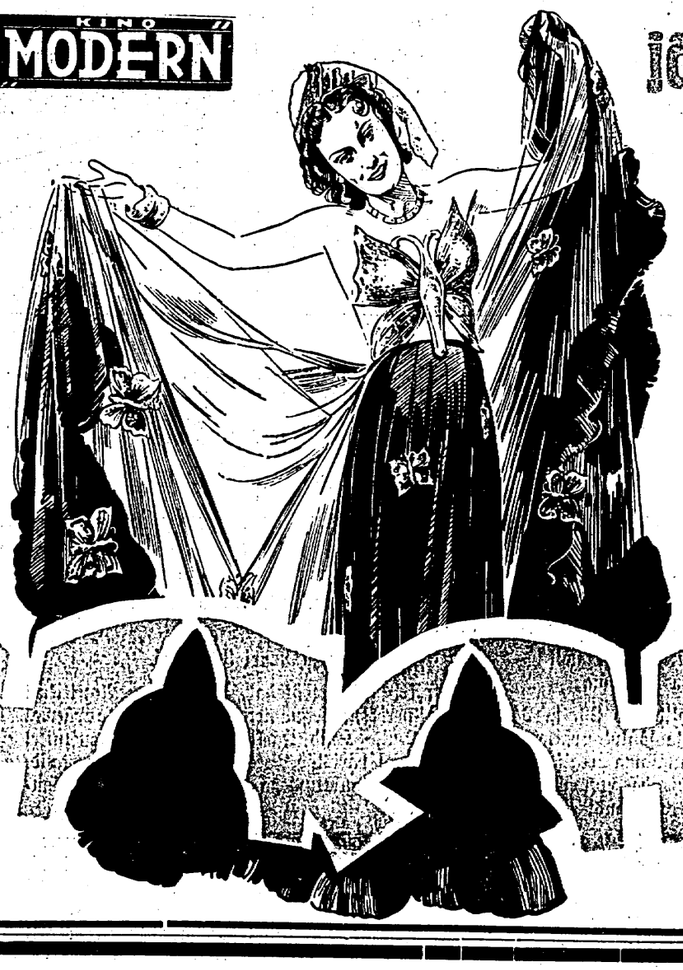

jõuluõeskava

Friedl Szepa
Georg Alexander
Hans Moser j. t.

Mängib maailmakuulus Berliini Philharmonia orkester Alois Melichar'i juhatusel.

OPERETT

Režii **Paul Verhoeven.** Kunstil. külg **Hans Zerlett.**

Algus II ja III jõulupühal kl. 12.

5 7 9 pühap. 2 4 6 8 10 Pal

ARS

Pühadel erakordseima põnevusfilmi esietendus! Eeskava kõigile!

Palju on nähtud filme seiklustest džunglis ja julgedatest elamustest, kuid ükski neist pole võrreldav selle lavastusega

Põnev, meeliköitev! Romantiline! Rida vapustavaid seiklusi!

Filmi kangelased sööstmas ühest seiklusest teise, ühest hädaohust teise.

Lõvide koopas

Võitlus lõvidega, tiigritega... Pantrid, kaelkirjakud... Dshunglid maaväringu möllus... Elevantide rünnak... Ürgmetsade põlemine, tulemäe purskamise hävitustöö... Teie ei ole üheski filmis olnud sääraste sündmuste tunnistajaks.

II. Lisaeeskava.

Seansside algus 12, 2, 4, 6, 8, 10.

2. ja 3. pühal kino algus kl. 12

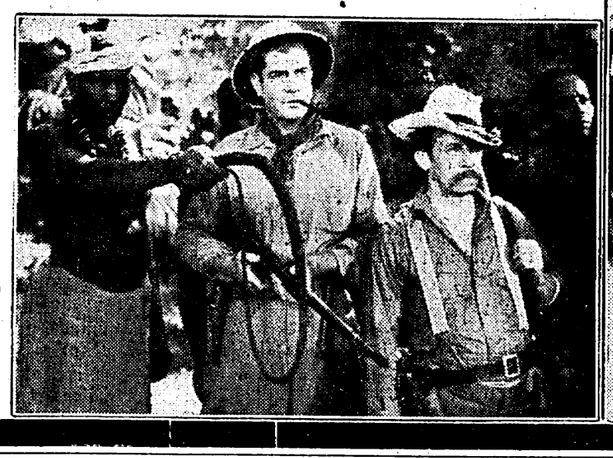

BIO-BO

Meeldivaimat ja südamlikemat pühadekinki pakub teile väike võlur

Shirley Temple

Käharpeake Shirley laulab jõululaule! Shirley saab jõulukingiks vanaisa majakese!

HEIDI

Selle filmi tegevus on seotud jõulupühadega. Teisse hoovab sellest filmist soojust, mahedust ja ilu.

HEIDI on tälesti erinev ja parim seni nähtud Shirley Temple filmidest.

Filmitud Johanna Spyri maailmakuulsa teose järele.

II. LISAEESK

2. ja 3. pühal kino algus

Rahupühiks

Jälle laskund lumiväljadele imeline rahu,
taevalinikule pakatuvad sätendavad tähed,
tundevaikus hardununa ärkab inimestes.
Vaikne, püha tund.
Langeb udupehmelt vahuvalget lund
ja aknaruudel maalib kahu
jäässe oma siiruviirulised lehed.
Laulab inimsuu.
Küünlasäras kiirgab igihaljas jõulupuu,
tasa, õige tasa vestes:
Igavesti rahu maapeal,
inimestest hea meel.

Helisevad jõulukellad:
maapeal rahu! — maapeal rahu!
Jõululaulud vanad, aga hellad
naeratuses liibund palge manu,
rõkkab võimas, ürgne kiide,
hingemattev Lunastajale.
Tõvedes sa õnne unustanu
täna kuula, toetu tema najale
— see, kes õnnede ja hüve liide,
kelle päralt rahu maa peal,
inimestest hea meel.

Süda, täna ära ole kivist,
lase tundeil ennast üle ujutada,
tõuse läpatavast argipäeva hauast,
loobu teraskilpidest ja tärisevast rauast,
huulil hoia ühte nime,
seda püüa endas kujutada;
loobu ähvardavast pingest ometigi
ja sa tunned enda ligi
Teda, saadet ebamaisest, taevalikust rivist.
Sündida las jõuluime:
rahu maapeal,
inimestest hea meel!

Ralf Perman.

Jõuluvana jutul

Ma tulin kaugelt, lumi vööni,
mind kutsus karge Põhjamaa.
Jään teie seltsi jõuluööni,
jään teie rõõmu jagama.

On läänes, idas relvatärin.
Seal mürtsub kahur, levib gaas.
Ma põgenesin, rinnas värin.
Jäi sinna paika kõik pagas.

Nüüd tulin teie laantest läbi
ja pungil täis mu seljapaun.
Seal jääkristalle, kuldne käbi —
küll näete, kui kõik välja laon!

Ma rändan läbi linnad, külad
ja kingitusi kõigil' toon.
Kus arm ja rahu, aated üllad,
seal kõikjal jõulurõõmu loon.

Kus lastelaulu, särab kuuski,
seal ootan juba ukse ees.
Ma tarvitama pean vist suuski
te lumeväljul liikudes.

Ma kehva mehe hütti astun
ja paitan mudilaste päid.
Taas ruttan vanadele vastu,
kes elus paljust ilma jäid.

Ja kui siis taevas sirab tähti
ning kätte jõudnud püha öö;
kui jõuluvalgust jälle nähti,
siis lõpeb jõuluvana töö.

Kaen virmalisi põhjakaares,
neist uue jõululaulu loon.
Ehk viivu peatun talutares
ja sõõmu kesvamärga joon.

Ritsik.

BOTIKUD
viltsaapad
Raudnahk Tallinn
Estonia p. 15.

Tore mõte

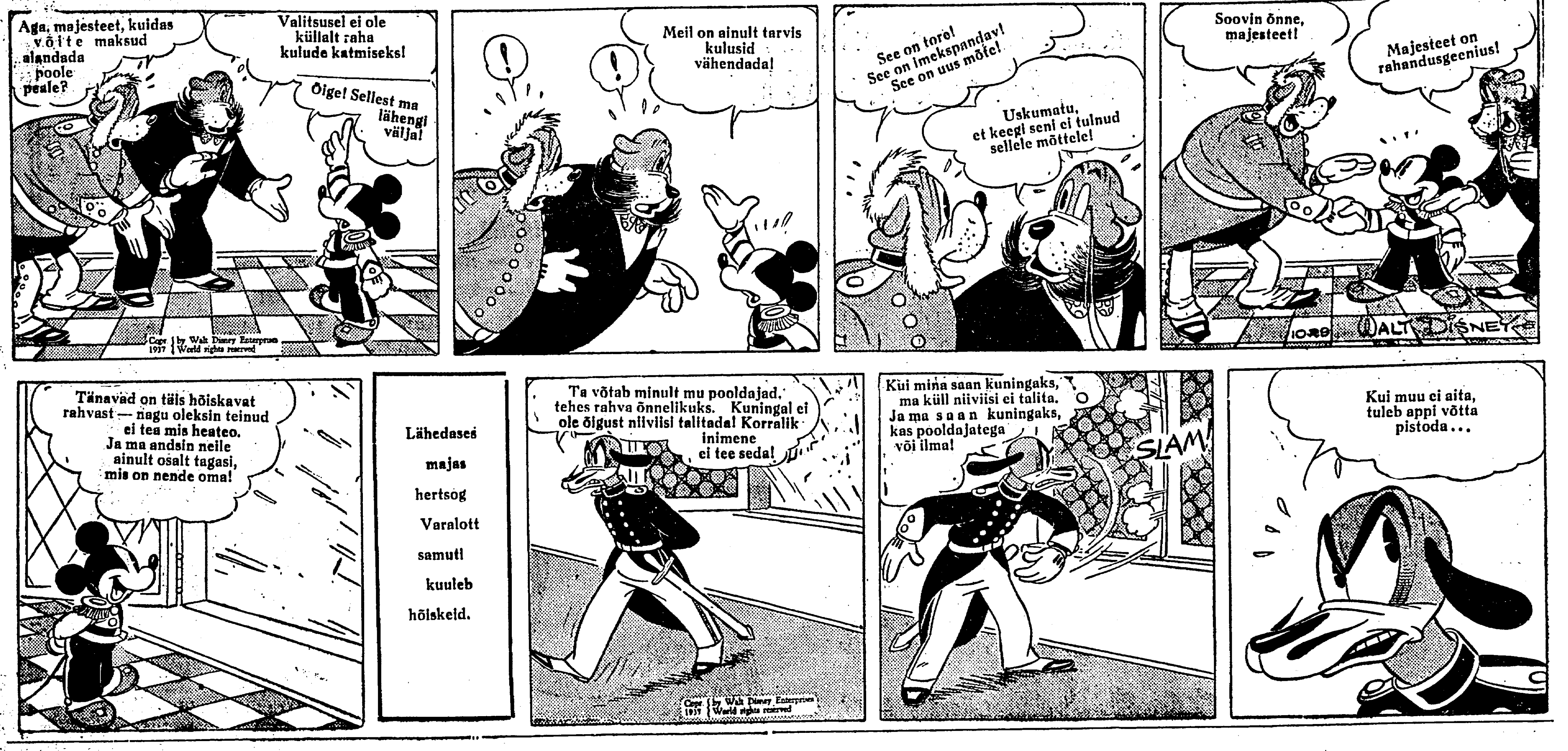

Hoogus „abiellumispalawik" jõulu eel

Raekojas pandi eile ja täna paari 100 peiut ja pruuti

Kirikuõpetajatel teisel pühal tööd hommikust õhtuni

Jõulueelsetel päewadel on waremateIgi aastatel olnud linna perekonnaseisuametis kibe töö rohkete abielluregistreerimistega. Aga

tänawune pühade-eelne „abiellumispalawik" ületab kõigi eelmiste aastate oma:

juba neljapäewa keskpäewaks olid end 23. ja 24. detsembriks, s. o. jõulureedeks ja jõululaupäewaks, linna perekonnaseisuametis laulatama registreerinud 47 paari. Tuli aga arwestada, et wähemalt 3 paari tuleb weel juure. Seega pandi ainuüksi

täna ja homme raekojas kodanlikult paari kokku 100 pruuti-peigmeest.

10.—22. detsembrini registreeriti perekonnaseisuametnike poolt abiellu 63 noorpaari. Seega tõuseb tänawune kahe jõulueelse nädala laulatuste hulk „raatuse peal" umbes 125-le. Enamus neist laulatustalitustest toimus raekojas, ainult mõni üksik paar registreeriti Pikal tänawal perekonnaseisuameti ruumes, kus selleks on seatud wajaline ruum.

Jõululaupäewal tuli perekonnaseisuametnikel Rajandil, Awajalul ja Walistol

panna paari 30 paari.

Ametnikel tuli „töötada" kordamisi. Ametlikult kestab perekonnaseisuametniku töö jõululaupäewal kella 12-ni. Kuid tegelikult nimetatud ametnikel sel kellaajal päristöö alles algab. Nad arwestasid, et jõuawad laulatustega lõpule alles kella 8 ümber õhtul.

Enamus pühade-eelseist noorpaaridest olid nooored inimesed. Keskealisi pruute-peigmehi oli ainult mõni üksik. Samuti olid abiellujad enamasti Tallinna ja Nõmme elanikud.

Jõulueelne „abiellumispalawik" aga ei awaldunud üksnes linna perekonnaseisuametis, n.-n. kodanlike laulatuste rohkuses.

Ka pastoritel oli pühade eel ja pühade ajal rohkesti tööd.

Neilgi oli rohkesti laulatusi, weel rohkem aga ristimistalitusi. Nii oli Pühawaimu koguduses pühade ajaks 15 laulatust ja 30 last ristida. Kaarli koguduses oli teiseks pühaks nähtud ette kirikus 8 n.-n. eralaulatust, neist wiimane kell 10 õhtul, õpetajate juures kodus aga kokku mõnikümmend. Samuti oli lugu Jaani ja teistes pealinna kogudustes. Just lasteristimisi tuleb pastoritel pühade kestes toimetada mõnel kokku 50. Ime siis, et pastorid teisel pühal algawad oma ametitalitustega kohe pärast jutlust, kell 1, ja lõpetawad alles kell ½11 õhtul.

Koolitüdruk sai jahipüssist surma

Raske õnnetus Tsooru wallas

Wõru, 23. 12. Eile juhtus Wõrumaal Tsooru wallas kurb õnnetus, kus õnnetut surma leidis 8-a. Tsooru algkooli õpilane Aleksander Bergman.

Aleksander Bergmani wend Karl hakkas ema keelust hoolimatult puhastama isa jahipüssi, milles oli roostetanud padrun. Püssi puhastamisel lõhkes äkisti padrun ja haawlilaeng tungis lähedal seiswale 8-a. A. Bergmani kaela, kes sai tugewa werejooksu ja suri peagi.

Karl Bergman on 17 a. wanune Wäimela põllutöökooli õpilane. Noormees oli wenna õnnetust surmast niiwõrd ehmunud, et kaotas meelemärkuse ja sattus krampidesse.

Õnnetut surma saanud Aleksander Bergmani mälestuseks korraldatakse Tsooru algkoolis mälestusaktus.

ERA

Esmaabi ja terwishoid

Ilmus trükist dr. V. Woogase põhjalik käsiraamat „Esmaabi ja terwishoid"

Ilmus trükist dr. V. Woogase raamat „Esmaabi ja terwishoid". Raamat on põhjalikemaid teoseid, mis meil seni sel alal on ilmunud, ja sisaldab kõiki wajalisi teateid igale inimesele, nagu esmaabi õnnetusjuhtumite, haiguste, sõjagaaside puhul. Peale selle leiawad käsitamist põhjalikult terwishoiu alad, sanitaar-, samariitlasteenistus jne.

Arwesse wõttes raamatu sisu ulatust ja tähtsust, ei tohiks see raamat puududa üheski raamatukogus ega perekonnas.

Esimene jõulupüha on täielik rahupüha

Kinod, teatrid, restoranid ja kohwikud suletud

Esimene jõulupüha on meil kehtiwate pühade ja puhkepäewade seaduse alusel täielik waikne püha. Suletud on kinod, teatrid, restoranid ja ka kohwikud. Awalikud ettekanded ja muusika lõpeb juba jõululaupäewa õhtul kell 6.

Pühade lävel

(Algus 1-sel küljel.)

mist, üksteise seisukohtade hindamist. Leplikkus ja sallivuse waimus on aga kõik wõimalik.

•

Leplik waim on end ka selles awaldanud, et just enne jõulupühi wabastati wangimaja seinte wahelt armuandmise korras hulk poliitilisi süüdlasi. Need on küll wähemtähtsad tegelased minewiku suurprotsessidest, kuid nende hulgas leidus siiski riigikorra wastu eksimisi pärast pikemaks ajaks wangimõistetuid. Nende perekonnad elawad wiletsuses, mõned olid kehaliselt kokku warisemas, öeldakse armuandmis otsuse põhjenduses.

Riigihoidja ütles juba Rahwuskogu pidulikul lõppkoosolekul, et riiklikus elus normaalaegadesse jõudes wõime asuda ka nende olu korra kergendamisele, kes oma kätt riigikorra wastu on tõstnud. Ja isamaaliidu täiskogul peetud kõnes kordas ta sedasama.

Armuandmine algas siiski warem kui seda julgeti oodata. See tõendab, et normaalaegade saabumine ei seisa mägede taga. Kui need kord on saabunud, siis muidugi lähewad täide riigihoidja sõnad: Eestis ei tarwitse olla poliitilisi wange.

•

Kui loeme werewalamise sõnumeid Hiinast ja Hispaaniast, siis ei saa me küll rahulikult sisdamest hüüda: „Rahu maa peal!" Kuid meie pühaderõõmu pole siiski häirimas mingid erilised nähtused. Wahest ehk küll mõnigi meist tahab näha mõndagi teisiti. Mõnigi pole ehk rahul enda olukorraga, kadestades teist, kel on paremini läinud. Mõnelgi on meel kibestunud selle pärast, et tema rahakott tal ei wõimalda pühade läwel seista täies rahulduses. Kuid üldine pühaderõõm on siiski saabunud ja see tungib kõigi südameisse. Leidku ta seal head pinda!

Rõõmsaid pühi!

Mnd.

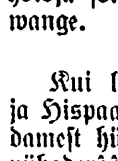
Postmargid
Ost ja müük. Hinnakiri maksuta
Ew. Eichenthal Anno 1896!
Tallinn, Kuninga 6

John G. J. G. Johnson

kirjutab meestest, kes ihaldavad „sööre", kohvisõjast ja ajab X-mas-juttu

Ladies and gentlemen!

Ma olen viimastel päevadel saanud mitmetelt teie tegelastelt mitmesuguseid kirju, mis mr. Editori poolt on mulle lahkesti toimetatud kätte.

Nagu selgub, on minu tagasihoidlik ettepanek, hakata suurte teenetega inimestele annetama uusi eestipäraseid perekonnanimesid (sest nad ise teevad seda vaevalt!), leidnud üldist ja heatahtlikku vastuköla. Mitmelt poolt tehakse mulle aga etteheiteid, et Ma ei soovitanud lisada sinna juure ka pärandatavaid aunimesid — Inglismaa eeskujul. Mulle pannakse südamele selgitada veelkord seda küsimust, kuna minu sõnavõttu neis asjus peetakse nähtavasti autoriteetseks. Üks avameelne Sir kirjutab, et: „...mul kui eestlasel pole endal seda sünnis nõuda. Omal ajal sai oldud liig suur liberaal...; ka vahepeal on juba mitmeid-setmeid kordi muudetud oma vaateid ja — noh — teate isegi, mr. J. Johnson, et on karta, et tulevikus kirjutatakse kord ka erapooletut ajalugu, ning mul on hulk lapsi... jne."

Ühesõnaga, minult palutakse, et Ma populariseeriksin ja teeksin selle asja teie üldsusele vastuvõetavaks ning suupäraseks.

Kahel põhjusel olen aga sunnitud ütlema ära sellest austavast ettepanekust. Esiteks ei suuda Inglismaa tiitlite ja aunimede põhimõtteid selgitada vist keegi muu kui meie välisasjade ministeeriumi protokolliülem (aadress: Foreign Office, Downing street, SW 1), ja teiseks ei usu Mina, et teie lepiksite niisuguste tiitlitega, mis ajajooksul ära kaovad. Saksa süsteem on selles suhtes parem. Tiitel läheb üle kõikidele poegadele ja tütardele. Seetõttu on parem ja lihtsam hoida alal perekonna kuulsusrikkaid ja õilsaid traditsioone. Ka on saksapärased tiitlid muutunud teie keeles juba kõlaliselt ja transkriptsioonilt eestipärasteks: vürst, krahv, parun, vonn. Kuidas näeks välja ja kõlaks teie keeles meie väiksemgi tiitel „Söör"?!

Et anda teile tagasihoidlik ülevaade meie keerulistest tiitlitest, siis palun mitte keelduda tutvumast alljärgnevaga. Ka keskpäraste inglaste pea ei võta kinni kõiki neid tiitli- ja aunimede traditsioone ja kombeid. Miks jääks veel teist järele!

Kõigepealt palun võtta teatavaks, et kui Inglismaal keegi professor, dr., mag. või direktor saab kas või väikseima, s. o. „Sir", tiitli, siis on kõigi endiste kodanlike tiitlitega lõplikult „läbi". Kui meie oludes keegi külaarst dr. A. Brown saab „Sir" tiitli, siis oleks tema nimesilt tulevikus juba „Sir (formerly Dr.) A. Brown". (Teil kõlaks see umbes niimoodi: „Söör (end. Dr.) A. Pruun".

Arvestage veel sellega, et ametnikel, ka kõrgemail, Inglismaal tiitleid pole. Ainuke erand on peaminister, kelle poole vaid kabineti koosolekuil pöördutakse tiitliga „Prime Minister". Muul ajal on ta igaühele vaid lihtne „Mister", isegi mitte „Minister", rääkimata „ekstsellentsist". Ainuke satisfiktsioon mitteaadlikule peaministrile on pärast tema erru minekut ainulaadne tiitel. Näiteks „The Right Honourable Ramsay MacDonald"; end. peaministri abikaasa aga oleks näiteks „Dame Margaret Lloyd George".

Inglismaa tunneb Sir Austen'it (Jumala pärast aga mitte „Sir Chamberlain'i!"). Tähendab, kui inimesel on tiitel, kaob ära nimetamine perekonnanimega. Kuid on olemas „viisakuse-lordid". Nii oli omal ajal Lord Robert Cecil. Kellele tiitel pole antud kõigi õigustega, ainult vaid viisakuse pärast, sel jäävad alles nii ees- kui perekonnanimi. Veel keerulisemaks läheb asi, kui tegemist on sarnaste tiitlitega, nagu „Peer", „Duke", „Marquess" või „Viscount". Asi areneb kõikjal nii kaugele, et nooremad lapsed peavad kõndima ringi kui harilikud „misterid", vanemad pojad aga kuni isa surmani mõne väiksema tiitliga.

Surnud Inglise kuninga tütar printsess Mary, kes abiellus Viscount Lascelles'iga, võib nimetada oma poegi vaid „Mr. Lascelles".

Iseasi on Inglismaal aga sõjaväeliste aukraadidega. Need tiitlid jäävad surmani eelistatuiks, ka väikeaadlikel. Ühesõnaga: Inglismaa tiitlid, nende õige tarvitamine, nende edasipärandamine jne. nõuaks kirjapanemiseks terve köite, ligemale piibli paksusega.

Kuid veel midagi. Inglismaa aadlikegi nimekaardid on hoopis demokraatlikumad teie demokraatlikest. Täielik shocking oleks sarnane nimekaart Inglismaal:

Dr. med. vet. Vidrik Sohiste
A/S. Rahvusliku Õhukaubanduse
Peadirektor

Või:

Mag. theol. Juss Aupaiste
A/S. Rahvusliku Nööpaukude Tehase
Direktor

Vähe veel sellest, et need nimekaardid ütlevad juba ette ära, et tegemist on võhikutega. (Teil on see ju loomulik!) Tähtis on see, et Inglismaal pole sellised nimekaardid kombeks ega kuulu selliste levitamine peene tooni hulka. Selle asemel on Inglismaal kõik aga härrad; nii peaksid ülalnimetatud tegelased Inglismaale tulles võtma kaasa nimekaardid: „Mr. Vidrik Sohiste" ja „Mr. Juss Aupaiste". Mõju oleks hoopis suurem. Iseasi on muidugi see, kas neid võetakse „härradena"; see on Inglismaal peagu suurem tiitel kui teil direktor.

Kinnitan veelkord, et Inglismaa tiitlid pole teile sobivad. Nendega kaasas käivad kombed teeksid aga nii mõnegi praegu teil kõlavalt tituleeritud tegelase vaid lihtsaks „misteriks", ja sellest oleks kahju.

Juba Mephistopheles ütles mr. J. W. Goethe „Faustis", et iga tiitel peab tegema ennast kõigepealt usaldatavaks.

*

Argipäeva elu tunneb mitmesuguseid pisisõdasid, kus ei valata verd ja kus kellelgi pole ilusat võimalust isamaa eest surra. Teie mäletate „üldiste ajalugude" sõda, sõda kaameli ja nõelasilma pärast, tõivusõda, raadioaparaatide paremuse sõda, mr. Adson — mr. Lüüdiku operetisõda jne. Nüüd on tekkimas uus sõda uuel frondil. Põhjus: kohv. Kogu küsimus näib keerlevat selle ümber, kas on olemas sarnane rahvusvaheline kohvisort nagu „Soome kohv". Mr. B. Mussolini ei uskunud sarnase kohvisordi olemasolusse ja vallutas seetõttu Abessiinia koos kohvile nime annud Kaffa maakonnaga. Õnnelik Soome, et tal endal pole kohviistandusi!

Kui üks eestlane sõidab Viini ja tellib endale viinivorste, siis waiter ajab kindlasti suu pärani — ega suuda aru saada, mida tahetakse. Sama pahandus juhtub Varssavis „Varssavi kohviga". Inglismaal „inglise whiskyga", Riias „Riia balsamiga" ja Tartu „Sinimandrias" „Boef à la „D Nord'iga". Isiklikult on mul olnud juh tellida Helsingi „Fazeris" „Soome kohv — kuid mulle üteldi, et sarnast ei tunt Pakuti kas tavalist, türgi, vilja- või root kohvi.

Kui eksportörid hakkavad tulevikus L tit varustama kohviubadega ja eestike sete pakenditega toimetades seda lä Eesti, siis olge veendunud, et seal tõus au sisse „kuulus Eesti kohv". Eesti t saaks teenida, Läti toll teeniks ja lõp sihtkohas saaksid väärikad kodanik kohvi juba väärika hinnaga. Väärik hind tähendab aga kõrget kvaliteeti.

Ka Inglismaal on jõulud ja shopping p gu üks ja sama mõiste. Ka meil küsital samutigi, mida jõuluks kinkida. Kindla pisiasja, kui see on tõesti kingitus, ehk mõ kalli asja, kui seda nagunii oleks pidan ostma.

*

Nii teil kui ka meil on need ajad m das, kus kingiti vääriskive ja pärlikeesid. väärtus oleks ühel kaelakeel, mille hind ei tea kingituse saaja oma sõbratarile ütel Meil tehakse seda kingituste asja väga li salt: mees kingib naisele pangatšeki, na mehele toiduraha säästsummadest oste manseti-nööbid. Jõulu-sisseoste tegev hä on meil Bond Street'ilt kadumas. (Samuti gu teilgi Viru ja Harju tänavatelt!).

Christmas. Kirjutatakse aga X-mas. I takse välja Äksm's. See on Inglismaa jõul ametlik tiitel. Kõikjal lauldakse sel ajal v üht laulu ja üht salmi, sest inglane on sell liig mugav, et õppida ära rohkem:

Hark, the Herald Angels sing
Glory to the new born king.

Respectfully Yours,
John G. J. G. Johnson

Järgmine „Päevaleht“ pärast pühi ilmub teisipäeval, 28. detsembril harilikul ajal.

KUULUTUSI sellesse numbrisse võetakse vastu täna kuni kl. 2 päeval ja teisipäeval, 28. dets. kl. 8–11 h.

Rahvas ei pääse maale pühi pidama

Omnibuseliinid awatakse loodetawasti uuesti alles uuel aastal
Mitu tuhat tallinlast jäi maale sõitmata

Raudteel omnibuseliikluse seismise tõttu palju tööd

Pühadeks ei suudetud suure lume, rookimata ja umbsete teede tõttu awada liiklemist weel

ühelgi Tallinnast wälja wiiwal omnibuseliinil

peale Tallinn-Pirita-Kose-Meriwälja ja Tallinn-Nõmme liinide. Lumehanged maanteil on nii suured, et ei pääse kerged autodki läbi, kõnelemata siis weel rasketeist autobustest. Eile hommikul tuli mööda Narwa maanteed Tallinna üks Ida-Harju talumees, kelle hobune puukoormaga oli öösel maanteel jäänud hange kinni, nii et liikuma pääseti alles pärast teiste teeliste appitulekut ja 2 tundi kestnud lahtikaewamist.

Omnibuseliikluse seismise tõttu jäi pühiks Tallinnast lahkumata mitu tuhat kodanikku,

kes seda olid kawatsenud, kuna ju muidu ilmad praegu on ehtjõululised ilusad ja otse kutsuwad weetma pühi maal. „Mootori“ kontorile ja liikluskeskusele Weneturul sadas kolme wiimase päewa kestes tuhandeid telefonilisi järelepärimisi, mitusada kodanikku käis küsimas isiklikult — kuid kõigile tuli anda üks ja sama wastus: omnibused ei käi, ning on ka teadmata, millal liinid awatakse. Pettumus igal küsijal oli muidugi suur.

Aga juba pühade järelpäewal, s. o. 28. detsembril,

asutakse Narwa maantee lahtirookimisele,

et wähemalt awada Tallinn-Loksa liinigi ühendus. Tee puhastamiseks hangedest rakendab o.-ü. „Mootor“ oma lumesaha ja ka maanteedewalitsus saadab oma suure lumesaha tööle. Lumesahkadega kaasas saadetakse tee lahtirookimisele weel 50 töölist, neist 20 „Mootori“ ja 30 maanteede walitsuse poolt. Loodetakse, et Tallinn-Loksa liin suudetakse muuta omnibustele läbipääsetawaks juba 2—3 päewaga. Nii et esimene omnibus wõiks Tallinnast wäljuda kas 30. wõi 31. detsembril.

Teistel liinidel jääb liikluse awamine uueks aastaks, sedamööda kuidas ka need jõutakse muuta läbipääsetawaiks.

Kaugeliinidel liikunud omnibused rakendas „Mootor“ enamikus pidama ühendust siselinna ja Tallinn-Nõmme liinidel, kus ju ka pühade eel oli haruldaselt elaw kiklemine ning palju sõitjaid.

Liiklemise seismise tõttu omnibuseliinidel oli tänawu jõuluks

rohket tööd raudteel.

Neljapäewal läks Tallinnast kaks lisarongi ja täna, reedel, läheb neid weel neli. Nagu kuuleme Balti jaamast, on sõitjaid neil rohkem kui tawaliselt jõulueelsetel lisarongidel on eales olnud. **riietuseks.**

Kui jõulusõit oli seaduserikkumine

Paide kreisiülem, kes keelas aisakelladega sõitmise

Maal traditsiooniline jõuluõhtune kirikusõit omab täie weetlewuse ja piduliku ilme waid aisakellade kõlinal, mis on otsekui jõulutunnuseks. Hobunegi tunneb end nagu tähtsamana, kui tema traawirütmile tiliseb kaasa aisakell. Aisakell on aga ka praktiliselt küllalt tähtis, kuna sellega wäheneb wõimalus jalakäijal pimeduses kihutawa hobuse alla jääda.

Kurioosumina oli wene ajal säärane pidulik sõit aisakellade kõlinal õieti s e a d u s e r i k k u m i n e, kuna wene seadustes oli ette nähtud, et aisakelladega wõisid postmaanteel liikuda waid posthobused. Ka oli lubatud aisakellade tarwitamine politseinikel ametsõitudel. Tawaliselt ei peetud sellest ajast ja arust läinud normist kinni, kuid wahel leidus siiski mõni tähenärija wene ametnik, kes tahtis oma agarust ilmutada „seadusliku korra“ jalulesedmisega.

Üks wiimaseid selliseid juhtumeid oli 1913./1914. a. talwel. Tookord tegi Paide kreisiülem N. Popowski oma alluwatele politseiametnikele ülesandeks täie hoolega walwata, et aisakella ei kasutaks need, kellel selleks pole õigust. Tulemuseks oli protokollidesadu ja inimeste rohkearwuline wastutusele wõtmine. Seaduserikkujaiks aisakellaga sõitmise pärast sattusid isegi ka mõned mõisnikud ja nende kaudu tõusis küsimuse lahendamine kõrgemate wõimudeni.

Teiste hulgas koostati protokollid ka ühele Järwamaa mõisnikule ja teisel korral tema kutsarile. Mõisnike hulgas tekitasid protokollid suurt meelepaha ja mõisnike maakonnasaadik parun Schilling teatas loost rüütelkonna peamehele, paludes kuberneri juures astuda wastawaid samme. Kuberneri haigestumise tõttu pöördus rüütelkonna peamees 1914. a. alul kirjaga wiitsekuberner A. Jewreinowi poole, juhtides tähelepanu eriti sellele, et aisakelladega sõitmise keelust pole kunagi Eestimaal kinni peetud ja liiatigi on aisakell tõhus wahend kokkupõrgete ja liiklemisõnnetuste wältimiseks eriti tuisanud teedel.

Wiitsekuberner astus kirjawahetusse Paide kreisiülemaga, mille tulemuseks oli waid see, et ta uues korralduses leidis wõimalikuks aisakella tarwitamist lubada waid t u i s u s e j a t o r m i s e i l m a g a. Ilusa ilmaga ei tohtinud aga talwemaastikul heliseda aisakell.

Soome ja Itaalia impeerium

Tunnustamiseks ei ole tehtud otsust

H e l s i n g i, 23. 12. (ETA) Soome wälisminister Holsti seletas Itaalia impeeriumi tunnustamise kohta, missugune algatus teatawasti on tulnud Hollandi walitsuse poolt, et Soome walitsus ei ole selles asjas weel teinud mingisugust otsust.

Lahkus Briti laewastiku ülemjuhataja Hiina wetes

T o k i o, 23. 12. (ETA) (DNB) Domei agentuur teatab Hongkongist, et Briti sõjalaewastiku ülemjuhataja Hiina wetes admiral Little on terwislikel põhjustel tagasi astunud. Tema asemele astuwat Briti laewastiku juhataja Jangtsel admiral Crabbe.

Domei agentuuri teatel on Jaapani lennukid Nantschangi kohal (Kiangsi prowintsi pealinn) ägedas õhuwõitluses alla tulistanud 17 Hiina lennukit. Pommitamisel olewat häwinud weel kuus Hiina lennukit.

Jõulurong Hankowst Hongkongi

H o n k o n g, 23. 12. (ETA) (Reuter) Täna hommikul asus siin Hongkongi teele rahwuswaheline jõulukiirrong. Rong koosneb 14 wagunist, millele on maalitud Briti, Ühendriikide, Saksamaa ja teiste riikide rahwuswärwid. Kiirrong wiis kaasa 300 wälismaalast. Jaapani wõimudele on teatatud rongi teele asumisest ja waguneile maalitud rahwuswärwid peaksid olema nähtawad ka suurest kõrgusest.

Aasta lõpuks on rannakaitseks vanametalli 1000 tonni ümber

Vestholmi koolipoisid said rinna- ja kinnisvaramärke

Vanametalli kogumine edeneb kogu riigis üle ootuste hästi. Kodanikud tunnevad selle vastu suurt huvi, et isaisadest saadik seisma jäänud vanametallidest lahti saada ideeliseks otstarbeks, s. o. on riigikaitseks allveelaevade hävitajate ehitamiseks. 20. detsembril s. a. oli sihtkapitali laoplatsil, Tallinnas, vanametalle vastu võetud 969.883 kg või ümmarguselt 970 tonni. Üksikute toimkondade järele oli annetusi:

1. Pärnumaa 214.331 kg; 2. Järvamaa 147.864 kg; 3. Virumaa 92.39 kg; 4. Narva 91.6100 kg; 5. Tartumaa 91.833 kg; 6. Tallinn 66.120 kg; 7. Pärnu 50.995 kg; 8. Paide 42.091 kg; 9. Viljandimaa 35.510 kg; 10. Läänemaa 27.617 kg; 11. Petserimaa 20.424 kg; 12. Põltsamaa 18.913 kg; 13. Valgamaa 16.737 kg; 14. Viljandi 14.550 kg; 15. Tapa 12.502 kg; 16. Haapsalu 11.525 kg; 17. Võrumaa 8.092 kg; 18. Petseri 6.838 kg.

Osa toimkondi, kes pole veel laoplatsile vanametalle saatnud, ei lase oletada, et nemad ei oleks vanametalle kogunud. Ka need toimkonnad on vanametalle kogunud üle esimese järgu normi, s. o. igaüks toimkond üle 50 tonni. Kuna sihtkapitali pealaoplats ei suutnud ühekorraga mahutada üle 1000 tonni, siis need toimkonnad saadavad kogutud vanametallid ära lähemal ajal. Kuna kevadel 1. mail algab teine periood vanametallide ärasaatmiseks, sihtkapitali laoplatsile, siis kõik toimkonnad ja abitoimkonnad koguvad suure usinusega omale tagavarasid. Eriti agarad kogujad on kooliõpilased ja seda peamiselt koolivaheaegadel.

Eile annetasid pealinnas sihtkapitalile vanametalle: G. Linholmi plekitööstus 2.520 kg; Roosen ja Ko 133 kg; G. Vestholmi gümnaasiumi IV klassi õpilased Endel Söerde, August Soomusk, Guido Ruude, Valter Vanaveski ja Karl Luhberg kokku 640 kg vanametalli, 12 krooni raha ja 100 g hõbedat. Eelmainitud õpilasile anti laoplatsil üle II järgu rinnamärgid ja I järgu kinnisvaramärk klassiuksele kinnitamiseks.

Andmeid kooli, hariduse ja kaswat…

Rahwakooliõpetajate ettewalmistamisasutuste…

Saksamaal walmistatakse rahwakooliõpetajaid ette „õpetajate-hariduse ülikoolides“ (Hochschulen für Lehrerbildung).

Preisimaal töötas möödunud õppeaastal kümme rahwakooliõpetajate ülikooli ja nimelt Beuthenis, Bonnis, Cottbusis, Dortmundis, Elbingis, Frankfurtis Oderi ääres, Hirschbergis, Kiilis, Lauenburgis, Weilburgis ja Hannoveris. Käesolewa õppeaasta alul awati weel õpetajate-ülikoolid Saarbrückenis, Trieris, Oldenburgis ja õpetajannadele Schneidemühlis.

Baieris töötawad ka õpetajate-ülikoolid. Käesolewa õppeaasta alul awati weel kaks õpetajate-ülikooli Bayreuthis ja Würzburgis.

Poolas: Möödunud õppeaastal s u l e t i Poolas kõik õpetajate-seminarid ja muudeti gümnaasiumideks. Rahwakooliõpetajaid walmistawad käesolewast õppeaastast ette õ p e t a j a t e - a k a d e e m i a d, mis on ülikoolid, nagu Saksamaalgi.

Itaalias: Kõik rahwakooliõpetajad saawad ettewalmistuse, nagu Saksamaalgi, õ p e t a j a t e - ü l i k o o l i d e s.

Eestis on rahwakooliõpetajate-ülikoolid (pedagoogiumid Tallinnas ja Tartus) otsustatud praeguse haridusministeeriumi poolt sulgeda ja nende asemel awati käesolewa aasta alul õpetajate-seminarid Tartus ja Tallinnas. Kuna kõrgem õppeasutus — pedagoogium — walmistas gümnaasiumi lõpetanud noori ette kahe aasta jooksul, seminar walmistab tulewasi õpetajaid, kes on lõpetanud progümnaasiumi wõi realkooli, aga neljа aasta jooksul. Seepärast tuleb lähemas tulewikus awada weel k a k s s e m i n a r i, sest wastasel korral tuleb puudus õpetajaist, wõi aga Tallinna pedagoogiumi edasi töötada lasta. Õpetajate reserwis ei ole enam kuigi palju tööta õpetajaid, ja juba käesolew aasta ilmnes oli Wõru maakonnas tunda õpetajate puudust.

Ajaloo-instituut Berliinis on awanud kolm uut osakonda. Ühes osakonnas uuritakse juutide küsimust Saksamaal ja kogu Euroopas. Selle osakonna juhatajaks on määratud professor Karl von Müller; teises osakonnas uuritakse poliitilist juhtimist maailmasõjas, mis peab ettewalmistustööd tegema maailmasõja põhjaliku ajaloo kirjutamise jaoks. Selle juhatajaks on ooberst Walter Nicolai, ja kolmandamas „Pärastsõjaaegses“ osakonnas uuritakse ja kogutakse materjali natsionaalsotsialistliku rewolutsiooni kirjeldamiseks. Juhataja professor dr. Walter Frank.

Itaalia keskkoolides on u s u õ p e t u s tehtud s u n d u s l i k u k s. Enne fašistliku riigikorda ei olnud usuõpetus Itaalia keskkoolides sunduslik. Usuõpetust ei hinnata aga koolis numbritega, nagu meil, ja ühest klassist teise klassi üleminekul kui ka kooli lõpetamisel ei nõuta selles õppeaines eksameid.

Islandi koolikorraldus. Islandi lapsed peawad lugemist, kirjutamist ja arwutamist õppima wanemate kodus. Et talud on kaugel üksteisest, on Islandis korraldatud rändkoolid, milles lapsed õpiwad kaks wõi kolm kuud. Suuremates rahwa keskkohtades on klassid jaotatud gruppideks. Iga wiieliikmelist gruppi õpetab kuues õpilane, kuna õpetaja juhib ja walwab klassi gruppide õpetust. Koolilapsed saawad koolis piima ja kalarasiwa.

Koolirahamaks laste puhtuse järele

Guatemala koolides waatab kooliõpetaja igal hommikul õpilaste riided, hambad, kõrwad, käed üle ja märgib tagajärje klassi-raamatusse. Iga õppeaasta weerandi lõpul saab õpilane tunnistuse, milles on hinnatud ka tema puhtusekraad. Mida puhtam on laps, seda wähem on tal maksa kooliraha.

Koolikord Jaapanis. Tokio koolivalitsus on teinud järgmise koolikorralduse: Naisõpetajad ei tohi meesõpetajatega koos kooli wõi koolist koju minna; koolivalitsuse organid walwawad õpetajate eraelu järele; ühe kooli meesõpetaja ei tohi abielluda sama kooli naisõpetajaga; õpetajad, kes ei ole naisemehed, ei tohi wõtta ameteid õpetajannade seltsides; õpetajad ja õpetajannad ei tohi üheskoos matkata ega reise teha.

Alkoholiwastane õpetus Inglismaal. Karskusegelastel Inglismaal on kokkulepe olemas, mille järele karskusegelastel on õigus karskust õpetada koolides. Karsked rändõpetajad käiwad koolist kooli ja õpetawad toiduainete ja joogide terwishoidu. Wiimase wiie aasta jook-sul on terwishoidliku õpet… koolilast. Riik kannab õppera… seltsid katawad õpetajate pa… tuleb aastas katta kulusid … suuruses. Seda summat ei … kusesõprade käest.

Kas meie karskusegela… lismaalt?

Üheksa-aastane koolikoh… maal tahetakse maksma pan… sast peale üheksa-aastane k… maal algab koolikohustus … aastast peale, siis oleks lap… oma 15. eluaasta lõpuni. … koolikohustusele tooks Ingl… kahe miljoni naela. Seadus… kes on sündinud pärast 19… seadus näeb ette, et ligi 8… seaduse alla. Õpetajate org… poolt, et 80 prots. lasteist… koolikohustusest.

Uus kaswatusseadus I… on wälja annud seaduse, mi… lides wõiwad õpetada ka õ… lased. Katoliku peapiiskop b… tanud Birminghamis, et se… katoliiklasile. Katoliiklast… saama waid õpetajailt-katol…

Tiisikushaiged õpetajad … ma pandud korraldus, mis … jad nakkawateks ja mittenak… liku kontrolli all, kuid tööta… kellel on nakkaw haigus, … mail juhusel kaheks aastak… riigi wõi omawalitsuse kulu… täieliku palga ja peale ter… wana koha tagasi.

Nõukogude Wene õpetaja… wallandati rahwahariduse … ametist. Temale pandi … Wenes mitmel pool kooliõpe… nud saanud palka. Ka mit… juhatajad on samal põhjusel…

Nõukogude Wene kooliõ… maks. Wene ametlik ajaki… salgaja) on summitud jumal… misjoni uurimuste põhjal … tane propaganda ei olewat … ühes koolis teatasid näiteks … mikul ja õhtul palwetawad…

Wanimad koolid maail… mas linnas U r i s kaewaii … tatud umbes 2000 aastat … majas töötanud kool on se… maailmas. Nimetatud kool… tahwleid joonistustega, mid… Wanim ülikool on Egiptuse … tati 10. sajandil ja milles … üliõpilase. Saksamaal on … nis, mis awati 1528. aasta… warem on aga Tallinna doo…

«Päevalehe» seinakalender 1938. a.

lehe kaasandena ilmub uue aasta esimesil päevil. Seekord on kalender pühendatud J. W. Jannseni kui esimese eesti poliitilise ajalehe asutaja mälestamisele, millest nüüd möödunud 80 aastat. Kalendri pilt J. W. Jannsenist on reprodutseeritud dr. hon. c. Ants Laikmaa tuntud maali järele ja on valmistatud 6-värvitrükis

Kõigile tellijatele on kalender hinnata kaasandeks.

Üksiknumbri hind koos kalendriga 10 senti

Elukutseline peigmees saadeti wälja

Eile lell 5 p. l. saadeti Saksa aurik „Willil“ Tallinnast sundkorras wälja Saksa kodanik Willi D u t t e n h a u s, kes salaja oli tulnud üle piiri Eestisse.

Nagu selgus, on Duttenhaus Tallinnas hakanud seilema juba enam kui kuu aega tagasi, mängides siin muuhulgas ka elukutselise peigmehe osa ja lastes end pruutide poolt mitmeti kostitada. Paar nädalat tagasi toodi ta joobnud olekus arestimajja, kus selgus, et tema dokumendid ei olnud korras. Selle eest määrati talle karistus, mille ta kandis Lasnamäe wanglas. Pärast seda paigutati ta uuesti arestimajja. Seal istus ta seni, mil awanes wõimalus tema wäljasaatmiseks.

Inglise kuninga jõulupuu, mis on seatud üles Londonis, St. Pauli katedraali sissekäigu ette.

„Aegna“ wiimane reis

Laew kõwendatakse jää wastu

Tallinn-Helsingi liiniaurik „Aegna“ pääsis eile hõlpsasti Helsingi sadamasse, kuid nüüd ei taheta Soome merewõimude poolt laewa edaspidiselt talweks käiku lubada. Täna teeb „Aegna“ siiski weel Helsingist reisi Tallinna ja läheb siis remonti, kus laewa kõwendatakse tugewate kaartega, mis teeb laewa jääkindlamaks ja annab ehk wõimalust weel sel talwel reisiühendust jatkata.

GLORIA DANCING

I vastu II jõulupüha **kabaree** ja **tants** algusega **kell 12 öösel.**

II ja III jõulupühal **kella-5-tee** täielise eeskavaga.

Uue aasta vastuvõtuks on laudade tellimine avatud Isiklikult registreerida ärip. pärast kl. ½9 õht. ja pühap. pärast kl. 4 p. l.

VIRU KOHVIK

Meeleolukas uue aasta vastuvõtt. Klaasiviisi: hõõgvein, punsch ja bowle.

Tugew torm Türgis

Hukkus laew 23 mehega. — Tuul tõstis inimesi õhku.

I s t a n b u l, 23. 12. (ETA) (Havas) Istanbuli piirkonnas möllas tugew torm. Tuule jõud on nii tugew, et mitmel pool on teekäijad tuuleiilist kaasahaaratuna ja mahapaisatuna saanud raskesti wigastada. Laewasõit on katkestatud. Bosboruse wäina sõitmisel paiskasid lained aurik „Hisari“ wastu kaljusid. Laew wajus 10 minuti jooksul põhja. 25-liikmelisest meeskonnast uppus 23 meest. Paljude aurikute kohta ei ole mingisuguseid teateid.

Raad…

Saatekavad …

Kõige täielikum ja telli… dide järgi korraldatud … Üksiknumber 10 senti. … 1.20, 6 kuud — Kr. 2.4… Tellimisi võtavad vas…

Leiti sahharii…

Eile leidsid piiriwalw… E r i k u juurest ühe plek… sega. Kas kuulub see e… aetud laadungi hulka w… pole selgunud.

Konnu walla Suurpe… trei juurest 3 kg. sahhar… dud sisse salakaubana.

Hävingu ja surmaettevalmistuse aasta

Diktaatorite propagandaaparaadid ajavad rahuihkavaid rahvaid sõjamasinasse

„Päevalehele" kirjutanud **Rt. Hon. Winston Churchill, P. C., M. P.**

Kogu Issanda aasta jooksul 1937 on inimsoo kõrgesti arenenud osad relvastunud sel määral ja sellise hooga, nagu seda ennem pole nähtud. Kõik ettevalmistused maailmasõjaeelseil aastail olid väikesed võrreldes praeguse relvastusega. Mitte ainult, et kulutused relvastusele rahas ja inimmaterjali mobiliseerimise alal oleksid tõhusalt suuremad, vaid et ka relvad ise on palju suurema hävitusjõuga ja kõigil niinimetatud tsiviliseeritud mail tehakse pingutusi kogu rahva kaasatõmbamiseks sõja ettevalmistamistele. Selleks kasutatakse mõlemat sugu — nii mehi kui naisi, vanu ja noori, nõrku, haigeid ja vigaseidki, et aga häving ja surma lõikus oleks kord võimalikult suur. Sõjapidamise põhimõtted, mis olid hukka mõistetud kolmekümneaastases sõjas, Marlborough' ja Napoleoni aegadel, oleksid nüüd tavalised igas tulevases konfliktis.

Samal ajal aga ükski rahvas oma suures enamuses üle kogu maailma ei soovi tõsiselt midagi muud kui ainult õigust elada rahus ja rõõmustada oma töövilja üle, mida aus teadus suurendab. Need, kes elavad totalitaarriigikordade diktaatorite all, on haaratud suurest propagandaaparaadist, mis ajab meid riiklikku sõjamasinasse. Vabameelsed ja parlamentlikud riigid omakorda on olnud sunnitud endakaitseks relvastuma, kandes ränku kulusid, püüdes omavaheliselt liituda vastastikuseks kaitsmiseks ja üksteise julgeolu kindlustamiseks.

Sõja vastu tehtavate ettevalmistuste kulud on diktatuurriikide rahaasjad paisanud seisukorda, mis jätab kaugele seljataha tavalise pankroti ja sunnib neid oma rahvaid kutsuma kannatustele ja distsipliinile, mida rahvad ennemalt elasid läbi ainult sõja ajal. Nende valitsuste püüded oma vajadusi rahuldada kõigil olulistel aladel — nüüdne kuulus autarkia — on viinud lakkamatule tariifide tõstmisele, kvootedele ja kaubavahetuse piiramisele. Moodne maailm on võtmas keskaegsete kindluste ilmet, mis olid määratud panema vastu piiramisele. Sellised on olnud 1937. a. peamised tendentsid ja selline jube panoraam lähedasele minevikule avaneb meie silmadele jõuluks.

Aasta sündmused on vastanud tööl olnud jõududele. Hispaanias on aasta läbi käinud julm ja lakkamatu kodusõda. Hispaania rahvuslaste ja monarhistide jõud on suurenenud vabariiklaste ja pahempoolsete elementide arvel. Hispaania tüli on toetanud mõlemasse äärmusesse kuuluvad diktatuurriigid, kes on tahtnud temast teha ideoloogilist võitlust natsismi ja kommunismi vahel. Annud küll pühalikke ja korduvaid lubadusi end mitte segada Hispaania kodusõtta, on Saksa ja Itaalia diktaatorid oma kaalu asetanud ühele poole ja Nõukogude tsaar on teinud kõik mis võimalik teise poole abistamiseks. Prantsusmaa on olnud erapooletu ja Suur-Britannia valjusti erapooletu. Briti valitsus ja välisministeerium pälvivad kiitust talumuse ja hea usu eest, millega nad on suhtunud asjade arengule siin, ja nii võiks väga hästi juhtuda, et kui see kibe võitlus lõpeb, siis ei kuulu Suur-Briti nende riikide sekka, kes on end Hispaanias teinud vihatavaks ja ebapopulaarseks.

Salajased sõjaväe seltsid, kes kontrollivad Jaapani valitsust, on oma parlamendi surunud maha. Nad tapavad poliitikamehi, keda peetakse leigeks oma isamaa-armastuses. Rahvas on nüüd kistud Hiina vallutamisele, mis sünnib suurima hoolimatuse ja koledusega viimse modelli järele. Jaapanlased on sügavalt Hiinasse tunginud ja keegi ei või ütelda, kui kaugele see seiklus neid viib. Hiinlased on oma maad kaitsnud nii hästi kui nad on suutnud, ja uus ühtluse ning patriotismi vaim on ärganud rassi südames, kes on maailma suurim rahvas. Kägistavad jaapanlased on pannud toime rea vägivallaakte erapooletute riikide vastu, eriti Suur-Briti ja Ühendriikide vastu, millele küll igakord on järgnenud vabandused. Seni on neid vabandusi vastu võetud, kuid uued vägivallaaktid võiksid olla tagavaras ja Briti, Ühendriikide ning Euroopa huvidele Kauge-Idas võidaks tõmmata kriips peale. Suur-Briti, kelle tiiba Vahemeres ähvardab Mussolini, võib liikuda ainult kooskõlas Ühendriikidega, kuid me usume, et tema majesteedi valitsus on Washingtonile teinud selgeks, et meie toetame lojaalselt ja võimsalt samme, mis Ühendriikide valitsus võiks astuda rahu ja inimlikkuse huvides.

Signor Mussolini võit Abessiinias on raske koormana laskunud Itaalia rahvale. Kogu selle metsikute mäepiirkondadega maa rahva seas on käimas lakkamatu mäss ja mitmesajatuhandemehelise armee hoidmine vaenuliku rahva keskel on Itaalia riigikassale saanud väga kulukaks. Tunduva armee saatmisega Hispaaniasse ja teise veel suurema armee saatmisega Liibüasse on Itaalia diktaator riigile teinud uusi suuri kulusid. Samal ajal on ta kindlustanud oma sadamaid Vahemere ääres ja Punases meres palavlikulise kiirusega. Kõik need kulud ühes diktatuuri ülalpidamiseks vajaliste uniformeeritud meestehulkade ülalpidamisega koormavad Itaalia talupoega, käsitöölist ja kaupmeest nii rängalt, et jääb ainult imestada nende taluvust aina suureneva pingutuse all.

Raskused ja ambitsioonid on diktatuuri Itaaliat, Saksamaad ja Jaapanit viinud autoritaar- ja militaristlike valitsuste kolmnurga loomisele, nimeliselt kommunismivastase rinde moodustamiseks, sest kommunism olevat maailma rahule kujunenud väga hädaohtlikuks. See ei käi ainult Venemaa, vaid ka kõigi demokraatlike riikide kohta nii vanas kui uues maailmas, mis seab hädaohtu nende riikide majandusliku õitsengu ja parlamentliku vabaduse. Neis tingimusis on õnneks ja ka täiesti loomulik, et Briti impeerium ja Prantsuse vabariik hoiduvad vastastikuseks julgeoluks aina tugevamini kokku. Briti laevastik on praegu palju tugevam võrreldes Euroopa laevastikega kui oli 1914. a. Laevade ehitamise programmid, mis praegu on teostamisel, annavad meile veel suurema õiguse seda kinnitada. Saksamaa pole veel suutnud ületada Prantsuse armeed diviiside arvult ja koosseisult. Prantsuse armee täiendamine on aga endiselt käimas. Briti laevastik ja Prantsuse armee üheskoos võivad panna vastu igale provotseerimata rünnakule ja see tekitab väiksemates Euroopa riikides usku Rahvasteliitu ning on suurimaks tagatiseks nende julgeolule lisaks nende oma sõjajõududele.

Hoolimata näilistest parlamentlikest tülidest ja parteide vastuludest on Prantsuse ja Briti rahvad praegu oluliselt suuremal määral üksmeeles kui nad seda rahuajal kunagi ennem on olnud. Lõppeks on Ühendriigid oma head tahet vabade Euroopa riikide suhtes selgemini ilmutanud kui eelmiste kuude jooksul. Nõnda ei peaks meil olema põhjust end tunda mahajäetuina 1938. a. pingutuste ees, meie kõik peame püüdma uut aastat vastu võtta nõnda, nagu tooks ta meile tervemat õhkkonda ja paremat seisukorda.

Lubage mul siis lõpetada mõttega, mis võiks käia kõigi kohta: 1914. a. jõuluõhtul lakkasid Saksa sõdurid läänerindel tulistamast. Nad paigutasid väikesed jõulupuud oma kaevikute äärtele ja teatasid, et jõulupühal pidi olema rahu ja kannatavad inimesed pidid panema relvad käest. Mõlemalt poolt kaevikuist väljus mehi ja anti vastastikku käed. Vaenlased surusid üksteise käsi, vahetasid kinke ja lahkeid sõnu. Üheskoos nad matsid surma, mis seni oli olnud ligipääsmatu oma troonil, ja võtsid talt ainuvalitseja õigused, mis seab inimese lojusest kõrgemale.

Ükski inimene, kes väärib oma Jumala palge järele loodud kuju, ärgu kaotagu seda kõrgeimat teadmist. Vaim valitsegu surmast üle!

(Copyright by „Päevaleht" and Cooperation.)

„Püha öö..." laulu sünd

Jõululaulude hulgas kahtlemata tuntuim ja armastatuim on õrnutsevalt-maheda, meloodilise viisiga „Püha öö, õnnistud öö". Nii mõnigi meist, — ka need, kes pieteedile elus ei tahakski lubada tarvilikku osa — möönaks siiski, et ilma selle laulu helideta jõulud justkui polekski jõulud.

Raudvaraks teiste hulgas seda laulu nimetada siiski ei saaks, kuna ta on alles vaid pisut üle saja aasta vana. Siiski niivõrd sobivad jõulumeeleoludele on selle laulu hurmavalt pehmed helid, laulu lihtsad sõnad loovad jõuluaegadest sellise eleva, liigutavalt selge pildi, et kujutelm jõuludest haarab ja paneb helisema elu argipäevas ka hoopis tuimunud inimese südamekeeled võimsamalt kui suudaks seda ükski muu jõuluviis. Millal ja kus iganes selle laulu sõnade lapselik jutustus kaikub jõuluaegade talvises karges õhus, nakatavad ta sõnad ka iga vähegi kujutlusvõimelise hinge, võludes iga kuulaja ja kaaslaulja vaimusilmade ette pildi sellest, millest see laul sai inspiratsiooni: tähest, mis lõunamaa pilkases öös silmipimestavalt helkides valgustas hommikumaa tarkade teed; hirmunud karjastest väljal, kes põnevuses jälgisid tähe lähenemist ja helendavat käiku endi peade kohal; kolmest targast ja nende rikkalikest, eksootilistest kingitustest; vanaaegseist ööunne vaibunud külakesest, algelisest lihtsast sõimest, mille varjus leidis aset kummalisim tähtis sündmus — väsinud, kannatlikust, armastuses hoolitsevast mehest ja noorest naisest, kellele parajasti oli saabunud enneolemata suur rõõm — emarõõm; ning lapsest, kelle ette näis hardunult kummarduvat kogu taevalik ja kogu maine elu.

Sellise, nimelt otse sõnulseletamatu kirjelduse jõuluõõst andis laul, mis loodi väikeses Austria mäestikukülakeses Oberndorfis jõuluõhtul 1818. a. Oberndorfi Niguliste koguduse noor abiõpetaja Joosep Mohri olid juba jõululaupäeva eelsel hommikul haaranud ootamata mured: kiriku orel, ilma milleta jõuluõhtu jumalateenistus polnud üldse mõeldav, oli läinud rikki, ja seni kuni kohale kutsutud oreliparandaja ta seaks jälle mängimiskõlvulikseks, Mohr otsustas kannatlikult oodata kodus. Viibides oma toa üksinduses, Mohr juhtus heitma pilgu seinal rippuvale gitarrile — ning hetkeliselt saabus mõte, mille mõjul ta samas istus laua taha, asus kirjutama, ning tulemusena juba mõni tund hiljem valmisid lihtsate, kuid seda enam jõuliste, südantsoojendavate sõnadega värsid.

Seejärel Mohr otsustas kohe otsida üles koguduse köstri, sest köster, Franz Gruber, võis ju homseks tema värssidele luua viisi. Siis saaks laulu ette kanda juba jõuluõhtul kirikus. Kirjutagu aga selleks köster muusika kahele soolohäälele, koori ja gitarri saatega!

Gruber luges laulu sõnu ja nõustus kohe — luhas teha mis oskab. Aega viitmata istus ta oma klaveri, vana spineti taha, ja hakkas otsima, seadma akorde. Lõppeks hilisõhtul, kui ta arvas, et see, mida ta on otsinud, juba oli käes, ta läks ja viis valminud viisi Mohrile kuulda. Viis korrati esiteks Mohri gitarril, siis laulsid mehed ta kahekesi; ning kui laul oli läbi, jäid mõlemad vaikides vahtima üksteisele vastastikuses lugupidamises. Laul nende meelest oli parem kui nad eales võinuksid oodata!

Jõuluõhtul tuli laul Niguliste kirikus esiettekandele. Kahtlemata kõiki, kes viibisid kirikus, liigutasid uue laulu helid väga. Nähtavasti eriliselt võimsalt oli uus jõuluviis võlunud aga oreliparandajat Karl Manracherit, kes oli tulnud eemalt Zillertalist. Kui ta kohe pärast jõule pöördus kodukülla tagasi, ümistas ta lauluviisi endamisi veel kaua hiljem — kuni seda kuulis ja märkas üks Zillertalis peatunud kontsertlauljate rändtrupp. Trupp kohe lisas laulu oma repertuaari ja nõnda oli kauneima jõulukoraali võidukäik ja levik mööda maailma kindlustatud. „Püha öö..." seejärel jäigi üldsusele tuntuks kui „rahvaviis Zillertalist".

Alles 1854. aastal Berliinis hakati kahtlema laulu päritolus. Kuna mõnelt poolt oli avaldatud arvamist, et laul võis saada alguse Salzburgis, päriti sealt, kohaliku Peetri kiriku juhatuselt järele, kas laulu sõnadest või viisist pole säilinud mõningaid vanemaid ürikuid koguduse arhiivis. Salzburg aga pole kaugel Oberndorfist, ja juhtus et Oberndorfi köstri Gruberi noorim poeg siis parajasti oli Salzburgi kirikukoori üks liikmeid. Noor Gruber vastas Berliini, et laulu viisi oli loonud tema isa. Seejärel Berliinist nõuti veelgi pikemat kirjalikku seletust ja tõendust. Ja kui vana Gruber selle oli annud, „Püha öö..." — kristluse kalleima jõululaulu algupära oligi lõplikult selgitatud.

Asutakse plaanikindlale linnukasvatuse arendamisele

Kavatsetakse kolm- või viisaastaku kava

„Eesti Munaekspordi" ja Eesti Linnukasvatajate Seltsi juhtide ning linnukasvatuse konsulentide nõupidamisel Tallinnas arutati ligema aja ülesandeid linnukasvatuse alal. „Eesti Munaekspordi" esimehe R. Allmanni algatusel võeti esimesena kõne alla kanamunade kvaliteedi küsimus. Siin jõuti ühiselt seisukohale, et kvaliteedi parandamisel on põhilise tähtsusega kanamunade värskelt ja puhtalt kokkutoomine. Seda mõtet tulcb tootjaile selgitada. Pooldamist leidis ka munaraamatute sisseseadmine, et selle kaudu pidada kontrolli tootjate üle, — kes toob oma munad värskelt ära ja kes neid kauem hoiab. Munaraamatusse märgitakse ka kanamunade eest makstud raha ja seega need raamatud oleksid kasulikud taluinimestele lindudest saadava tulu selgitamisel. Paremaid munatoojaid peaksid kohapealsed munaühingud hakkama premeerima.

Kvaliteedi kindlustamiseks on hädavajaline ka

ajatundjate sortijate kaadri

loomine. Uusi sortijaid tahetakse leida talve jooksul korraldatavail kursustel. Kohapealsed töötegijad omandaksid lõpliku vilumuse „Eesti Munaekspordi" kesklaos. Õppimise võimaldamiseks annab „Eesti Munaeksport" prii sõidu ja päevaraha. Üle riigi toimub tänavu talvel linnukasvatuse kursusi umbes 150.

Kanamunade toodangu suurendamiseks tuleb asuda plaanikindlale linnukasvatuse arendamisele. Pooldamist leidis mõte töötada välja linnukasvatuse arendamise kolm- või viisaastaku kava. Eeltöödeks valiti neljaliikmeline komisjon.

Kanamunade-võrgu laiendamine on üheks tähtsamaks eelduseks linnukasvatuse üldisel arendamisel. Kanamajade chitamist saab õhutada preemiatega. Seni on makstud põllutöökoja kaudu kuni 20 protsenti toetust kanamajade chituskuludest. On võimalik, et preemia määrust muudetakse selles mõttes, et määratakse kindel toetuse norm kanamaja suuruse järele. Eesti Linnukasvatajate Seltsi esimehe V. Hiiopi andmeil on Eestis praegu ainult 300 täiesti korralikku kanalat.

Sama väike kui kanalate arv, on ka haudumismasinate hulk. Konsulentide andmeil ei olegi igas konvendis veel haudumismasinat, kuigi neid teises piirkonnas on rohkem kui üks. „Eesti Munaeksport" tahab sammusid astuda, et linnukasvatajad saaksid senisest odavamalt haudumismasinaid.

Linnukasvatuse konsulentidega koos arutati läbi ka tuleva aasta kanamunade kokkuostuvõrgu küsimusi. Kanamunade kokkuvõtjate üle hakkavad kohtadel toimetama pidevat kontrolli niihästi maatulunduse konsulendid kui ka linnukasvatuse konsulendid. Sellekohase õiguse konsulentide jaoks võtab „Eesti Munaeksport" oma lepingutesse kohapealsete kanamunade kokkuvõtjatega.

Einelaud
Lai t. 1

Oma lugupeetud lõunatajaile teatame, et pühade ja remondi tõttu on einelaud

25. detsembrist kuni 9 jaan. (inkl.)

SULETUD

Kohalikke teateid

Hipodroom

Pühade puhul peetakse võistlusi 3. jõulupühal. Sõidutee on pühadeks puhtaks roogitud, ülearune lumi autodel ära veetud ja tee lumesahaga siledaks tehtud.

Avamisjooksust võtavad osa Aida Watts, Roosa Argon, Kaja, Cortella, Prints ja Poiss. 1. klassis võistlevad Virve, Lahe, Red-Whip, Champignon, Calumet Ecton, Wanderer, Fechtmeister, Falkenstein ja Quisi-Quasi; 2. klassis: Leo Axworthy, Kuller, Favoriit, Kindral, Boikott ja Lux; 3. klassis: Croll-Yard, Lareida, MacMahon, Karske, Pääsuke, President ja Kroonprints; handicapis (väikeses): Prints, Poiss, Gold-Ilse, Kokett, Säde, Croll-Yard ja Karske; suures: Angriff, Ludmilla, Luna, Kaba, Jimiene, Puppe, Lux, Boikott ja Cyklon.

Võeti sõiduõigus 1. augustini ära

19. detsembri traavivõistlustel traavli Lahe omanik ja sõitja Klaus oli võistlustel rängasti rikkunud sõidumäärusi: teinud krossingut kaasvõistlejaile Virvele, Champignonile, Quisi-Quasile ja Falkensteinile. See toimus teisel ringil stardipunkti juures.

Kohtunikud võtsid hr. Klausilt sõiduõiguse kuni 1. augustini 1938. a.

Uus einelauapidaja

Võistluspakkumistel läks hipodroomi einelaud 1. jaanuarist August Kanastikule. Hr. K. on pikemat aega pidanud „Lootuse" seltsi ja „Töölisteatri" einelauda. Seni pidas hipodroomi einelauda pr. Põder.

Uus einelauapidaja on ühtlasi ka hobusespordi harrastaja.

Tallinna sadam pühadel

Tallinna sadamas ei olnud pühade laupäevaks just palju laevu; välislaevu oli arvult 12. Tööd lossimise ja laadimisega oli aga palju ja tolliinspektsioon väga koormatud tööga. Laevadel ja meremeestel on vanaks heaks kombeks, et pühade laupäevaks sõidetakse ikka merele, kel väljasõit ees; pühade ajal seda tavaliselt ei tehta, kui see vähegi võimalik.

Realistide kella-5-tee

Tallinna poeglaste realgümnaasiumi ja tütarlaste kommertsgümnaasiumi wilistlaskogud korraldawad 3. jõulupühal, 27. detj., kella-wiie-tee „Estonias".

Jõuluõhtu jumalateenistus sümfooniaorkestriga

Jõuluõhtu esimesel jumalateenistusel Kaarli kirikus on pealinnas esmakordselt wiist küll kuulda sümfooniaorkestri mängu. Nimelt mängib sel jumalateenistusel jõulukohaseid muusikapalu Kaarli kirikunoorte sümfooniaorkester helilooja J. Jürgensoni juhatusel.

Kinodes pühitsetakse uue põhiseaduse kehtimahakkamist

Kinodes pühitsetakse uue põhiseaduse kehtimahakkamist järgmisel viisil: uue aasta päeval, 1 jaanuaril, ehk kui sel päeval kinoetendusi ei ole siis 31. detsembril enne etenduse algust läheb saa pimedaks ja puhutakse fanfaare. Siis ekraanil kultuurselt sõnaline osa, mille järele publik püsti tõuseb ja lauldakse hümni.

Apteekide ööwalwe

Reedel wastu laupäewa:

Suur-Pärnu apteek, Pärnu mnt. nr. 68. Tel. 463-21. E. Matsoni apteek, Niguliste tän. nr. 5 Tel. 436-06. E. Thubergi apteek, Pärnu mnt. nr. 31 Tel. 459-54. E. Urmi apteek, Sakala tän. nr. 3. Tel. 308-55. R. Wallneri apteek, Narwa mnt. nr. 24 Tel. 304-27.

Nõmmel,

Trossini apteek, Apteegi tän. 4.

Laupäewal wastu pühapäewa:

G. Gnadebergi ja Leydeni apteek, S. Karja t. Tel. 445-88. Schnickeri apteek, Paldiski mnt. nr. Tel. 431-18. 1. linna apteek, Kreditpanga maja Pärnu mnt. 10. Tel. 445-41. 2. linna apteek, Telliskivi t. nr. 40. Tel. 439-42. H. Mikheina apteek, Tartu mnt. nr. 47. Tel. 308-42.

Nõmmel:

Trossini apteek, Apteegi tän. 4.

Pühapäewal wastu esmaspäewa:

Kadrioru apteek, Narwa mnt. nr. 64. Tel. 303-0 1. linna apteek, Pärnu mnt. 10. Tel. 445-41. 2. linn apteek, Telliskivi tän. nr. 40. Tel. 439-42.

Nõmmel,

Trossini apteek, Apteegi tän. 4.

Esmaspäewal wastu teisipäewa:

G. Gnadebergi ja Leydeni apteek, S. Karja t. Tel. 445-88. H. Mikheina apteek, S. Tartu mnt. nr. 4 Tel. 308-42. A. Putkowi apteek, Koidu tän. nr. 4 Tel. 454-97. E. Thubergi apteek, Pärnu mnt. nr. 3 Tel. 459-54. R. Wallneri apteek, Narwa mnt. nr 2 Tel. 304-27. J. Pilli apteek, Wana-Kalamaja t. nr. 7- Tel. 440-74.

Nõmmel,

Linnaapteek, S. Pärnu mnt. 90/92.

E. Phillips Oppenheim

AADLIK VARGAKS

13

Ka Tottie Green wõttis samal õhtul külalisi wastu, peagu samal ajal. Trepp, mis wiis tema ruumidesse, ei olnud ei marmorist ega poonitud tammeparketist ega olnud külaliste wastuwõtjaks mõni punderdatud, ülesloõdud teener, waid lihtne mees färgiwäel. Aks teise järel, enam wõi wähem hiiliwalt, wajusid nad lääge õllehõngu ja tubakasuitsuga täidetud tuppa. Nad istusid määrdunud plüüstoolidele ja kogunesid pudelitega kaetud laua ümber, sest olgugi et Tottie Greenil olid omad wead, oli ta wähemalt külalislahke. Seal oli Kahurikuul Lem, sünge, weidi wiinastunud, kuid küllalt kaine, et osa wõtta õhtusest tööst. Tema kõrwal oli roimarinäoga noormees, nimega Fred, esimest korda tolles wäljawalitute seltskonnas, noormees walge nuriseja-näoga, üks õlg teisest kõrgem, sunga, mis oli nagu aeglaselt awanew mürgise mao lõust. Tema kõrwal istus Slimy Cotten, endine adwokaadiametnik, riietatud tagasihoidlikult musta, puhta walge kraega ja musta kaelasidemega, kondised käed wäljasirutatult laual. Wastas istus Mike Hannen, iirlane, kindla käega sihtija, kes oli oma selliaastad teinud läbi Chicagos, wäikseim mees salgas, kuid mitmegi jubeda wõitluse kangelane, kelle relwal olewad märkmed, oleks neist aru saadud, saatnuksid ta pikema jututa wanglasse. Märkmete wihik, mõningad pliiatsid ja laialilaotatud kaart ees, ikka weel kahwatu oma üsnise pääsmise õudustest, hirmul halwa süda-metunnistuse pärast, istus Dick Ebben meelega niiwiisi walitud toolil, et ta selg jääks Tottie Greeni poole. Nääga tema poole, leekiwpunases fametis, lamas sohwal Belle, põlw ja sukapael hoolimatult paljastatud, sigaretisuitsu pilw pea ümber. Tottie Green oli jälle oma tugitoolis, weidi eemal lauast, ikka sellesamas riietuses, west nööpimata, tugew puna näol, ja hingeldades. Ta pühkis silmi mingi taskuräti jäänustega.

„Pole põhjust kartmiseks," ütles ta. „Sellast on wiis kuud, kui kaotasime ühe oma karjast. Me ei saa midagi teha. Me ei ega lõhkuda wanglat ega osta üles kohut. Kes see siis on?"

Sisse astus Reuben, weidi hingetult. Ta istus Belle'ile nii lähedale kui wõimalik.

„Palun wabandust," ütles ta. „Olin all Bucklersburys adwokaat Franksi juures. Neli aastat, ütles ta, on miinimum. Kas kuuled, Dick?"

„Ma ei saa ikkagi weel aru," wenitas Belle, „kuidas Dick pääsis. Ta ütleb, et ta löödi reast wälja. Tore hoop, peab ütlema. David löök hästi wormis olles."

Ebben tõstis pea ja waatas neile, nägu walge, hirm ikka weel silmis.

„Rääkisin juba teile, kuidas pääsin," pomises ta. „Oli kottpime, enne kui politsei laternatega tuli. Roomasin poole jardi kauguselt Tommy Masonist mööda kirikuaeda. Olin seal kuni koiduni. Löögu mind wälk, kui seal ei olnud paari politseid minutis edas-tagasi sõelumas. Olin seal kuni jäi waikseks. Siis wõtsin taksi. Näib, et mõned teist," lõpetas ta wihaselt, „mulle on pahased, et mind ei püütud ühes Tommy ja Alfiga."

Tottie Green waatas talle mõtlikult, ja kui Tottie Green waatas mõtlikult, meenutas ta nägu enam kui muidu kärnkonna.

„Sina pole nihuke mees, Dick, kes oskaks enese sellisest supist wälja rabeleda," ütles ta. „See hauakiwide wahel lamamine ei sobi nagu sinu iseloomuga. Pidid seal õige mitu tundi olema lebanud, ja sa oled iseenesest ju arg."

Dick Ebben kehitas õlgu.

„Well, sain ära, ja see on kõik," ütles ta järsult. „Ma ei saa rohkem teile rääkida, kui juba olen rääkinud. Kogunesime siia, et teha uusi plaane. Miks me juba ei alga? Käskisid mind Fredi siia tuua, — tõin ta. Ta ei ole pealtnäha wõibolla ilus, aga on mees, keda wajad. Ta teeb heameelega mida käsed. Räägi temaga ise, isa Green."

Wanamees waatas tigedalt üle laua, rüüpas kuuldawalt oma klaasist ja pani selle tühjalt lauale. Siis osutas ta oma lühikese, jämeda nimetissõrmega üle toa wastasistuwale noormehele.

„Kuule," nohises ta. „Ega sa ju ei karda? Sa ei karda uputada nuga teise keresse, wõtta talt elu, lasta ta tõs wälja, riskida wõimalusega saada poodud, oodata, kuni kuuled koputamist hommikul, kui nad wõllast üles seawad? Sa ju ei karda?"

Nõrur niisutas huuli. Paistis nagu oleks ta lõbu tunnud Tottie Greeni kirjeldatud õudustest.

„Ma ei karda seda," kiitles ta. „Olen tarwitanud nuga nii mõnigi kord, nagu Lem ja Dick sulle wõiwad jutustada, kuid mul ei ole kunagi olnud wõimalust kedagi lõplikult liiüa... Wõtan selle enda peale, pealik. Mis ma saan, kui saan sellega hakkama? Nad wõib-olla püüawad mind hiljem, kuid tahaksin enne ühe nädala jooksul soopida raha kusagil, kus on wiskit, ja tuld, ja küllalt süüa. Mõned ööd niiwiisi. Mis ma saan?"

„Saad sada naela," teatas Tottie Green aeglaselt. „Kakskümmend pangatähte enne kui lahkud sellest ruumist, s. o. kui wannud, et teed seda ja kaheksakümmend pärast."

„Ära muretse," ütles Slimy Cotten, „küll me sind temani juhatame. Ta on üks selliseid kergatseid, kes ei usu hädaohtu. Ta ei tea tähelegi panna, enne kui nuga on ribide wahel."

„Saja eest olen walmis," wastas noormees. „Lao käele need kakskümmend siis, peremees! Kes näitab mulle teed?"

„Mina," lubas Reuben. „Kui ta on täna büroos, siis läheb lahti juba täna ööst. Kui mitte, siis jälgime teda homme hommikul. Ta on peagu igal õhtul Abbsi gümnaasiumis."

Tüdruk pööras end sohwal, wirutas lõpuni suitsetatud sigareti koldesse, tõukas juuksed tagasi ja istus.

„Lollid," pilkas ta. „Mulle paistab, et olete wiimasel ajal kõik weidi põrunud. Mis mõte on David Newberryt tappa?"

Tottie Green waatas talle wihaselt üle toa.

„Sinu armsa Davidiga on nüüd läbi," urises ta, „ja ta peab maksma. Kui tahad ta elu päästa, siis katsu talt saada Neitsi Pisar wõi wähimalt meie osa sellest. Sa ei arwa ometi, et kawatseme siin istuda ja waikselt pealt waadata, kuidas tema sellest elab."

„Miks ei anna sa mulle siis wõimalust?" küsis tüdruk. „Mis mõte on palgata sellist wäetit seltsatagant tapjat, et temale kiiret otsa teha? Anna mulle wõimalus, wõi katsu teda saada meie sanatooriumi."

Kahurikuul Lem täitis oma klaasi wiskiga pooleni ja lisas weidi soodawett juure. Ta oli juba rohkem kui pooljoobnud.

„Mis see tähendab, et Belle topib oma nina alati wahele?" pomises ta. „Igakord kui otsustame toda metslast kohelda nagu ta on ära teeninud, on temal midagi ütelda! Kuule, Belle, mida sa tahad Davidist, ah? Mis ta sulle on?"

Ta kõikus püsti — wiis jalga üksteist tolli metslast. Tüdruk nõjatus ta poole, käed puusas. Ta meenutas wihast prantslannat-rewolutsionääri, kes sülgas näkku aristokraatidele nende mõõdudes.

„Sina kapsapea!" hüüdis ta. „Sina, Lem, ja igaüks teist. Olete kõik hullud ta järele, sest et ta on härra, kuulub kõrgemasse klassi, ja teie mitte. Wõite liüa teda sellsatagant, all right, kuid teist pole keegi küllalt mees, et teha seda ausas wõitluses. Kui olete ta tapnud, mis saab siis teemandist? Tahan sellest oma osa."

„Põhjalikult läbimõeldud ettepanek," kõlas külm ja ootamatu hääl ust peitwa kardin tagant. „On midagi kunstipäratut, kui mit ütelda kombetut, selles teie püüdes minust lah saada."

Nad waatasid hämmastunult keha pool kust oli kostnud hääl. Kepi käepide käsiwarre aeglaselt kindaid käest tõmmates, lill man nööpaugus, mille alt paistis õhturiietus, ast David Newberry kergel sammul tuppa. wõttis kübara peast ja sigareti suust.

„Kui segasin teid, miss Belle," ütles „siis kahetsen. Nagu aru sain, püüdsite om kasu mõttes takistada noid wäljaõppinud hä rasmehi kustutamast mu eluküünalt liig war Wõlgnen teile suurimat tänu. Wõibolla lub takse mind teie huwitawast keskustelust os wõtta."

13. peatükk

See oli Belle, kes lõpuks waikuse katkesta Ta kaldus weidi ettepoole ja ta silmist fär tumunustust.

„Well, sul on närwi!" ütles ta.

Reuben liikus weidi tahapoole, et pääse Davidi ja ukse wahele. Fred istus, käed pük taskus, ja silmad suunatud Tottie Greeni Ta ootas märgannet.

„Just mitte palju närwi," wastas Dar lõbusalt. „Ma pole asjatult olnud „sammas nagu näete. Tean, et pole teist kohta London kus waenlane oleks kindlam kui siin selles toa Jumal üksi teab, miks mu endine peatik se kohta nii hoiab?" jatkas David arwustaw ümber waadates. „Nagu juba paar korda m rem olen wõtnud wabadust ütelda, on see mi meelest wastikuim koobas, mida ma iial ol näinud, kuid tean, et siin ei ole lubatud min juguseid trikke, eriti kuna olen teinud et walmistusi enda julgeoleku kohta nagu wa malthi."

Kollaseks tõmbunud jõrmede wahelt sosis Fred Lemile kõrwa:

„Kas wõid mind siit wälja lasta, Lem Teen selle kohe ära. Teen nagu läheksin w ja ja ründan teda siis äkki."

Aruvälja Andres
kirjutab pühade-eelseist toiminguist

Mul juhtus pühade-eelseil pääwil mõningaid äpardusi, millest ma mette waikides mööda minna ei saa. Kõiksepealt tuli see ransiwaal nende jõulukuuskedega.

Meil kaswab tagakopli aia ääres rida noori kuuski, mis peawad tulewikus tähistama rundi sihti Aruwälja ja Kähmuste einamaade wahel. Nende kuuskede sirgumist ole ma alati jälgind suure rõõmuga, sest ma tea, et kui mind änam sii maa peal ei ole liikumas, siis jääwad need kuused ilusti kaswama, määlestuseks mo käte tööst, sest ma isi ole need kõik ridastiku istutand.

Jõulukuuse ole ma toond iga aasta ikka kaugemalt metsast. Aga kuna tänawu on metsas wäga sügaw lumi, siis ütles Ann: „Sa too õige üks kuusk sealt tagakopli aia äärest." Aga see jutt oli kõlbmata mo meelest ja ma wastasi oma kaasale sedasi: „Ei, nende kuuskede ulgast ei taha ma tuua omale jõulupuud, aga ma lähe oome omiku alewisse, ehk ma saa sealt ühe kuusekese osta. Neid tuuasse ju ikka müümisess alewisakstele."

Ja kui ma teisel pääwal alewisse sõitsi, siis selgus, et ma ei olnd mette eksinud: üks Küdiwere küla poiss — Altlaiu Mihkel — müütas parajasti jõulukuuski. Ma waalitsesi ühe paraja puu wälja ja maksi selle eest wiiskümmend senti. Aga see sündis, et kui me seal kauplesime, siis akkas Altlaiu Mihkel alisema, et täma jääb öösess tee peal tuisu kätte, kui ei pääse siit rutem minema. Seepärast ostku ma täma kääst kõik need ülejäänud kümme kuuske ära ja müügu alewisakstele edasi.

Me lõime kaubad kokku.

Ma seisi esiotsa wastu, aga kui poiss lubas anda kuused ühna odawa innaga, siis jähi ma nõusse ja me lõime kaubad kokku. Poiss tõstis kuused mo reele, pistis raha tasku ja sõitis minema.

Mol on alewis palju tuttawaid kaupmehi ja teisi asjamehi, nõnna et kuuskedest lahtisaamine ei teind mulle palju raskust. Ja kui ma pärast tegi rehnutti, siis selgus, et ma oli saand kolmkümmend wiis senti puhaskasugi.

Ma tegi nüüd oma pühade ostud ära ja tõi monop. ipoest ka paar pudelit wiina. Wiinapudelid pistsi ma oolega einakessi alla, et Ann neid kodu ei nääss, sest täma on lugend karskusliidu üleskutset ja tahab, et me peaksime tänawu pühi ilma wiinata.

Nõnnamoodi ma sõitsi siis koju ja käsi Kustit peita wiinapudelid aita rukkisalwe wilja sisse, et keegi neid ei nääss. Aga kui ma alles obust lahti rakendasi, siis tuli sulane Sass ja kiitis: „Peremees ostab jõulupuu raha eest, oma einamaal aga kõik kuused maha raiutud."

„Mis sa räägid poisikese juttu?" üitlesi ma ja mo süda kihwatas sees. Sass aga seletab: „Ma käisi praegu metsast agu toomas ja nägi oma silmaga, et mitu noort kuuske on kadund. Kui peremees ei usu, eks mine waatama."

Ma oli wõtnd jüba obuse rübjawöö lahti, aga nüüd pani ma obuse uiesti rakkesse, kutsusi Kusti kaasa ja sõitsi tagakoplisse.

Mo ilusad kuused olid kadund. Ainult kännud paistsid lume seest wälja... Metsawarga jäljed wiisid aga Küdiwere poole.

Kusti kukkus kiruma tulist kurja, aga ma keelasi täda tõsitse häälega:

„Ää sa, poeg, üüa wanakurja nime wastu kalleid pühi. Seda asja tuleb ajada sääduslikus korras: sellest kuritööst tuleb teatada riminaali. Küllap ma tee sellele Altlaiu poisile isigi riminaali ja rahukohut," ütles Kusti. „Taat, üppa reele: me sõidame kohe sinna. Makstu kuused kinni wõi istutagu kebadel uied."

Ma ei tahtnd küll tüli, aga aegapidi akkas minu süidameski leegitsema wihatuluke, seepärast ma wõtsi Kusti ettepaneku wastu ja me kihutasime otsemat teed Küdiwere poole. Tee oli umbes ja ilm tuisune, aga mis me sellest küsisime. Muud kui — edasi!

Ja kui me siis täie tambiga aasime obuse Altlaiu õue, siis tuli Altlaiu eit õue ja ütles: „Teab mis külameestel asja? Mõni roonukäst wõi, et obu wahutab ees."

„Kas kuusewaras kodu?" kähwatas Kusti ja eit pistis alisema: „Oh, sa mu pühadewahe, mis juttu te nüüd a'ate? Ei mede majas ole wargaid ega röövleid."

Mihkel ilmus kah siis õue ja küsis: „Mis kisa sii on?"

Ma wehkisi piitsawarrega ja üüdsi needsinatsed rasked sõnad: „Sa raiusid mo oma koplest kuused ja müüsid mulle, kas sul äbi kah ei ole, sa igawene pajatski?" Sellele jutule lisas Kusti omapoolt: „Kas lülitan sulle paar parlatti wastu wahtimist?"

Mihkel aga seletas: „Mina põle neid kuuski raiunud, waid ma ostsi need alewi wahel."

„Kelle käest?"

„Oli üks mees. Kus mina maailma tunnen."

Nüüd ei suutnud ma Kustit mette änam taltsutada ja tä kargas Mihklil raest kinni. Poisid läksid nattima nõnna et lumi tuiskas. Altlaiu eit karis appi, ma katsusi kaklejaid lahutada, aga see ei läinud mol mette korda. Ja kui Mihklil oli jüba wäga kitsas kääs, siis ütles ta sedasi: „Lase lahti, ma ostsi need kuused Haguste Hendriku käest. Hendrik oli aga need ostnd eile õhtu Ragudi Reinu käest. Kust Rein kuused sai, seda ma ei tea."

Poisid läksid nattipidi kokku.

Nüüd tahtis Kusti kihutada otsekohe Hagustele, aga ma wõtsi ohjad oma kätte ja ütlesi: „Olgu pealegi, poeg. Ega maharaiutud kuuski keegi ikka änam kännuga kokku liita oska. Täna on olnd jüba küllalt pahandust — läki koju!"

Ja et meite tee tuli raudtee jääma juurest läbi, siis jähime me ootama rongi saabumist, sest Alma oli Tartust tulemas.

Sõitsime koju kolmekesi.

Warsti läheneski lumistund wädur ja Alma seisis waguni repil, pakid kaenlas ja wärmiline tudengi müts peas. „Tere, taat! Tere, wend!" hõikas tüdrik ja mo süda oli wäga rõõmus nähes kaua aja takka oma kõikse nooremat wõsu.

Nüüd sõitsime koju kolmekesi. Sass oli jõulukuusele kopsind jala alla ja Ann ning Aliide riputasid kuuseokstele õbekarda ning walgeid küünlaid. Mo süidamest käis wäike kibedusoog läbi, kui waatasi seda kuuske, sest meele tuli tänane sõit ja kännud tagakopli aia juures, aga warsti sai ma eesast wõitu, sest eks warsti ole kääs jõuluõhtu, millal lauldasse rahust maa peal ja inimestest, kellest peab Jumalal olema ea meel. Küllap ma suuda uied kuused kaswatada Aruwälja metsa, olgu siis see alb lugu unustatud. Pealegi kasutasse neid kuuski jõulurõõmuss nüüd mitmes majas.

Nõnnamoodi ole ma nüüd oma perekonna keskel soojas toas ja oota kallist jõuluõhtut, jõulurõõmuga ja walgusega, mille poole püüab iga ristlik inimene.

Mind on kutsutud mitmele poole külla ja jõuluwanaiss, aga kuna teed on umbes ja ma eelista jõulurahu oma tares, siis täna ma kutsete eest ja soowi kõigile oma sõpradele ja tuttawatele üid jõulupühi!

Andres Aruwäli.

Petlemma täht

Kristuse sündimine ja meie ajaarwamise algus. — Ewangeelium ja ajaloolised mälestused.— Hommikumaa targad ja Petlemma täht. — Astronoomilised hüpoteesid. — Täht usulistes legendides. Mithra kultus. — Gerhardti hüpotees

Planeet Saturn Petlemma linna kohal

Mis aastal sündis Jeesus Kristus?

Küsimus näib alul õige weidrana: loeme ju oma ajaarwamist Lunastaja sünniajast.

Kui aga weidi mõtelda küsimuse üle, jõuame kõigepealt fakti juure, et meie ajaarwamise algus ei lange ühte Kristuse sündimise päewaga: Kristuse sündimist pühitsetakse 25. detsembril, aasta algust loetakse aga 1. jaanuarist. Juba sellest järgneb, et, aluseks wõttes usulist tõekspidamist, Kristus sündis 1. aastal enne meie ajaarwamise algust, nimelt 8 päewa enne seda. Wõiks ütelda: Kristus sündis 8 päewa enne Kristuse sündimist.

See kuupäewade ja aastate ebakooskõla on seletataw sellega, et weel kaua aega pärast Kristuse sündimist, nagu weel praegugi, kasutati kogu selleaegses tsiwiliseeritud maailmas Rooma kalendrit ja kuupäewi loeti roomlaste kuude järele.

R.-n. kristlik ajaarwamine wõeti munk Dionysos Wäikese ettepanekul tarwitusele alles a. 532.

Seejuures osutus praktiliselt wõimatuks täielikult loobuda traditsioonilisest Rooma kalendrist ja selle kuudest. Ainult et wõeti aasta esimeseks kuuks jaanuar, mis algab ainult mõni päew pärast Kristuse sündimist tähistawat jõulu. Sellest siis tekkiski eelmainitud lahkuminek. Pole ime, et pärast seda mitu korda tõsteti küsimus aasta alguse wiimisest 25. detsembrile (waheest ka 22. detsembrile, talwe algusele).

Kuid kas tõepoolest wõib Kristuse sünnipäewaks lugeda 25. detsembrit 1. aastal enne meie ajaarwamist? Rida asjaolusid kõneleb selle kasuks, et Jeesus Kristus sündis warem kui 1. aastal enne meie ajaarwamist.

Luuka ewangeeliumis on üteldud, et Jeesus sündis üldise rahwaloenduse ajal, mis teostatud keiser Augustuse käsul. See oli esimene rahwaloendus Quiriniuse walitsemise ajal Süürias. Joosep ja Maria läksid laskma end üles kirjutada Juudamaal Petlemma linnas, kus siis sündiski Jeesus. Kuid on säilinud wana pealkiri, mis tõendab, et keiser Augustuse legaat Quirinius teostas rahwaloenduse 9—10 aastat enne meie ajaarwamist. Teiseks üteldakse Matteuse ewangeeliumis, et Herodes surn pärast Joosepi, Maria ja Laps-Jeesuse põgenemist Egiptusse, mille need on teostanud enne „Petlemma laste tapmist". Josephus Flaviuse ja Dionus Cassiuse andmeist aga järeldub, et Herodes suri kewadel 4 aastat enne meie ajaarwamist. Siit järgneb siis, et

Jeesus on sündinud 9. ja 4. aastate wahel „enne Kristuse sündimist".

Kuidas nüüd määritella täpselt Kristuse sündimise aasta sellel ajawahemikul? Siin wõib tulla appi astronoomia. On olemas wäga tähtis astronoomiline fakt, millest kõneldakse Matteuse ewangeeliumis — nimelt jutustus imetähe ilmumisest, mis olewat jäänud seisma Petlemma kohale momendiks, kui Hommikumaa targad tulid kummardama last Jeesust. Ewangeelium ütleb:

„Aga kui Jeesus oli sündinud Petlemmas Juudamaal kuningas Herodese ajal, waata siis tulid targad hommiku poolt Jerusalemma ja ütlesid: „Kus on see sündinud Juuda rahwa kuningas? Sest meie oleme tema tähte näinud Hommikumaal ja oleme tulnud teda kummardama." Aga kui kuningas Herodes seda kuulis, ehmatas tema wäga ära ja kõik Jerusalemm temaga." Kui ülempreestrid ja kirjatajad, keda ta kutsus, olid talle ütelnud, et Kristus peab sündima Petlemmas, siis sündis järgmist: „Siis kutsus Herodes targad salaja ja kuulas neilt õieti seda aega, millal täht oli paistnud. Ja tema läkitas nad Petlemma ja ütles: „Minge ja kuulake õieti hästi järele ja kui teie teda leiate, siis kuulutage mulle, et ka mina tulen teda kummardama." Aga kui nemad said kuningat kuulnud, läksid nemad ära, ja waata, täht, mis nemad Hommikumaal olid näinud, käis nende eel, kuni tema tuli ja seisis kohe seal üllewal, kus lapsukene oli."

Sajandite kestes on astronoomid murdnud pead selle üle, mis täht see wõis küll olla. On esitatud rida hüpoteese, et seletada tähe ilmumist loodusliku ja ajaloolise faktina, mitte aga üleloomuliku imena. Nii on küsitud: kas polnud see langewate tähtede kogu, wõi komeet, wõi kahe komeedi ühendus (konjunktsioon), wõi mõni uus („ajutine") täht? Kõikide nende hüpoteeside keerulikus seisab selles, et ewangeeliumi jutustuse järele on täht käinud tarkade ees ja siis jäänud seisma. Astronoomia ei tunne selliseid tähti, mis liiguwad ja siis korraga jääwad seisma. See oleks astronoomia seaduste wastane.

Enamus õpetlastest luges toodud jutustust lihtsalt luuleliseks legendiks. On ju teada, et ristiusu ajaloo teaduses on ka olemas wool, mis üldse eitab Jeesuse kui konkreetse ajaloolise isiku olemasolemise fakti. Teised ajaloolased ei läinud küll nii kaugele, kuid wõtawad kolme targa ja Petlemma tähe lugu ühena neist ilusaist legendidest, mis ajajooksul on tekkinud Jeesuse ajaloolise isiku ümber.

Ajaloolased on otsinud selle legendi juuri ja leidnud neid Hommikumaa, Greeka ja Rooma usulugudes:

Babüloonia astroloogia sidus kuningate saatuse ühtede wõi teiste tähtede säramisega. Korduwalt tehti ennustusi uue kuninga troonileltõusmisest Läänes, kui tõuseb taewasse särama mingisugune täht. Assüüria kuninga Assarhadoni pealkirjades kõneldakse mitmesugustest taewamärkidest, tähtede ümberasetumisest paremale ja wasakule. Usuti, et iga inimese sündimisel ilmub täht, mis juhib teda kogu elu kestes; tähe särast ja suurusest pidi olenema wastsündinu saatus. Uus hiilgaw täht, nagu usuti, ilmus Aleksander Suure sündimise ööl. Ka Rooma ajaloos on lugu, mis on wäga analoogiline jutustusele Petlemma laste tapmisest: mõni kuu enne Octavianuse sündimist juhtus Roomas awalikul platsil ime, mis ennustas Rooma rahwa walitseja sündimist; siis kirjutas senat ette, et ühtki poisslast, kes sünnib aasta kestes, ei jäeta ellu. Hiljem jutustati ka uue tähe ootamatust ilmumisest Aleksander Seweruse sündimise ajal.

Legend teed-näitawast tähest oli ka olemas juba ammu enne Petlemma tähe wagajutu tekkimist.

Jutustus tarkadest, greeka keeles „maagidest", laseb oletada legendi hommikumaist päritolu. „Maagid" — need olid targad mehed ja Pärsia usukultuste teenijad. Matteuse ewangeeliumi järgi tõid targad lapsukesele Jeesusele kingituseks kulda, wiirukit ja mirri. Mithra, päikesejumala, kultuses koosnewad ohwriannid ka kullast, wiirukist ja mirrist. Mithra kultus oli Pärsias tuntud juba Xerxes I ajal. Sealt ta lewis kogu Hommikumaale, siis Greekasse ja Rooma. Keiser Aurelianus tahtis selle tõsta koguni riigiusuks. Kui tekkis ristiusk, oli Mithra-kultus talle kaua aega wõistlejaks. Ning kas see peaks olema ainult juhuslik kokkusattumine, et

ristiusust wanem Mithra kultus tundis ristimise wajadust, usku hauatagusesse ellu, hingede sattumist taewasse wõi põrgu, hinge surematust, inimkonna päästja ideed, preesterlikke kongregatsioonide wendlust, pühitsemistalitusi?

Renan on wäljendanud, et kui ristiusu kaswamist oleks takistanud mingisugune sisemine tõbi, siis oleks maailm läinud Mithra usku. Ja paljud ning kaaluwamad usuajaloolased näewad jutustuses tarkadest ja tähest legendi, mille päritolu nad seowad Mithra kultusega.

Kui aga tunnistada, et jutustus Petlemma imetähest ei ole ei legend ega allegooria, waid et ta põhjeneb reaalsel ajaloolisel faktil, siis peab ta olema tõlgendataw astronoomia abil. Mis täht see wõis olla? Kas polnud see üks planeetidest, kelle säratugewus muutub, olenedes lähedusest Maale. Taewa öö-päewases liikumises, mis tekib Maa keerlemisest oma telje ümber, näiwad tähed meile kord eemaldunutena lõunasse (maailma pooluse ja meie seniidi ühtumise tagajärjel), lähenemisel meridiaanile, kord lähenewatena meile, pärast alumist kulminatsiooni. Kas polnud üks planeetidest, mis selleks ajaks omas erilise sära, tarkadele teenäitajaks täheks, muutes taewawõlwi öö-päewases liikumises asendit Petlemma suunas?

Sellise hüpoteesi püstitas kolme aasta eest Berliini professor Oswald Gerhardt, kes probleemi uurimiseks pühendas kuus aastat oma elust. Ta näitab, et

Petlemma täheks oli planeet Saturn sellisena, nagu ta paistis 7. aastal enne meie ajaarwamist.

Keskajal ja weel reformatsiooni aegadel mõtlesid kõik, et „Kristus sündis Saturni walitsemisajal". Kõigi maade juudid pidasid Saturni („Schabtai") kaitsjaks õnneplaneediks, Marsi aga wastaseks, ja Messiase tulekut oodati kaua aega ühenduses Saturni konstellatsiooniga. Jisraeli tähte nimetab esimesena prohwet Amos. Siis nimetati Saturni Hiyun'iks. Tähele pühendati palweid. Babüloonia astroloogias loeti planeete Jupiterit ja Saturni „suurteks kaksikuteks". Jisraeli saatus oli samade tõekspidamiste tsükluses usaldatud Kalade tähekogule. Kuningas Messiase sündimine assotsiatsieerus Saturni ja Kaladega.

Märtsis 7. aastal enne meie ajaarwamist tõusis Jupiter hommikul, paistes Kalade tähekogus. Susas ja Babüloonias ootasid maagid suurima põnewusega Saturni tõusmist Kala tähekogus; sellel momendil muutus ta neile „sündimise wärstiks". Päewadel 10. oktoobrist kuni 15. detsembrini 7. aastal esines Saturni liikumine Gerhardti arwutuste järele, mida tõendawad ka astronoomid Hinzel ja Neugebauer, järgmisena: Õhtul, umbes kell ¾6, kui Saturn muutus nähtawaks, ta liikus taewas meridiaanile põhjast lõunasse. Ja tee Jerusalemast Petlemma wiib ka põhjast lõunasse. Sõit sinna õhtul mööda tundmatut teed nõuab ratsanikelt kaks tundi. Tarkadele pidi näima, et täht läheb nende eel. Kui nad saabusid selle mäe jalale, millel ülal asetseb Petlemm, nägid nad tähte aga linna kohal, kus nad pärast leidsid Lapse. Tähe liikumise pilt muutus kuu wõi pooltseise pärast: kell 6 õ. kaugenes täht õhtusse ja kahe tunni pärast ta pidi olema juba kaugel teiselpool Petlemma. Gerhardt järeldab siit, et Matteuse ewangeelium määrab Kristuse sündimisajaks 7. a. enne meie ajaarwamist.

Saturni selline konstellatsioon kordus perioodiliselt. Nii 66. ja 126. aastal enne meie ajaarwamist ning kordus siis weel hiljem. Apostel Matteus ei wõinud kirjeldada põgenemist Egiptusse ja Petlemma laste tapmist, ilma enne jutustamata tarkadest ja Petlemma tähest. Selles jutustuses figureeriwad faktid, mis leiawad oma seletuse astronoomias. Nii on prof. O. Gerhardt seletis, mis olemasolewate andmete põhjal näitab, et

Jeesus sündis 7. aastal enne kristliku ajaarwamise algust, tõenäoliselt aprillikuu esimesel nädalal.

Prof. Gerhardti arwestused ja järeldused neist wõiwad näida kunstlikena. Kuid ameti on nad huwitawaks näiteks ewangeeliumi teksti tõlgendamisest astronoomiliste faktide walgusel.

Noorsoo- ja kultuuriajakiri

EESTI NOORUS
on alati huvitava ja väärtusliku sisuga.

EESTI NOORUSe
iga number sisaldab 32—64 lhk. teksti!

EESTI NOORUS
pakub kõigile elavat vaimutoitu ja rohkesti pildimaterjali.

EESTI NOORUS
toob artikleid ja kirjutusi parimate eriteadlaste sulest.

EESTI NOORUSe
sisuks on:
luuletusi ja ilukirjanduslikku proosat,
teadust ja tehnikat,
huumorit ja groteski,
sporti ja võimlemist,
kirjutusi noorsootööst kodu- ja välismaal.

EESTI NOORUS
on ainuke ajakiri, kus käsitletakse vajaliku täiusega rahvatantse ja kogu meie rahvaliku omapära küsimusi.

EESTI NOORUS
on odavamaid ajakirju!

Tellimishind aastas Kr. 2.50, poolaastas Kr. 1.50

Üksiknumber ainult 30 senti!

Toimetuse ja talituse aadr.: Tallinn, Lembitu 20.

Ilmus jõulunumber 1937 60 lehekülge!

„Jõuluvalgus" Türi-Tamsalu raudteel

Türi-Tamsalu raudteel asendati tunaeilsest reisijaterongis senine primitiiwne walgustuse moodus — küünlawalgus — elektriwalgustusega, kusjuures jõuallikaiks on akkumulaatorid. Reisijad naljatawad, et nüüd sõida kui jõuluaegses kirikus. Elektriwalgustusele üleminekuks käisid raudteewalitsusel ettewalmistused juba mõnd aega, nagu nüüd on selgunud, kuna reisijate nurin juba liig suureks läks. Reisijad loodawad, et raudteewalitsus leiab wõimalust ka Türi-Tamsalu wahel rongide sõidukiiruse tõstmiseks ja ootamiste wähendamiseks sõlmjaamades — Türil ja Tamsalus.

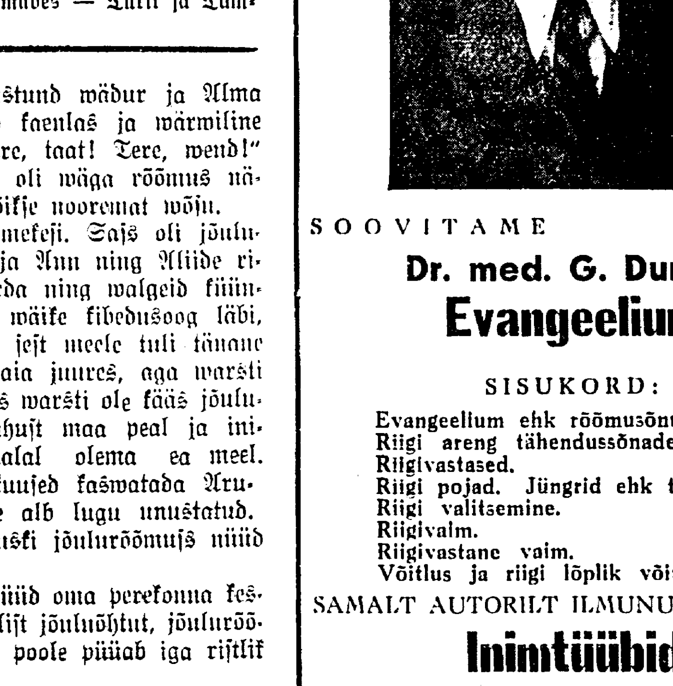

SOOVITAME

Dr. med. G. Dunkel

Evangeelium

HIND 3 KR.

SISUKORD:

Evangeelium ehk rõõmusõnum riigist.
Riigi areng tähendussõnades
Riigivastased.
Riigi pojad. Jüngrid ehk töötegijad.
Riigi valitsemine.
Riigivalm.
Riigivastane vaim.
Võitlus ja riigi lõplik võit.

SAMALT AUTORILT ILMUNUD

Inimtüübid

HIND 3 KR.

Pealadu „Päevalehe" raamatukauplustes,
S. Karja 23. Pikk tän. 2.
TALLINNA EESTI KIRJASTUS-ÜHISUS.

Rahvarõiva
kude su
pidulikuk

Algab inter
rõiva propa
vaks juul

Moodustati vas
majandu

Neil päewil riikliku p
Eenpalu juhatusel oli
rõiwa kandmise elustamise
da asjus.
Nõupidamise sissejuha
selgitas lähemalt rahwarõi
dust ja ülesannet tulewas
raamis. Rahwarõiwa-akt
worm, et lähema kuue ku
üldlaulupeoni — maksimu
rõiwa kandmise elustamise
seni tehtud suurt tööd Ee
organisatsioonide ning asu
wad konkreetsed ülesanded
tegutsemisi koondada ühise

Seni ei ole rahvarõi
senud ühtla

Mõned arwawad, et w
reid ja lõikeid tuleb mode
see on omaette suund, mi
aktsiooni sihist. Teine tee
witusele sellistena, nagu m
ja riiulitel. Niisugune m
damine ei awalleks rahw
meie mingi keskmise suuna

rahvarõivad jagun
kihelkon

Nendes wanades piirides
kandmist. Nüüd kuuleme
meie inimestel, kes kannat
set. Neil märkustel on a
tahtmise kõrwal juhtnöör,
nurga wana rahwarõiwas
on tihti kirju segu, kus see
wõõ teisest ja tanu kol
peaksime järgmiselt kokku
1) Tulewaseks laulup
rahwarõiwais, maksimaals
wõimalusi. Ideaaliks ole
koha riietust;
2) Laulupeo puhul pe
rohkemal määral tulema
on intensiiwsemat propag
tehtud, kuna on tarwis m
tehtud, kuna on tarwis
het olema linna- ja maa
kihi wahel.

Meie intelligents pe
tagasihoidlikkusest
toonist, millega v
„ra

Meil peab läbi lööma i
rahwad kannawad oma pe
— mundrit.
3) Lähemal ajal alg
propaganda peab maha
mis seda asja edasi ajab.
meil teatud kultuseks kuju
seisawad meil kõik ees, m
kaks esimest.
Kuidas seda aktsiooni
selleks tulewad wõtta? E
da nii kiirelt kui wõimalik
ja lewitada neid suurema
et mustrid wõimalikult l
soowijad wõiksid eeskujusid

peaks loodama koh
kuks te

Neljandaks peab korralda
kursusi. Kui kõik see läbi
kätte saada. Et organisa
oma ülesandeid läbi wiia,
on walitud, kuid see peab
junema, kuhu kõik wõiwad
Wõeti elawalt sõna a
kohta. Rõhutati, et ainul
mise taset parandada on
mis pakuwad Eesti rahwa
loomulikud näited awal
poolt wäljaantawas rahw
peab olema rahwarõiwa
selleks on juba walmis.
päewaks. Edasi arwati,
saaks ära kasutada kodukä
des peaks olema ka rahwa
üksikasju — pärleid, lit
igalpoolt ei ole saada.
Rahwarõiwa kandmise
lahkarwamisi. Tuleb jää
hedale, kuid sellejuures p
dada neid wigu, mis tekki
tehnilise oskuse tõttu. S
eriasi ja läheb oma rada.

Originaalitruudus j

mille poole peame püüdm
wõimalikult ühtlaselt. K
dud ainult suurteks peo-
naalitruuduse säilitamisek
lisi sukki ja kingi.
Laulupeole on oodata
tud informatsioonist selgu
rustatud rahwariietega.
lasest riietatud. See ei
wõib lubada kes suhtes s

75% lauljatest tu

Edasi selgus mõttea
rõiwa kandmise wastu m
Läbirääkimistel awal
arwas K. Eenpalu konst
propaganda keskuse loo
wajalikeks.

Rahvarõivaste kan
tähtpäevadel, samu
muutum

Peab kaduma arwamine,
mise poolda jad ainult pa
tud inimesed. Kui rahw
muutub intensiiwseks ja
sugused wäärarwamised
Nõupidamine otsusta
miseks moodustada

vastavad organisat
koj

Kodumajanduskoja juure
mitee.
Rahwarõiwa kandmis
otsustati moodustada to
Rahwarõiwa aktsioon
Paris riikliku propaganda
Kabak kodumajanduskoja
propaganda talitusest.

Aastate kajastusi luuletaja 3/4-sajandiliselt eluteelt

Kirjanik Karl Eduard Sööt pajatab endast, oma muusast ja elutähelepanekuist

Kõik laulud pole veel lauldud!

K. E. Sööt oma töölaua taga

Teisel jõulupühal pühitseb üks meie luule vanameistreid, kirjanik Karl-Eduard Sööt, oma 75-dat sünnipäeva. Sammudes Jakob Liivi kõrval teise vanema Eesti kirjanik-luuletajana nii mõneski suhtes okkalisel luulepõllul ja vaimse elu askeldusis, on olnud see kolmveerandsajandiline ajavahemik K. E. Söödile täis mitmepalgseid elusündmusi, ajamuutuste läbielamisi, täis tööd ja edasirühkimist ning ka rõõmusid ja muresid. Ei ole vististi tulnud seegi juhuslikult, et üks Söödi luuletuskogusid kannab pealkirja „Aastate kajastus". Neid „aastate kajastusi" on luuletaja oma pika eluea kestes võinud nii mõndagi tajuda ja tallele panna.

Oli võimalus külastada K. E. Sööti tema vaikses ja mugavas kodus Tartus ning vestelda temaga noist „aastate kajastusist", mitmesugustest ajasündmustest, kirjaniku luulearengust ja sellest, mida teeb meie luule vanameister tänapäeval, kus jääb seljataha elu kolmveerandsajand.

Kirjanik, kes elutseb oma majas Tähtvere tänaval, võtab mind vastu oma töökabinetis, mis on täis raamatukappe ja -riiuleid, ja kus laualgi on näha ajakirju, luuletuskogusid ja mitmesuguseid pabereid märkustega.

Nähes laual ka üürilepinguid, kaldub jutt kõigepealt sellele, kuidas majaperemehe elu ka läheb. Selgub, et juubilaril on majadega olnud üsna omapäraseid seiklusi. Asudes Tartus 1895. aastal tegelema raamatukaupluse ja trükikoja omanikuna, oli K.-E. S. enne maailmasõda chitanud endale suure neljakordse maja Promenadi (nüüd Võidu) tänavale. menadi (nüüd Võidu) tänavale. Ku-Kuna maja ehitati 50.000-rublalise võlaga, siis andis chitusvõlgade korraldamine luuletajast ärimehele küllalt tööd. Et see ei meeldinud luuletajale, siis müüs ta 1914. aastal oma suure maja ära, et saada lahti tüütavatest ehitusvõlgadest. Niipea kui maja oli ära müüdud, hakkas aga raha väärtus tublisti langema, ja et mitte suuri kaotusi kanda, ostis kirjanik koos vennaga uue maja Jaani uulitsale. Majaperemehe ülesanded luuletajat siiski eriti ei suutnud võluda ja mõni aeg hiljem müüs ta sellegi maja ära. Kuna rahaväärtus endiselt väga kõikuv oli, siis seegi operatsioon ähvardas luuletajat ma janduslikult laostada ja nii peale mitmesuguseid majade oste-müüke oli ta viimaks ostnud endale maja Tähtvere tänavale, kus ta praegu oma elupäevi veedab. Kirjanik, tuletades meele nüüd veel neid majadeasju ütleb naeratades, et „ega luuletaja ole ikka ärimeheks loodud. sest niipalju kui minul majadega tegemist on olnud, on tulnud ikka kahjudega kaubelda".

Sellelt äramehelikult proloogilt siirdume vestlusse juba kirjaniku luulevalda. Palun jutustada neist sündmusist, mis teda on tiivustanud värsse tegema ja annud Eesti lüürikale mõndagi uut ja ehtsat.

„Küll need juubeliajad on paha.l asjad. Nüüd pole muud teha kui ikka ja jälle seletada, kuidas ma luulehobusega olen ratsutama õppinud," sõnas kirjanik humoorikalt naeratades. Pajatab siis, et kõige enam on teda tiivustanud luulesepana mälestused kodust ja noorusajast. Kuna tema kodune elu on olnud kõigile raskustele vaatamata ilus ja kooskõlaline ning läbisaamine ka vanematega südamlik, siis on need jäänud luuletaja hinge kutsuvaina.

Need noorusmälestused on Söödi luulele kuldse sära loonud, ja ta ütleb nende kohta:

„Ikka kostab kaugelt lugu,
laul nii vaikne, sumaja,
ja ma õnne unenäos
peaan teda kordama."

Teine hea mälestus on mulle jäänud sellest ajast, ütleb kõnetatav, kus Jaan Tõnisson oma „Postimehega" tööle hakkas ja kus mul õnn oli tolleaegsete tegelastega nagu: dr. H. Koppeliga, K. Partsi, K. Menningu, O. Kallase, A. Jürgensteini, dr. A. Schultzenbergi, Mihkel Martna ja paljude teistega ühes töötada. Tol ajal ei vaadatud enda isiku hüvaolule, vaid tehti seda, mida nõudles ja tundis rahvas. Sel ajal oli tegelastel niisugune tööhoog ja ind sees, et rassiti seltsides ja organisatsioonides ööd kui päevad. Sel ajal tekkisid mul siis ka peamiselt isamaalaulud, mis algasid mu luulekoguga „Rõõm ja mure" ning jatkusid veel ka „Saatuses" ja „Mälestustes ja lootustes" ja ulatusid otsaga ka „Kodusse", kus ma puudutan okupatsiooniaega. Kuna mu isamaalaulud käsitlevad peamiselt valusaid ajaküsimusi, siis on arvustajad neid ka nimetanud „ääremärkusteks ajaraamatu lehekülgedel".

Kasutan juhust ja esitan kirjanikule küsimuse, millist oma luuletuskogudest peab ta ise kõige paremaks? Saan vastuseks, et nendeks on „Kodu" ja „Kuusirbi õsu", mis ilmub luuletaja 75-daks sünnipäevaks. Esimestest luuletuskogudest on parimaks koguks „Rõõm ja mure" 1894. aastast.

Edasi uudishimutsen, kunas luuletaja tegi oma esimesed luulekatsed?

„Olin vististi 13—14-aastane. Õppisin siis Tartu saksa seminari algkoolis. Selles algkoolis andsid tunde seminaristid. Kord saksa keele õpetaja Leitsmann laskis meil lugeda tükki, kus pereisal oli sünnipäev ja lapsed tegid talle kingitusi. Tütar kinkis isale käsitöö, noorem poeg kastikese, vanem poeg üliõpilasena oli isale aga riiminud luuletuse. Õpetaja tõstis üles küsimuse, kuidas tema õpilased suhtuvad tehtud kingituste väärtusesse. Tema ise pidas väärtuslikemaks kingituseks luuletust. Ühtlasi kõneles ta tol korral luuletuste väärtusest, rõhutades, et luuletusi ei suuda kirjutada mitte igaüks, vaid see nõuab peale ande ka veel oskust ja tehnikat."

Sellest tunnist peale on K. E. Sööt mõtlema hakanud sellele ja endale küsimusi esitanud, kas ka tema ei saaks ega suudaks luuletada.

Ja juba järgmisel aastal ta tegi luulekatse, tõlkides. Uhlandi laulu „Ich hatt' einen Kameraden". Esmaspäeva hommikul enne kooli tulekut oli ta siis oma luuletuse isale ette lugenud. Luuletis meeldinud isale ja isal olnud hea meel, et tema poeg juba luuletab. Saksa seminari algkoolist kreisikooli siirdudes on olnud luuletajal tegemist õpingutega ja seetõttu on jäänud esialgsed katsed ka soiku. Tõsisemaid katseid tehti kreisikoolis. Esimeseks tõsisemaks luuletuseks, mis trükimusta nägi, oli tema luuletus „Tõeskäinud soov", mis ilmus „Olevikus" 1883. aastal. See luuletus äratas juba tähelepanu ja õieti siit peale algab K. E. Söödi luuletaja-karjäär.

Huvitun ka sellest, kunas luuletaja on seisnud oma loometipul ja kui kiiresti tal on luuletused valminud?

Nagu selgub, on see ajastu olnud 90-date aastate ümber ja sajandi vahetusel, eriti siis, kui kirjanik on töötanud oma äris ja kaasa tõmmanud ka väga paljudes seltsides. Siis on ka luuletamine käinud täie hooga. Luuletamiseks olevat annud ainet siis igasugused päevajuhtumid ja muud sündmused, mis teda vaimustavalt kaasa kiskunud.

„Aga kuidas edeneb siis praegu teil luuletöö?"

„Noh, kahe kuu kohta teen ikka ühe luuletuse valmis," lausub kirjanik. „Läinud aastal näiteks lõin pikema laulu „Katk" 26.—29. oktoobrini. See on 23 salmi pikk, mille iga salm kooseneb kolmest reast ja seega kogu luuletuse pikkus 64 rida. Ega see luuletöö juures. Teinekord tuleb isegi sulg nurka visata ja kas väljas jalutada või mööda tuba kõndida, et jälle „vaim peale tuleks". Mõned riimid mõlguvad isegi öösi unes. Vahest läheb riimimine aga siiski päris hoogsalt, nii et tunni-paari jooksul on kaks-kolm salmi valmis."

Viimastel aastatel on kirjanik oma luuletused kannud kõik erilisse luuletuspäevikusse. Viimane luuletus päevikus on pühendatud sõber Ants Simmile tema 60-daks sünnipäevaks. Kuna kirjaniku värskeltvalminud luulekogus „Kuusirbi õsu" leian luuletuse „Laulmata laul", siis esitan kirjanikule küsimuse, kas lubab see kirjanikult loota tema elu viimsel veerandsajandil veel mõnesuguseid „üllatusi" ja seda, et „laulmata laul on ilusaim laule, väärana veerend ei üle huule; laulmata laul on hurmavaim laule — hajuvi suutnud ei eksida suule", või jälle „laul helab endale tuksuvas veres, kuulmata kumisev tunnete meres — kui tema olles algavas alges, mõtte sädeme chavas valges".

Jääb mulje, et me kirjanikult veel neid „laulmata laule" tohime loota. Ka tahab luuletaja anda välja ühe valimiku oma lastelauludes uute lisanditega. Samuti on kirjanikul kavatsusel anda välja oma artiklite kogu, mis on mitmesuguste probleemide selgitamiseks ilmunud siin ja seal. Ka on kirjanik avaldanud selgitamisloolisi uurimusi F. R. Fählmannist, J. Hurdast, E. Ennost, kes on olnud ta südamesõbraks. A. Lättest, dr. Eugen Jannsenist, Jaan Tõnissonist j.t. Oma tulevikukavatsuste juures kurdab aga kirjanik, et kõigele vaatamata kaob aeg käest ära, sest mõnevõrra on kirjanik praegugi veel tegev seltskondlikkudes organisatsioonides ja samuti nõuavad ka majaperemehe kohustused oma osa.

Vestlushoogu sattunult räägib kirjanik hardumusega veel oma isast, kes olnud muuseas ka suur meistermees, tehes peale puusepatöö ka sepa-, sadulsepa-, kingsepa- jne. töid. Noorpõlvest ja karjaskäimisest räägib K. E. Sööt naljatades, et karjakellade kumin olevat tal veel praegugi kõrvus. Selgub ka, et veel hiljuti on kirjanik külastanud Ilmatsalus oma isatalu „Kurvitsut", kus ta on silmitsenud talu, metsi ja põlde, mille mälestusena leiduvad riimitud read „Kuusirbi õsuski". Sealgi räägib kirjanik oma kodust hardumusega ja ütleb: „Paljastan siin pea: siin on higi vooland, töö ja vaev on mullapõuest leiba hoovand".

Nii huvitavas ja elavas vestluses on kadunud märkamatult tunnid juba küll hallpäise, kuid siiski noorusliku ja tulehingelise luuletaja kodus. Tänanud teda lahke intervjuu eest, lahkun tundega, mida on mulle sisendanud vestlus meie luule vanameistri ja tuntud avaliku elu tegelasega ja mida ta on nii tabavalt väljendanud ka tamine aga enam just kerge töö pole: vahetevahel istu ta juures nagu tükioma tervitusvärssides hõimusõpradele „Kuusirbi õsus":

„Muresid küllalt meil kõikidel, ei ole vaba neist keegi,

kuid olgu hüüdsõnaks meile: püstipäi edasi elus!

Päikene põues ja silme ees tulevik sätendav, helge!"

Olgu siis see elukogenud vanameistri juhtmõte meile kõigile deviisiks ja juhtijaks elu igasugustes olukordades: „Püstipäi edasi elus!"

Karl-Eduard Söödi elukäik

Kirjanik 23-a. noormehena

Kirjanik K.-E. Sööt on sündinud 26. dets. 1862. a. Tartumaal, Räadi vallas, Lohkva külas, kus ta vanemad olid Tuki veski rentnikuks. 1868. aastal asusid Söödi vanemad Tartu lähedale Ilmatsalusse, Kurvitsu tallu. Tulevane luuletaja oli siis 6-aastane. Oma hariduse sai Sööt Tartu saksa õpetajate seminari algkoolis ja kreiskoolis, mille ta 1881. a. lõpetas. Peale selle on luuletaja oma haridust täiendanud erateel ja kursustel, olles muuseas ka vabakuulajaks Tartu filosoofiateaduskonnas.

Peale seda, kui K.-E. Sööt 1881. a. kreiskooli lõpetas, asus ta isatallu isale abiks ja pidas ka ühtlasi Ilmatsalu vallakirjutaja ametit, saades selle eest aastapalgana 60 rubla. 1883. a. siirdus K.-E. Sööt sõjaväkke sundaega teenima. Ta määrati 27. Viitebski polku, mis Poolamaal väikeses Konski linnas asetses. Oma kirjaoskuse tõttu pääsis K.-E. Sööt roodu kirjatoimetajaks, mis vabastas teda mõnedest harjutustest ja vahikordadest. See kergendas teenistust sõjaväes, mis muidu oli väga raske. 1884. a. augustis vabanes K.-E. Sööt teenistusest liisu läbi.

Peale sõjaväeteenistusest tagasitulekut oli Sööt vallakirjutaja Joh. Matto juures abiliseks. Tutvudes „Vanemuise" seltsi eesseisuses „Oleviku" toimetuse liikmetega, kutsuti ta 1886. aastal tööle „Oleviku" toimetusse, kus ta hiljemini ka lehe ärijuhi kohuseid täitis. „Oleviku" juurest lahkus K.-E. Sööt 1893. a., kuna tal tulid tõsised lahkuminekud „Oleviku" toimetaja A. Grenzsteiniga selle venestuse poliitikasse kaldumise pärast.

1895. a. asutas Sööt Tartus, Suurturul oma raamatukaupluse ja trükikoja. Kuigi esiotsa oli ettevõte väike ja võlgadega koormatud, laienes see peagi suure tutvuse tõttu rahva seas. Trükikoja omanikuna pani Sööt suurt rõhku eestikeelsete raamatute kirjastamisele. Tema kuluga on enam kui 100 silmapaistvat eesti kirjanduslikku teost ilmunud. 1914. a., keset sõjaaegseid rahutuid aegu, müüs K.-E. Sööt oma hästi sissetöötatud raamatukaupluse ja trükikoja ning samuti oma suure maja Promenadi tänaval ära. Ühel ajal oma äritegevusega võttis juubilar osa tol ajal väsimatult seltskondlikust elust vägä mitmesugustes seltsides, nagu Tartu Põllumeeste Seltsis, Eesti Kirjanduse seltsis, „Vanemuises" jne. jne.

Eesti Vabadussõja päevil oli K.-E. Sööt ühe aasta linnanõunikuks ja hakkas siis 1920-dal „Postimehe" toimetuse liikmeks, saades aasta pärast lehe vastutavaks toimetajaks. Sellesse ametisse jäi ta 1923. aasta sügiseni.

Praegu saadab kirjanik oma vanuspäevi mööda Tartus, olles majaomanikuks. Vaatamata kõrgele vanusele, ei ole juubilar praegugi veel loobunud täiesti seltskondlikust tegevusest, samuti ei ole ta selga pööranud oma luulemuusale, vaid alles äsja ilmus talt uus luuletuskogu „Kuusirbi õsu". Peale luuletuskogude väljaandmise, milliseid on ilmunud üldse 10, peale selle mõned lasteraamatud, on K.-E. Sööt tegutsenud ka kirjanduslikkude uurimuste alal. Nii on ta avaldanud kirjandus-

Tööl oma aias

likke uurimusi dr. Fählmannist, J. Hurdast, E. Ennost, A. Lätest, Jaan Tõnissonist, Eugen Jannsenist j. t. Ka on ta tegelenud tõlkijana nii luule kui ka proosa alal. Samuti on tema sulest ilmunud rida mitmesuguseid artikleid ja juhtkirju, mida juubilar tahab edaspidi välja anda erilise koguna.

Teenete eest kirjanduslikes kui ka hariduslikes organisatsioonides on ta valitud mitmel pool auliikmeks.

Peedo Kuustre

VIIMAKS OMETI

Ei tea millest, kuid äkki poiss ärkas. Silmad avali, ta kuulatas pimedas toas. Vanemate voodi poolt ei kuuldunud magamise sügavat hingamist. Sellest poiss mõistis, et ta on üksi toas. On küll pime, mõtles ta, kuid vist on varajane hommik käes, nii et vanemad on juba tõusnud. Köögi poolt kuulduski kopsimist.

Nii mõteldes poiss hakkas heameele pärast peagu naeratama, sest ta teadis, et nüüd on siis igatahes peale kesköödi, on juba uus päev, see aga tähendab seda, et kauaigatsetud jõululaupäev on nüüd ometi käes. Kuidas ta seda oli oodanud! Muidu aeti teda õhtuti magama kohe kurjaga, ta ikka palus ema, et lase ma veel mängin vähemalt viis minutit. Kuid eile ta läks magama sundimata, läks varakult, tundi paar enne harilikku minekuaega. Seda ikka selle sihiga, et saaks aga magades rutem jõululaupäeva kätte.

Nüüd see oli siis käes.

Poiss ei läbenud enam voodis olla. Muidu ta himustas riietumisel veel ema sõrmede abi, kuid praegu ta pani end ise riidesse. See läks ta käes päris hästi, kuigi ta seni oli armastanud emale ikka öelda: „Ei saa!" Ega ta enam nii saamatu olnudki, aga eks ta tahtnud veel emalt hellitamist.

Nüüd väikemees oli kohminud endale ise hilbud ümber. Läks kööki. Ega tal sinna asja olnud. kuid kuhugi tuli ju minna, kui oldi juba riides.

Köök oli kuum, kohe magusat õlleteo leili täis. Laua all oli veel natuke kadakaid, need olid vist jäänud järele. Tuline virre jooksis vaikse nõrinaga nõusse, ema seisis seal juures. Isa koputas parajasti väikese köögikirvega puutükki peenemaks. Mõlemad olid nii ametis, et ei märganudki väikemeest. Aga kui ema teda viimaks nägi, ta hüüdis nagu ehmudes:

„Mis sinu arus on, poolest ööst toppinud ennast riidesse."

Sellest poiss taipas, et ei olegi veel päris hommik.

„Mis kell on?" küsis ta.

„Eks sul ole ükskõik, mis ta on," vastas isa. „Sul peaks ikka veel niisugune elu olema, mis kellaajaga tegemist ei tee. Ära hakka nii noorelt ühti teda kella järele seadma."

„Eks ta kolm ole," kostis ema. „Mine aga voodisse tagasi, pole sul siin midagi vahtida."

„Ei taha enam magada," vastas poiss.

„Nii ta on," ütles ema, „kellel midagi teha pole, see ei taha magada, ja kes magada tahaks, sellel on nii palju tegemist, et ei saa silma kinni. Kasi aga sina siit jalust ära voodisse!"

Poiss läks tagasi pimedasse tuppa, puges asemele, mis oli veel soe ta ihusoojusest, kuid hakkas juba jahtuma. Ta oli natuke nagu pettunud, et on veel nii vara, kuid lohutuseks oli teadmine, et on juba ikkagi jõululaupäev. Nüüd tuleb jäädagi veel magama ja magada kohe lõunani, sedaviisi saab rutem selle päris rõõmu juure. Nojah, eks see jõululaupäeva tõeline rõõm ole ikka päeva lõpus. Hommikupoolik on nagu igav, muudkui oota ja igatse ja taha, et tuleks rutem õhtu. Aga õhtul siis ...

Niisuguste mõtetega uinus poiss uuesti.

Kui ta ärkas, oli juba valge väljas. Nüüdki ta riietus iseseisvalt, sest ema oli muude töödega nii kinni, et tema abi ei olnud täna lihtsalt võtta.

Õine õlu oli pandud juba vaatidesse. Vaadid visisesid kojas. Isa käis neid ikka vaatamas, ise rääkis:

„Ega hullu tea, lööb viimati ankru lõhki. Kole vägi teisel, vaata, mis ta seal sees ei tee, ajab vahtu isegi läbi prundi otsa välja. Ankur on küll uus ja tugev tükk, aga mine teda tea. Eks ole ennegi pühade õlu vastu lage läinud."

„Kas me kirikusse ka sõidame?" päris poiss.

„Ega nii vara kirikut ole," vastas isa.

„Õhtul."

„Õhtul ikka kirikusse jah," vastas isa.

„Kas sõidame saaniga?"

„Tohoo hull, mõtled sa siis vankriga sõita. Niisugune ilus lumetee ..."

„Ma kartsin, et reega ..."

„Sa kartsid, et reega. Ega me kirikusse tööle sõida. Eks regi ole töö jaoks, saan aga kirikusõidu jaoks.

„Kas kurinad ka kaela paneme."

„Kellele? Kas sulle või mulle?"

„Mustale."

„Mustale muidugi. Paneme kohe aisakella, siis veel toredam lasta."

Et kirikuajani oli veel mitu pikka tundi, siis poiss ajas palitu selga, tõmbas läki-läki pähe ja läks välja kelguga sõitma. Kui ta liugles künkast alla, ta tegi niisugust häält nagu heliseks aisakell:

„Killa-kõlla! Killa-kõll!"

Talvepäike punetas lume piiril ja kippus loojenema, kui teele ilmus esimesi kirikulisi. Need olid jalaminejad, nemad pidid nüüd juba teel olema, sest minna oli veel mitu head kilomeetrit.

„Juba lähevad!" hüüdis poiss isale kärsitult. „Panc hobune ette!"

„Vara veel," vastas isa.

„Aga teised juba lähevad."

„Mingu pealegi. Vaata ikka, kes need on ja kuidas nad lähevad — vanad ja kepi najal. Nemad peavadki nüüd juba minema. Meil tuline loom, ta viskab selle maa natukese ajaga ära."

Veel peab ootama, mõtles poiss ja vaatas toas niisama ringi, kuidas aega viita. Viimaks said ema käed muust tööst nii palju mahti, et hakkasid poissi pesema ja kasima, teda kiriku jaoks ehtima.

Kui uued riided olid seljas, siis olid poisil juba nagu pühad käes, hea pidulik tuju tuli sisse. Ta käis ärevana toas ühest nurgast teise ja ootas, millal emagi saab end riidesse, millal isa tuleb tuppa ütlema, et nüüd on hobune ees, nüüd hakkame sõitma.

Eha lõi juba kustuma, hakkas minema juba nagu pimedaks, kui isa tuli kutsuma:

„Noh, paneme aga nüüd minema!"

Ilm oli läinud külmemaks, lõikas kiire sõiduga näkku, aga kehal oli vanemate vahel istudes saaniteki all soe. Polnud külmast midagi, ainult pea tuli hoida nii, et silmnägu vaatas nagu sülle, sest kabjad pildusid lund.

Nõnda läks sõit. Tore oli vuhiseda mööda jalakäijaist, veel uhkem tõmmata mööda teistest saanidest.

„Näe, tuled juba paistavad kirikuakendest," ütles ema.

Oldigi kiriku juures. Hobune seoti lasipuu külge ja pandi talle vaip peale, heinad ette Söögu ja viitku siin aega ning ärgu väga külmetagu.

Kirikus oli jõulupuu täis põlevaid küünlaid, kuid külm oli siin ikkagi, peagu nagu väljaski. Kui keegi kõhatas, siis valge aurupilv kargas suust välja.

Mis sest külmast nüüd, aga ilus oli vaadata ja olla. Vähemalt alul. Aga lõpupoole hakkas poiss tundma, et enam ei tahakski siin olla, nüüd võiks juba ära sõita. Külm hakkas ikka rohkem ja rohkem kallale kippuma.

„Hakkame minema," sosistas poiss emale.

„Oota nüüd," sosistas ema vastu. „Ega meie enne lähe kui teised."

„Millal teised lähevad?"

„Kohe."

Nüüd poiss kipitses koju. Ta ruttas ühe rõõmu juurest teise juure. Ta teadis, et pärast kirikut on kodus veel palju ilusaid ja pühalikke rõõmuhetki. Kodus pannakse ka jõulupuud küünlad põlema, kuid kodus on selle poolest veel parem, et seal ei ole külm, vaid mõnusalt soe. Ja siis antakse kinki ...

„Kas varsti hakkame minema?"

„Kohe, kohe. Kannata veel natuke."

Kui nad kirikust välja tulid ja aisakella helisedes kodu poole sõitsid, oli pime, taevas oli kohe nagu must, kuid tihedalt täis säravaid tähti.

Taevas peeti parajasti jõulupuud.

Ilmus müügile huvitava, sisuka jõulunumbrina

Tänapäev nr. 12

Kirjutavad: prof. A. Piip: Välispoliitilisi märkmeid, E. Laaman: Tallinna fassaad, A. Hanko: Torm Inglismaa kohal, K. A. Hindrey: Kirjad Erni Hiirele, J. Kangur: Massistumise hädaoht, A. Renning: Reguleeritud majandus ja rahva elutase, A. Luha: Tartu ülikool, H. Vellner: Tallinna kiri, R. Kangro-Pool: Paleed ja mured, M. Päss: Sööt, Läte, Laikmaa, R. Tiitus: Üks anonüümne dokument, j. t.
Rikkalik veste- ja pildiosa. Üksiknumber 35 senti. Müügil kõikjal.

„Tänapäeva" talitus
Tartus, G.-Adolfi 8.

Pühaderõõmu Kiviõli puudustkannatavaile lastele

Kiviõlis asuv Eesti Punase Risti kolonn on endale võtnud tänuväärse ülesande — valmistada jõulurõõmu Kiviõlis asuvaile puudustkannatavaile lastele. Kuna selle läbiviimiseks kolonnil endal vastavad summad puudusid, siis pandi kohapeal toime korjandus, millele kohalik seltskond ja asutused lahkelt vastu tulid. Korjanduse teel pandi kokku suurem summa raha, riiet jne.

Annetusist valmistab kolonni juhatus pakikesed igale lapsele, korraldades neile ka jõulupuu, kus kingitused kätte antakse. Üldse on kolonnil abisaajate nimekirjas umbes 60 perekonda, nende hulgas ka osa lasterikkamaid poola kaevurite perekondi, nii, et ka väikesed poolakad võivad rõõmsad olla koos meie lastega jõuluvana lahke kingituse eest.

Eesti Punase Risti Kiviõli kolonn asutati alles mõne kuu eest, kuid juba lühikese aja jooksul on kolonni juhatus, kuhu kuuluvad pr. Arakas, pr. Koppel, hr. Arakas, hr. Velicius, kaasa aidanud suuremale ja puudustkannatavate perekondade abistamisel, võttes ka nüüdki lahkelt annetajailt vastu andeid, mis edasi toimetatakse kehvadesse töölis perekondadesse.

Pildil: Punase Risti toimkond kingituste pakkimisel.

RAADIOAPARAATE
parandab
Tel. 30522
Dipl. raadiomeister
ALEX. RÄHN
Tallinn, Reimanni 28 (Tartu m. nurk)

Kelle jaoks riietab end naine?

Praegu näeb väga palju pitsi kleidi kaunistusvahendina. Ülaltoodud Nina Ricci modell mustast musliinist näitab teda inkrustceerituna õlapartiis ja käiseil.

On olemas kaks arvamist: ühed väidavad, et naine riietub mehe jaoks, teised — et enda pärast. Kolmas, õelam väide, et naised riietuvat vaid oma parima sõbranna tarvis, olgu mainitud nii muu seas.

Millega aga seletada, et mõned naised, kui nad kauem on abielus olnud, muutuvad enda suhtes hooletuks? Nad on kodus korratult, võiks öelda isegi lohakalt riietatud, — nad seega ei riietu ei enda ega mehe jaoks.

On olemas väga palju naisi, kes riietuvad suurima hoolega niipea, kui leiavad uue flirdi. See ergutab neid end ilusaks tegema; võimalikult hea välja nägema. Igapäevases elus, sageli ka ametis, näivad nad aga korratud, sest et on arvamisel, et siin pole kedagi, kelle tarvis end maksaks ilusaks teha ja ilus välja näha.

Hästiriietatus on nooruse läte

Mõju omaenda psüühile on määratu tähtsusega. Lugematuid kordi riivab pilk päevas peeglit. Naine, kellele sealt särab vastu morr nägu ja mitte laitmatu kleit, pöördub piinatult oma peegelpildist ja mõtleb kibedusega, kui noored ja ilusad näivad teised temavanused! See pole mitte alàti mood, mis on mõõduandev kleidi heaks mõjuvuseks — ehkki silm ruttu harjub uue joonega ja naine end praegu, kus puhvlad on kadunud, kuigi mugava ei tunneks niisuguses kleidis. Sellest hoolimata on just nood pisiasjad tähtsad alles teises järjekorras. Palju olulisem on riietuse otstarbekohasuse küsimus. Lihtsal kodukleidil, valge kraega töökitlil on harva moega tegemist, ometi on nad võimelised kandjale andma absoluutselt korralikku välimust, mis on identne mõistega „hästi riietatud".

ÄSJA KOHALE JÕUDNUD UUS SUUR VALIK

EHTEID

Viimased moeuudised!

NIIHÄSTI ÕLIISMATERJALIDEST KUI KA SIMILI — IGAKS OTSTARBEKS NING PÄEVA- JA KELLAAJAKS PEALESELLE SUUR VALIK KÕIKSUGUSEID KULD-, HÕBE- JA KRISTALLASJU JA MOODSAID LAUAKATMISE VAHENDEID

J. KOPF

PIKK 27. TELEFON 441-21

Häid piihi

soovib

kingadèrl

A. Adamka

Tel. 436-26 *Harju 26*

Head värvid — üks tingimus

Kahvatu, väsinud nägu — ja ümbruskonna otsus on kähku valmis: See naine ei näe hea välja. „Naine" kuuleb seda ja solvub — ta nägu muutub sellest veel väsinumaks, sest mure enda välimuse pärast jätab jälgi. Milleks on kosmeetikateadus leiutanud loendamatu hulga väikesi ja tillukesi vahendeid, kui neid ei tarvitata? On see ju endastmõistetav, et iga ametis käiv mees peab hoolt alati olla hästi raseeritud. Niisama endastmõistetav peaks olema naisele näo ravi. Korrektuure ei peaks ette võtma ainult siis, kui välja minnakse, kui teatakse, et satutakse seltskonda, kus on palju inimesi koos. Ka kodus peaks nägu alati jätma värske ja ravitud mulje. Naine, kes on majapidamises tegev, rõõmustab sellega oma abikaasat, ja naine, kes on ametis, võib vaid siis jääda meeldivaks ning alati hästi sallitavaks kolleegiks, sest vaatamata heale tööjõule on sarm ikkagi väga suure tähtsusega.

Ka riietuses on värvidel suur tähtsus. Kui pariislannast öeldakse, et ta kannab eriti häid värve, siis on see suur kompliment peenele moest arusaamisele. Kui mitugi korda ei vastagi kleit moe viimsele lõikele, ometi aga hoovab tast erilist sarmi, sest et see on värvide teene, värvide, milles on hoitud vöö, kinnitisliil yõi krae.

Kunstlilli

ballikleitidele ja kübaraile soovitab maitsekas valikus, ka tellimise peale,

Ateljee **Simson-Päsoke**

VIRU 2 (Esto-Muusika peal).

Ei ole enam olemas inetuid naisi...

Ei ole enam olemas inetuid naisi sellast, kui film on seadnud huvi keskpunkti naisi bizarrsete näojoontega — silmade, suu ja ninaga, mis ei vasta põrmugi klassikalistele ideaalidele. Sarm, moetaip, need on, mis annavad neile naistele oma joone.

Naised, kes kord on aru saanud, missugune stiil neile parimini sobib, jäävad sellele alati truuks. Nad registreerivad küll moependli suuremaid ja vähemaid võnkeid, aga sealjuures peavad nad ikkagi kinni moodusest, mis seab nende isiku parimasse valgusse. Nad säilitavad oma joone ühevõrra niihästi kodu- kui õhtukleidis.

Need naised aga riietavad endid omaenda jaoks, rõõmust esteetilise ilu üle, mida vaevalt saavutatakse suurte võtetega, vaid mis hargnevad välja väikestest pisiasjadest.

NOOBID-KLIPID matkivad roosinuppe, tillukesi vähke, millimallikaid, puuoksi ja — kuusekäbisid. Vilmaseid erilise prepareerimisviisi abil näeb koguni ehtsaina! Ka värvilise nahaga üle tõmmatud inglise (pleek-) nõel on taas otsitud klipiks. Vööpandlad jälle on võtnud suurte plastiliste punaste moonide või rooside kuju ja käsitaskute sangad kujutavad endist nikerdatud lillevanikuid. Näeb ka jälle pikki kõrvarõngaid.

Kalevi kergejõustiklaste jõuluõhtu

Teisel jõulupühal korraldab Kalevi kergejõustikuosakond kunstihoones oma jõulu-õhtu.. Ohtul esinevad seltsi naisvõimlejad, H. Küttim demonstreerib moodsaid tantse ja endine pikamaajooksja M. Tumanov esineb kasaka-tantsuga. Tantsuks mängib tujukõllane „Kuldne 7".

Suuskade tõrwamise ja määrimise kenbkursus

Mustamäel

Teisel jõulupühal algusega kell 12 päeval korraldab „Kalevi" suusaklubi Mustamäel kiirkursuse suuskade määrimise ja tõrwamise õpetamiseks laiemale publikule. Kohal on wastawad asjatundjad, kes kõigile soowijaile näitawad praktiliselt, kuidas tuleb kulunud suusi tõrwata, katta põhimäärdega ja kumele wastawa jõudumäärdega. Kursusleşt osawõtt on kõigil suusatajail tasuta.

„Kalevi" suusaklubi edaspidises tegewuskawas on sarnaste kursuste korraldamine ette nähtud sagedamini, kohtades, kuhu kogunewad suusatajad, nagu Mustamäel, suusarongide sõidu puhul Aegwiidus ja teistes suuremates suusatamise keskustes. Samuti on kawas ka mäe- ja slalomsõidu kiirkursused.

Tallinn rikastus huvitava moesalongiga

„Malle" jagab ka moenõuannet

Moesalong „Malle" avamisega leidsime koha, kuhu ka vähem kindla maitsega daam võib pöörduda oma isikupärase joone leidmiseks, nõuande saamiseks, mida endale lasta õmmelda, et see talle ka tõepoolest sobiks. Kartmata sealjuures, et ta sama kleiti äkki võiks kohata kasvõi oma parima sõbranna seljas. Novembrikuus m-me Laueri juhtimisel Mundi tän. 3 avatud moesalong „Malle" (ometi kord on ühel moega tegeleval daamil julgust olnud anda oma ettevõttele puht eesti nime!) on siin appi astunud. Moesalong töötab omaenda moevisandite järele igaühele seda, mis kellelegi sobib. Samuti toimub kleitide kaunistamine originaalvisandite järele. Salongi väljakujunenud kunstimeelest tunnistab terve rida huvitavaid modellkleite. Ka rahvuslikel aineil, mis on tuletatud muuseumis leiduvaist Eesti rahvuskostüümidest ning kohandatud tänapäeva moele, niihästi kaunistuselt kui ka lõikelt.

Need on täiesti elegantsed ja omapärased enne- ja pealelõuna- ning õhtukleidid, kuid täiesti erinevad rahvuslikest kostüümest, mis leiduvad muuseumes ning mida kopeeritult kantakse rahvuslikel üritustel, mida aga pole võetud tarvitusele igapäevases rõivastuses. Salongi huvitavust tõstab seegi, et ta on varustatud igasuguste moetarvete ja manustega, alates kõiksugu garnituuridest ja lõpetades pesu ning kingadega. Salong valmistab ka laste- ja spordiriietust. Viimasest pälvivad tähelepanu maitsekad suusasporditülikonnad.

Kui teie vajate

KINGI,

siis külastage meid. Meie kingad on väga moodsad, mugavad ja painduvad ning HINNALT kättesaadavad KÕIGILE.

Jalanõudekauplus

„URANUS"

Tallinn, Viru 10.

Millal te muutute vanaks?

Pariisi naisteajakiri „Marie-Claire" leiab, et inimese paljud ütlused, liigutused, harjumused on palju kindlamaiks vananemise tunnuseiks kui kortsud ja kanavarbad. Ajakiri leiab, et —

Teie hakkate vananema, kui...

...teie jüuksur teile ütleb: „Paažipca?, Kuidas soovite... Aga kas see ei tee teie näojooni veidi liig karmiks!"

...teile trammis või autobuses pakub oma koha noor daam.

...teie uued tutvused ei pista tugevasti imestama, kui kuulevad, et teil on 16-aastane poeg. Teil, kes te nii noorelt abiellusite!..

...leiate, et noored tüdrukud end liig palju mingivad ja teie huulilt lipsab saatuslik „minu ajal", mida nii meelsasti tagasi võtaksite.

...teie masseerija teile ütleb: „Teie vanuses ei peaks enam nii alla võtma; see pole näole hea."

...teilt keskustelus küsitakse: „Kas olite maailmasõja aegu halastajaõde?"

...teie õmblеja teil laidab originaalsed ideed märkusega: „See modell teeks teid palju nooremaks!" ja te talle alati järele annate.

...keegi teie isa sõpradest teid kutsub tunnistajaks, et Sarah Bernhard Kameeliadaamina oli tuhat korda parem kui Greta Garbo, ja ta siis imestab ägeduse üle, millega talle teatate, et olite tollal veel liig noor, et võida otsustada.

...teie noorima venna sõbrad teid enam ei narri ja teie vanim õde endast ja teist kõneldes ütleb: „Meie mõlemad."

ODAV MÜÜK

Daamide kindaid, sukki
Garnituur-nõõpe
Härrade kübaraid ja pesu
Lasteriideid
Siidlambivarje
Koetud- ja pudukaupu

Vold. Lees Tallinn, Pikk tän. 4. Voorimehe t. nurgal.

ON KERGE pikka pleiti teha lühemaks, aga ka lühikesest kleidist võib teha pika. Lõigake kleit ülaltpoolt vöökohta pooleks ja asetage vahele lai riide, mis võib olla ka teisest materjalist. Sellega olete ühtlasi saavutanud uue moejooneği. Allpalistust võite ka pikendada poordiga, mille kaunistate tiheda tikandiga. Kulunud ääred võib sisse kantida, kusjuures tumeda materjali juure võetakse heledam, heleda juure tumedam kant.

Türilt

Linnawolikogu otsus: id wolikogu ülesannetes. Türi linnawalitsuse wiimasel wolikogu ülesannetes peetud koosolekul otsustati linna planeerimiskawa osaliselt muuta, mille järele kaotatakse Põhja puiestee, milline tänaw leiti otstarbetuks. Selle asemel pikendatakse Lembitu tänawat kuni Tolli tänawani.

Wastu wõett 1938. a. maksukmäärad, mis jääwad peagu endisteks. Kogukonnamaksu tähtaega muudeti 30. okt. pealt 1. septembrile. Edasi otsustati linnas läbi wiia kinnitswarade ümberhindamine.

Lõbustusmaksust wabastati tuletõrjeühingu pidud tingimusel, kui ühing wabastamiest saadud tulud kasutab tuletõrjekaewude korraldamiseks ja uute kaewude ehitamiseks. Linna tagawara-kapitalist otsustati tarwitada 2000 kr. aianduskeskkooli kaswuhoone ehitamiseks. Eitawalt otsustati J. Raageli palwe õlle- ja weinikaupluse awamiseks Paide tän. asetsewasje majja. Wastu wõeti lisaeelarwe nr. 2, mis on tasahaalus 4470 kr-l.

Paberiwabriku tööliste lastele korraldatakse jõulupuu. Tänawu korraldab Türi paberiwabrik esmakordselt tööliste lastele ühise jõulupuu tuletõrjeühingu saalis, kus wabriku juhatuse poolt tehakse lastele kingitusi. Ka igale töölisele anti kingiks 3 kr. pluss 16 tunni palk, ehkki alul ähwardati töölisi kingiist ilma jätta protesti awaldamise pärast komisjoni jundotsuse wastu palganõudmisel.

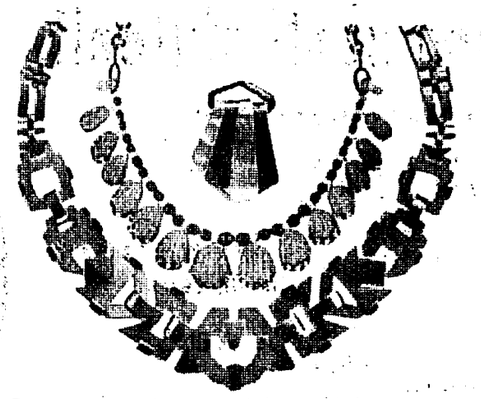

Cartier, prantsuse mööduandvamaid juveliire, jäljendab ehetes lilli, frukte j. t. looduseandeid, mis ta moodustab kalliskividest. Ta ülemal toodud (sisemine) koljee smaragdidest taotleb ilmselt seda tendetsi: kellukesõied smaragdkuulikeste küljes on korallidest ja briljantidest. Välimine kaelakee näitab teist praegust, eriti Mauboussini poolt proponeeritavat moesuunda kullasepatöös: kee koosneb nimelt neljas varjundis kuldplaadikeste ühendeist. Neljavarjundilist kulda näitab ka moodne klip käskel. Osa kuldehteid taotleb narmastegumoodi. Palju näeb ka keesid, mis koosnevad mitmest värviliste pärlide reast — tuhmroosadest või opaliseeruvaist. Värvilisi kive piiravad pärlid, nii et nad jätavad kameede mulje. — Moodsad sõrmused näitavad kandilist kuju. Neid kutsutakse ševaljeesõrmuseiks. Enimnähtav kivi on siin safiir, mille tumesinine helk leitakse hästi sobivat uue tsüklaampunasega, mida Pariis praegu lansseerib küünte, põskede, huulte ja koguni laugude jaoks!

Daamid ja härrad!

Suurimas valikus kõrgekvaliteedilisi inglise ja kodumaa palitu-, ülikonna- ja mantliriideid leiate alati

O-ü. RIIETURITE ÜHISKAUBAMAJA'st

Tallinn, S. Karja 19, tel. 455-77.
Tartus, Aleksandri t. 5, tel. 16-20.

Valmiskleite balliks ja igaks otstarbeks. Ka tellimise peale.

MOEILM

POSTI 8

Suur valik mitmekesisemaid pits- j. t. moekangaid

...te sellest oma ema sõbrannast, kes oma vanuse kohta näeb nii hiilgav veel välja, enam ei ütle „Kuulmatu!", vaid „Kuidas ta sellega küll saab hakkama?" ja ühel päeval seda talt küsitegi...

...uued tantsud teid enam ei veetle.

...teie tütar teile ütleb: „Mammi, sa võiksid oma rohelise vihmamantli minule anda. Sa näed tas veidi morn välja."

...arst teile nõu annab: „Jalutage parem kui et mängite tennist; see ei häiri nii südant."

Soodsaimalt ostate ja tellite endale

kleidid

Aia 5, Vana Viru t. nurgal valmiskleitide äris *„Eliit"*

Olete vanem kui ütlete, kui...

...väga kähku vastate: „Ta on kõrgemas kui aastate järele peaks!", kui teilt küsitakse, mitmendas klassis teie poeg on.

...seletate, et te üldse ei mäleta maailmasõda.

...pärite kõigi ilusate naiste vanaduse järele, keda tunnete.

DAAMID! SOODSAIMINI OSTATE OMA KÜBARAD

Kullasepa tän. 3. F-ma Smart.

Igasuguste modellide kopeerimine žurnaalidest. Alati täienev valik uusi modelle ja loore.

Õmblusateljee „HELLA"

Roosikrantsi 21—5, telef. 482-90.
Kleidid. Mantlid. Kostüümid.
Omanik H. MARK.

...jumaldate Windsori hertsoginnat, kes tõendas, et ka 40-a. naine võib äratada suuri kirgi.

...teete, nagu oleksite trepist tõusmisel harjunud võtma kolm astet korraga.

...jooksete käimise asemel, ehkki see on täiesti ülearune... kuid ei suuda käiagi kiires tempos kuigi kaua.

...ütlete: „Võin süüa mida tahan — ilma et läheksin paksuks!", aga tõeliselt surete näljast.

...kõik oma kirjad kaunistate lugematute õhkamismärkidega.

Elegantsed kübarad

„La Dame"

Pikk 8 (Perekonnaseisuameti kõrval)

...otsite väga noorte naiste seltskonda, kellest varem oleksite öelnud: „Millised haned!", aga keda nüüd natkite.

...arvustate mehi, kel on nõrkus noorte naiste vastu.

...tõusete seltskonnas toolilt, kui näete sisse astuvat naist, kes võib-olla on aasta või kaks teist vanem.

Moe- ja õmblusateljee

LEMBITU TÄN. 10—2. Telefon 475-44.

Valmist. tellimise peale **MASKIKOSTUUME,** igasugu **BALLI-, ÕHTU-** ja kodukleite, mantleid, lõikeid, lõigatakse juure kleite daamidele, kes ise soovivad õmmelda. Kauaaegse vilumusega dipl. tööjõud.

...kõnelete liig palju või liig vähe oma vanadusest.

...krimpsutate nägu, kui teie poeg — ta on nii pikk oma 17 aasta kohta! — teile seltskonnas ütleb „mamma", sest võib-olla oleks teda peetud teie nooremaks vennaks.

Huvitavad talvekübarad

Delma Müürivahe 28 J. DOLSKY

Tehakse ka vanu ümber.

...satute juhuslikult tagasi tuttavate ringi, kus olete varem sageli liikunud, ja te ei tunne kedagi ära.

...küsite naiselt: „Miks tantsite selle kollanokaga?" ...ütlete mehest, kes on niisama vana kui teie: „Sel oli kord ilus tulevik."

Kolmevärvili pilte

toob ainult pi

Huvitav Ž

Karin Siim-Juse jonoistused daamidest. Jutud, luuletused, sihtjooni moes.

Luksusajakiri albumk

Hind 50 senti.

Lustmängud ja revüüd Sto

Günnar Tolnaes „Vasa teatris". — Komöödiateat hardi revüü. — Shestikunstnik Calle Hagemann. — Bartira. — Publikukriis. — Rootslane maal ja

Stokholmi Vasateater figureerib muidu operetteatrite nimestikus. Minu sealoleku ajal toimus seal aga meilgi tuntud omaaegse tumm-filminäitleja Gunnar Tolnaes'i külaskäik lustmängus. Kaasstaariks Tolnaesile — Gerda Lundequist, nimekas ja väärikus vana Ibseni-näitlejanna. Lustmängu kaks autorit Hicks ja Dukes on vististi koolis käinud Arnold ja Bachi juures. Või siis ümberpöördult. Igatahes oskavad ka Hicks ja Dukes olukordi pööraseks ajada. Aga lahendusega on neil raskusi. Siis tulevad appi juba deus ex machina'd teadete jne. näol. Aga mängiti hästi. Reservatsiooni teeksin paari kõrvalosa suhtes. Need ei tahtnud nagu hästi sobida selle muidu päris tugeva ansambli raamidesse. Järjekordselt võis veenduda, milline tähtsus on teatris iga osa suutlikul täitmisel. Ja mida tugevam ansambl, seda häirivamalt mõjub seal hulgas kas või ainuski ja hetkeks lavale ilmuv ebasobiv kuju. Ikka poogib see etendusele külge mingi juhusliku ettevõtte maigu. Ja mis kõige tähtsam — see lööb mõneks hetkeks mõrad sisse ka teise, kõige suutelisema näitleja veenvusele. Sest ühe ilduku kuju läbi võib muutuda ebaveenvaks kogu situatsioon. Eriti veel lustmängus, kus väga palju tuleb võtta nii või teisiti vaid hea usu peale.

Gunnar Tolnaes meenutab oma häälega, liikumisega, üldse kogu lavalise olemisega Saksa suurt näitlejat Albert Bassermanni.

Ka Tolnaesil on hääl, mis esimesel hetkel häirib karedusega. Nagu oleks hääl katkine. Tasahilju aga hakkab näitleja ise oma šarmiga sulle südamesse pugema ja varsti ei oska tahtagi enam sellele näitlejale teist häält. Aga on Tolnaesis midagi veel peale hääle, mis teda Bassermanniga mõningal määral sarnastab. Seesama veidi aeglane, veidi vaaruv, aga elastne kõnnak, mida Bassermann tarvitab siis, kui ta esineb salongis. Tore lavaline kuju, head maneerid ja loomupärane härrandlikkus kogu käitumises. Ta mängis vanaisa, kelle lastelastelgi võiksid olla lapsed. Suuremad kui see, mis talle juhtus ühe noore kena daamiga, kel polnud aimugi ta tõelistest aastatest. Diskreetselt ja inimlikult esines ta oma väga jantlikes olukorris. Tõstis sellega oma kuju usutavalt eluliseks. Ja nähtavasti tema kui näitejuhi teene ja maitse oli see, et tüki jantlikku miljöösse toodi sisse rida ehtsalt dramaatilisi momente. Saksa ühe vanema põlve koomiku, Arnold ja Bachi spetsialisti, lustmängu tehnika järgi (mille mõjutused meilegi on ulatunud), oleks Tolnaes nii mõneski olukorras pidanud ette, rambi veerele jooksma ju sealt oma koomilised laused ütlema. Kartuses, et korraga publik ei pane küllalt hoolega tähele ega hakka kullalt valjusti naerma. Seda häbi! Ta oleks pidanud vahetevahel lollakalt silmi jõllitama, mõttetult nägu krimpsutama ja iga vastuvõetud naljakest vähemasti pool tõsinat korda kordama jne. Kuid Tolnaes käis teist rada. Ta ei unustanud kõige võimatumailgi hetkil oma tõelist ülesannet — näidata lavalt elavat inimest. Mitte seda näitlejat, kes püüab publikut iga hinna eest naerma ajada. Ja ometi Tolnaeski saavutas menu. Kunstilise menu väga tühises tükis. Ja temaga ühes ta kaaslased. Publik oli kaastundlik, kus selleks oli põhjust, ja naeris, kus selleks oli põhjust. Naeris siis kogu saal. Mitte ainult teine rõdu.

Ka Komöödiateater (Komediteatern) esitas inglise autori St. John Ervine'i — komöödiaga „Püha Peetruse sõrm" (Anthony and Anna). Niipalju kui oli võimalik tungida võõra tüki võõrakeelse etenduse sissu, tugenevad selle komöödia voorused peamiselt sisukal ja teraval tekstil. Vähem tegevuse ja olukordade koomikal. Seda asjaolu rõhutas ka näitejuht Edvin Adolphson, kes, muide, ise mängis ka peaosa. Võrdlemisi vähe välist liikumist. Seda rohkem aga seesmist pinget elegantse kergusega ja väga vahelduvate rütmidega antud teksti taga. Selge ehitusega tõusud ja mõõnad. Kõige suurema ägeduse sisse äkki ootamatu, kuid pinev paus, liikumatus, siis ägedalt edasi. Kuid uute värvidega näitleja toonis, milles selgelt kajastus pausis läbitehtud elamus ehk uus ootamatu mõttekäik. Kuigi näitlejate koosseis selles etenduses polnud ühtlaselt suutlik, oli saavutatud ometi huviga jälgitav etendus. Selle kindla ja läbitöötatud ehituse kaudu.

Ja, last not least, Karl Gerhardi revüü Stokholmis. Aeg ja olud sundisid äkki valima, imelik, küll, ooperi ja revüü vahel. Väga tagasihoidlikult, kuid siiski, soovitas keegi, muidu tõsise teatri harrastaja, vaatama minna seda revüüd. Oli selle soovituse järele talitamine nüüd võit või kaotus, seda pole võimalik praegu kindlaks teha. Kindel on aga, et sarnane revüü võib väärikalt seista kõige nõudlikumagi teatriharrastaja programmis. Selles mõttes nagu tunneme revüüd Pariisist, Berliinist või Wiinist — Gerhardi oma polegi mingi revüü. Ja ometi, vaid selles suunas maksab revüüd teha. Tõsi küll, Gerhardilgi on üksikud stseenid väga lõdvalt seoses. Aga siiski kuidagi seoses. Stseenidesse põimitud mõningad atraktsioonid jäävad temalgi iseseisvateks numbriteks. Ei taotleta mingit ühtlast või loogilist etenduse käiku, kuigi pealkiri „Indiansommer" kuidagi pretendeerib sellele.

Aga selles etenduses on vaimu, mõtteid ja maitset. Nii umbes võiks kujutella selle uue operetti laadi, mida mõnelt poolt meie lavale on nõutud. Päevakajaline satiir-operett. Kohalikud ja välismaised päevaküsimused teravamas või hämaramas arvustuspriismas. Vajalikuks pihtaandmiseks kõlbab tekst, laul, kuplee, šarž, tants, pantomiim, dekoratsioon — ühe sõnaga kõik lavalised väljendusabinõud. Muidugi, mõju on neil vaid siis, kui nad rakendatakse ülesannetesse nii teravmõtteliselt, distsipliinikalt ja maitsekalt, nagu seda teeb oma etenduses Karl Gerhard. Rootslased heidavad talle ette, et ta ei jäta puudutamata isegi Rootsi kuningat. Ühe etteaste ajal laval võis märgata, kuidas publikus mõned pead vajusid peagu rüppe. Aga nad tõusid seda muhedama naeratusega, kui selle päeva värsketesse värssidesse olid põimitud Hitleri ja Mussolini uued vägiteod. Kõik saavad oma osa. Ja erapooletus vabastab autori etteheidetest. Poliitilisi teemasid käsitas peamiselt Karl Gerhard ise. Näis, et ta oma teksti ja kupleesid päevast päeva ajakohaselt värskendab.

Muidugi oli rida stseene koomikute kanda. Juba ühest neist, Calle Hagemannist võiks kirjutada pika artikli, kui jatkuks oskust ta võimeid väärikalt kirjeldada. Meile, põhjarahvale, on ülitihe žestimäng laval harilikult veidi eksitav. Rääkimata sellest, kui näitleja žest musena, mis tahab ette p kukla- ja õlamusklid on liiguvad ikka täpselt sa traadist tõmmatud. Võ mõttetut iluplastikat, ig rida püüdes, aga vääralt ja lausele mõnikord otse Hagemanni võiks aga kunstnikuks. Ta p oma jäsemed. Iga väiks selge väljendus omaette. lemisi kuivalt ja värvima tiraadi lõppedes andis t lausele kõik vajalised järele. Ta tegi seda ta väärse oskuse ja mitmek puudunud etendusest k ümberriietused ja finaali hämmastama panna s rikkusega, vaid aeti läbi vajalik oli aga antud siis sega. Selle hea maitse d aga lastud viimasel ajal või havai tantsjanna esimest etteastet tantsu tavad ja sobisid igati et ses etteastes aga andis t namaisele temperamendil jendusviisidele Nähtava veendunud selle numbri miljöösse, sest ta palus stseenile vaadata ainu hast. Kuid katsu vastu mule, kui näed, et isegi ses libastumisi Sündigu tühjaksmängitud revüüle

Kui nüüd julgeda ne Stokholmi teatri kohta u teha, siis tahaks meeleldi selt väga tugevat t teatrites oleks publikule nike arv, võrreldes näit justada Stokholmis palju julge siinkohal teha olet gasihoidlikkuse" põhjuste põhjalikumalt tundma. nende uuemaaja noorse vaimlisemad huvid. Sp mega film kiskuvat meeli seegi, et teatri praegune mängulaad ja sellega see ma publiku maitsele ei v malt kohmata „rahvapär pertuaari otsinguisse. Ig likuks publiku osavõtu le neldakse ja kirjutatakse takse selle vastu abinõu eest haridusministeerium austus, mis värvib endale li soodustatud hinnaga teat teatripubliku organisatsio gu maa. Ülesandeks – ja muretseda neile häid nisatsioonil moodustatud riigiteatriga (draama ja borgi linnateater). Aga le publikuorganisatsiooni kuda head repertuaari ja ne aga ainult faktiliste rid. Riigiteatritel tuleb dada nii painduvalt, et sagedasi reise provintsi. dustab märgatava osa t organisatsiooni Stokholm Organisatsiooni üldine li helepandavalt suur. Vai olevat märgata tõusu. sisooni toimetusel ilmuv t kiri „Teatern".

Hulk aastaid tagasi, ja Stokholmi vahel, aga Lüübekki, tekkis kahe ro neist arvas nägevat Roo kutsuti lähedalviibiv ka eestlaseks, jäeti rand ja lasel käe alt kinni võtta laua taha tirida oli roots see algas ja kestis Lüübe tuju ei tohtinud langeda. vahel kiunne kavaluse rastas, võis ta kindel o hakkab ilmuma käskjalgu ise. Siis kuu-duett ka ka siis ei avanenud, kav laeval kõik uksed avas. kelmikuse, kentsakuse, võitva pealetungiga, et jäänud. Sellest ajast kui väga kindlajooneliselt pidavast ja lõbusast ra merel.

Nüüd, hulga aastate omadusis jälle veenduda reda mere sundimuste k

Toimetusele sa

A. Aspel: Voltaire. lk., piltidega. Hind 1 kr lood nr. 41. Eesti Kirj

Nii ajaloolline tagap erakordselt huvitavad. A loos XVIII sajandisse ne litsesid enne suurt pr sugngi suurendatud, ku oma aja hingeks. Ta o viljakas ning mõjuv isik monarhid nagu Friedric otsisid Voltaire'i sõprus et Voltaire oli väga lii kõigesse end segav (ise otsiv, vana ja peitmin kuidas päritolult lihtne vaimseks valitsejaks ja jääb kiirgama üle aasta